

VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA

PLAN DJELOVANJA U PODRUČJU
PRIRODNIH NEPOGODA ZA 2024.
GODINU

1. Sadržaj

1. UVOD.....	4
2. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA I UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA	5
2.1. POVIJESNI POKAZATELJI.....	5
2.2. UTJECAJ KLIMATSKIH PROMJENA	6
2.3. SUSTAV NOSITELJA MJERA U ODGOVORU NA PRIRODNE NEPOGODE	9
3. PRIRODNA NEPOGODA – POTRES.....	13
3.1. OPIS PRIRODNE NEPOGODE	13
3.2. UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI	15
3.3. UTJECAJ NA GOSPODARSTVO	16
3.4. UTJECAJ NA DRUŠTVENU STABILNOST I POLITIKU	16
3.5. POTRES - ODREĐIVANJE VJEROJATNOSTI DOGAĐAJA	17
3.6. POTRES - ZBIRNA OCJENA POSLJEDICA.....	17
3.7. POTRES – KARTA PRIJETNJE	18
3.8. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – POTRES	18
3.8.1. PROGlašENJE PRIRODNE NEPOGODE	18
3.8.2. PRVA PROCJENA ŠTETE – PRIJAVA OŠTEĆENIKA I UNOS PODATAKA U REGISTAR ŠTETA	19
3.8.3. KONAČNA PROCJENA ŠTETE	20
3.8.4. POTVRDA KONAČNE PROCJENE, ODREĐIVANJE KRITERIJA I NAČINA DODJELE SREDSTAVA POMOĆI	21
3.8.5. ŽURNA POMOĆ	22
3.8.6. NOSITELJI MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE NA ŽUPANIJSKOJ RAZINI	23
3.9. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPRJEČAVANJE STRADANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADANJA STANOVNIŠTVA	24
4. PRIRODNA NEPOGODA – OLUJNI I ORKANSKI VJETAR, TUČA.....	26
4.1. OPIS PRIRODNE NEPOGODE	26
4.2. UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI	28
4.3. UTJECAJ NA GOSPODARSTVO	29
4.4. UTJECAJ NA DRUŠTVENU STABILNOST I POLITIKU	29
4.5. OLUJNI VJETAR, ORKANSKI VJETAR, TUČA – VJEROJATNOST POJAVE	30
4.6. OLUJNI VJETAR, ORKANSKI VJETAR I TUČA – KARTA PRIJETNJE	30
4.7. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE	31
4.7.1. PROGlašENJE PRIRODNE NEPOGODE	31
4.7.2. PRVA PROCJENA ŠTETE – PRIJAVA OŠTEĆENIKA I UNOS PODATAKA U REGISTAR ŠTETA	31
4.7.3. KONAČNA PROCJENA ŠTETE	32
4.7.4. POTVRDA KONAČNE PROCJENE, ODREĐIVANJE KRITERIJA I NAČINA DODJELE SREDSTAVA POMOĆI	34
4.7.5. ŽURNA POMOĆ	34
4.7.6. NOSITELJI MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE NA ŽUPANIJSKOJ RAZINI	35
4.8. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPRJEČAVANJE STRADANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADANJA STANOVNIŠTVA	36
5. PRIRODNA NEPOGODA – POŽAR	38
5.1. OPIS PRIRODNE NEPOGODE	38
5.2. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – POŽAR	39
5.2.1. PROGlašENJE PRIRODNE NEPOGODE	39
5.2.2. PRVA PROCJENA ŠTETE – PRIJAVA OŠTEĆENIKA I UNOS PODATAKA U REGISTAR ŠTETA	40
5.2.3. KONAČNA PROCJENA ŠTETE	41
5.2.4. POTVRDA KONAČNE PROCJENE, ODREĐIVANJE KRITERIJA I NAČINA DODJELE SREDSTAVA POMOĆI	42
5.2.5. ŽURNA POMOĆ	43
5.2.6. NOSITELJI MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE NA ŽUPANIJSKOJ RAZINI	43
5.3. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPRJEČAVANJE STRADANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADANJA STANOVNIŠTVA	45
6. PRIRODNA NEPOGODA – POPLAVA.....	47
6.1. OPIS PRIRODNE NEPOGODE	47
6.2. UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI	55
6.3. UTJECAJ NA GOSPODARSTVO	56
6.4. DRUŠTVENA STABILNOST I POLITIKA	56
6.5. POPLAVA - ODREĐIVANJE VJEROJATNOSTI DOGAĐAJA	57

6.6. POPLAVA - ZBIRNA OCJENA POSLJEDICA	57
6.7. POPLAVA – KARTA PRIJETNJE	58
6.8. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – POPLAVA	58
6.8.1. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE	58
6.8.2. PRVA PROCJENA ŠTETE – PRIJAVA OŠTEĆENIKA I UNOS PODATAKA U REGISTAR ŠTETA	59
6.8.3. KONAČNA PROCJENA ŠTETE	60
6.8.4. POTVRDA KONAČNE PROCJENE, ODREĐIVANJE KRITERIJA I NAČINA DODJELE SREDSTAVA POMOĆI	61
6.8.5. ŽURNA POMOĆ	62
6.8.6. NOSITELJI MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE NA ŽUPANIJSKOJ RAZINI	62
6.9. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPRJEČAVANJE STRADANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADANJA STANOVNIŠTVA	63
7. PRIRODNA NEPOGODA – SUŠA	66
7.1. OPIS PRIRODNE NEPOGODE	66
7.2. UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI	67
7.3. UTJECAJ NA GOSPODARSTVO	67
7.4. UTJECAJ NA DRUŠTVENU STABILNOST I POLITIKU	68
7.5. PRIRODNA NEPOGODA – SUŠA – VJEROJATNOSTI DOGAĐAJA	68
7.6. PRIRODNA NEPOGODA – SUŠA – ZBIRNA OCJENA POSLJEDICA	69
7.7. PRIRODNA NEPOGODA – SUŠA – KARTA PRIJETNJE	69
7.8. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – SUŠA	70
7.8.1. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE	70
7.8.2. PRVA PROCJENA ŠTETE – PRIJAVA OŠTEĆENIKA I UNOS PODATAKA U REGISTAR ŠTETA	70
7.8.3. KONAČNA PROCJENA ŠTETE	71
7.8.4. POTVRDA KONAČNE PROCJENE, ODREĐIVANJE KRITERIJA I NAČINA DODJELE SREDSTAVA POMOĆI	73
7.8.5. ŽURNA POMOĆ	73
7.8.6. NOSITELJI MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE NA ŽUPANIJSKOJ RAZINI	74
7.9. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPRJEČAVANJE STRADANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADANJA STANOVNIŠTVA	75
8. PRIRODNA NEPOGODA – MRAZ	77
9. OPIS PRIRODNE NEPOGODE	77
9.1. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – MRAZ	78
9.1.1. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE	78
9.1.2. PRVA PROCJENA ŠTETE – PRIJAVA OŠTEĆENIKA I UNOS PODATAKA U REGISTAR ŠTETA	79
9.1.3. KONAČNA PROCJENA ŠTETE	80
9.1.4. POTVRDA KONAČNE PROCJENE, ODREĐIVANJE KRITERIJA I NAČINA DODJELE SREDSTAVA POMOĆI	81
9.1.5. ŽURNA POMOĆ	81
9.1.6. NOSITELJI MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE NA ŽUPANIJSKOJ RAZINI	82
9.2. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPRJEČAVANJE STRADANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADANJA STANOVNIŠTVA	83
10. PRIRODNA NEPOGODA – IZVANREDNO VELIKA VISINA SNIJEGA –	85
10.1. OPIS PRIRODNE NEPOGODE	85
10.2. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – IZVANREDNO VELIKA VISINA SNIJEGA	86
10.2.1. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE	86
10.2.2. PRVA PROCJENA ŠTETE – PRIJAVA OŠTEĆENIKA I UNOS PODATAKA U REGISTAR ŠTETA	86
10.2.3. KONAČNA PROCJENA ŠTETE	88
10.2.4. POTVRDA KONAČNE PROCJENE, ODREĐIVANJE KRITERIJA I NAČINA DODJELE SREDSTAVA POMOĆI	89
10.2.5. ŽURNA POMOĆ	89
10.2.6. NOSITELJI MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE NA ŽUPANIJSKOJ RAZINI	90
10.3. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPRJEČAVANJE STRADANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADANJA STANOVNIŠTVA	91
11. PRIRODNA NEPOGODA – KLIZANJE, TEČENJE, ODRONJAVANJE I PREVRTANJE ZEMLJIŠTA	93
11.1. OPIS PRIRODNE NEPOGODE	93
11.2. UTJECAJ NA ŽIVOT I ZDRAVLJE LJUDI	93
11.3. UTJECAJ NA GOSPODARSTVO	94
11.4. UTJECAJ NA DRUŠTVENU STABILNOST I POLITIKU	94
11.5. PRIRODNA NEPOGODA – KLIZIŠTA – VJEROJATNOSTI DOGAĐAJA	95

11.6. PRIRODNA NEPOGODA – KLIZIŠTA – ZBIRNA OCJENA POSLJEDICA	95
11.7. PRIRODNA NEPOGODA – KLIZIŠTA – KARTA PRIJETNJE	96
11.8. POPIS MJERA I NOSITELJA MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE – KLIZANJE, TEČENJE, ODRONJAVANJE I PREVRTANJE ZEMLJIŠTA –	96
11.8.1. PROGLAŠENJE PRIRODNE NEPOGODE	96
11.8.2. PRVA PROCJENA ŠTETE – PRIJAVA OŠTEĆENIKA I UNOS PODATAKA U REGISTAR ŠTETA	97
11.8.3. KONAČNA PROCJENA ŠTETE	98
11.8.4. POTVRDA KONAČNE PROCJENE, ODREĐIVANJE KRITERIJA I NAČINA DODJELE SREDSTAVA POMOĆI	99
11.8.5. ŽURNA POMOĆ	100
11.8.6. NOSITELJI MJERA U SLUČAJU NASTAJANJA PRIRODNE NEPOGODE NA ŽUPANIJSKOJ RAZINI	100
11.9. PROCJENE OSIGURANJA OPREME I DRUGIH SREDSTAVA ZA ZAŠTITU I SPRJEČAVANJE STRADANJA IMOVINE, GOSPODARSKIH FUNKCIJA I STRADANJA STANOVNIŠTVA	102
12. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA, ZNANSTVENIM USTANOVAMA I STRUČNJACIMA ZA PODRUČJE PRIRODNIH NEPOGODA	103
12.1. SURADNJA SA NADLEŽNIM TIJELIMA NA RAZINI EUROPSKE UNIJE	103
12.2. SURADNJA SA NADLEŽNIM TIJELIMA NA NACIONALNOJ RAZINI	104
12.3. SURADNJA SA NADLEŽNIM TIJELIMA NA LOKALNOJ RAZINI I OSTALIM STRUČNJACIMA ZA PRIRODNE NEPOGODE	108
13. IZVORI FINANCIRANJA	113
13.1. IZVORI SREDSTAVA POMOĆI ZA UBLAŽAVANJE I DJELOMIČNO UKLANJANJE POSLJEDICA PRIRODNIH NEPOGODA	113
13.2. IZVORI SREDSTAVA ZA ŽURNU POMOĆ	113
13.3. IZVORI SREDSTAVA ZA RAZVOJ SUSTAVA	113
13.4. IZVJEŠĆA , REGISTAR ŠTETA I NADZOR	114
14. TROŠKOVI ANGAŽIRANIH PRAVNIH OSOBA I REDOVNIH SLUŽBI	115

1. UVOD

Obveza izrade Plana djelovanja u području prirodnih nepogoda propisana je člankom 17. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda („Narodne novine“ 16/19). Planom djelovanja od prirodnih nepogoda uređuje se popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastanka prirodne nepogode, procjena osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva i druge mjere koje uključuju suradnju s nadležnim tijelima određenim Zakonom o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda i/ili drugih tijela, znanstvenih ustanova i stručnjaka za područje prirodnih nepogoda.

Prirodnom nepogodom smatraju se potresi, požari, poplave, suše i druge pojave takva opsega koje, ovisno o mjesnim prilikama, uzrokuju bitne poremećaje u životu ljudi na određenom području. Za potrebe ovog plana obrađeno je osam vrsta prirodnih nepogoda.

TABLICA 1: ODABIR PRIRODNIH NEPOGODA

<i>r.b.</i>	<i>Prirodna nepogoda</i>
1.	potres
2.	olujni i orkanski vjetar, tuča
3.	požar
4.	poplava
5.	suša
6.	mraz
7.	izvanredno velika visina snijega
8.	klizanje, tečenje, odronjavanje i prevrtanje zemljišta

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave do 30. studenog tekuće godine za sljedeću kalendarsku godinu radi određenja mjera i postupanja djelomične sanacije šteta od prirodnih nepogoda.

Izvršno tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave podnosi predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, do 31. ožujka tekuće godine, izvješće o izvršenju plana djelovanja za proteklu kalendarsku godinu.

Zakonske odredbe:

1. *Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, NN 16/19*
2. *Pravilnik o registru šteta od prirodnih nepogoda, NN 65/19*

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

	Olujno nevrijeme	X			X	X					X					X	7.045.105,30	
2017.	Suša 1							X			X		X				92.443.667,80	
	Suša 2	X	X	X	X		X			X	X	X	X		X		189.171.437,28	
	Suša 3					X											6.639.646,03	
	Mraz										X		X				11.715.414,48	
	Olujni vjetar													X			5.404.830,51	
	Tuča		X				X								X		27.951.001,61	
2018.	Tuča 1										X						40.917.529,70	
	Tuča 2										X						16.542.066,45	
	Tuča 3				X					X			X				26.510.996,47	
	Olujni vjetar										X						2.019.137,75	
	Suša												X				2.676.251,57	
2019.	Tuča 1										X						11.813.556,39	
	Tuča 2					X											4.732.507,88	
	Tuča 3										X						18.144.146,77	
	Tuča 4										X						32.075.198,17	
	Prevelika količina oborina 1				X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	322.570.447,49
	Prevelika količina oborina 2						X											5.183.402,99
	Olujni vjetar 1										X			X			53.094.639,33	
	Olujni vjetar 2										X						7.182.130,51	
2019.	Olujni vjetar										X						2.019.579,75	
	Mraz 1			X									X				10.453.762,80	
	Mraz 2							X			X			X			3.912.671,60	
	Mraz 3						X										593.151,60	
	Mraz 4									X							179.480,20	
2020.	Mraz			X									X				15.139.066,20	
	Olujni i orkanski vjetar										X						2.019.579,75	
2021.	Suša	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	317.287.886,95	
	Tuča	X			X		X			X	X					X	22.738.044,49	
2022.	Olujni i orkanski vjetar				X					X				X			9.878.094,75	
	Tuča		X														503.850,40	
	Suša	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	422.726.203,53	

IZVOR: IZVOR: VPŽ, UPRAVNI ODJEL ZA POLJOPRIVREDU

2.2. Utjecaj klimatskih promjena

Prirodne nepogode kao što je potres ne mogu se predvidjeti, ali se jačina posljedica koje ostavljaju iza sebe može umanjiti kroz niz različitih mjera i sustavnu suradnju svih dionika.

Što se tiče ostalih prirodnih nepogoda, iako se pojavnost istih ne može isključivo vezati za klimatske promjene, bitno je istaknuti njihov utjecaj, kao i porast negativnih posljedica koje uzrokuju.¹

¹ Međuvladin panel o klimatskim promjenama definira klimatsku promjenu kao „...svaka promjena u klimi tijekom vremena, bilo zbog prirodnih promjena ili promjena koje su rezultat ljudskih aktivnosti.“ Definicija

Strategijom prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu očekuje se niz promjena u klimi pod uvjetom da se poduzmu mjere za ublažavanje i prilagodbu.²

Tablica 3. Projekcije klimatskih parametara za Republiku Hrvatsku prema scenariju RCP4.5 u odnosu na razdoblje 1971. – 2000.

Klimatski parametar		Projekcije buduće klime prema scenariju RCP4.5 u odnosu na razdoblje 1971. – 2000. godine dobivene klimatskim modeliranjem	
		2011. – 2040.	2041. – 2070.
OBORINE		Srednja godišnja količina: malo smanjenje (osim manji porast u SZ Hrvatskoj)	Srednja godišnja količina: daljnji trend smanjenja (do 5 %) u gotovo cijeloj Hrvatskoj osim u SZ dijelovima
		Sezone: različit predznak; zima i proljeće u većem dijelu Hrvatske manji porast + 5 – 10 %, a ljeto i jesen smanjenje (najviše – 5 – 10 % u J Lici i S Dalmaciji)	Sezone: smanjenje u svim sezonama (do 10 % gorje i S Dalmacija) osim zimi (povećanje 5 – 10 % S Hrvatska)
		Smanjenje broja kišnih razdoblja (osim u središnjoj Hrvatskoj gdje bi se malo povećao). Broj sušnih razdoblja bi se povećao	Broj sušnih razdoblja bi se povećao
SNJEŽNI POKROV		Smanjenje (najveće u Gorskom kotaru, do 50 %)	Daljnje smanjenje (naročito planinski krajevi)
POVRŠINSKO OTJECANJE		Nema većih promjena u većini krajeva; no u gorskim predjelima i zaleđu Dalmacije smanjenje do 10 %	Smanjenje otjecanja u cijeloj Hrvatskoj (osobito u proljeće)
TEMPERATURA ZRAKA		Srednja: porast 1 – 1,4 °C (sve sezone, cijela Hrvatska)	Srednja: porast 1,5 – 2,2 °C (sve sezone, cijela Hrvatska – naročito kontinent)
		Maksimalna: porast u svim sezonama 1 – 1,5 °C	Maksimalna: porast do 2,2 °C u ljeto (do 2,3 °C na otocima)
		Minimalna: najveći porast zimi, 1,2 – 1,4 °C	Minimalna: najveći porast na kontinentu zimi 2,1 – 2,4 °C; a 1,8 – 2 °C primorski krajevi
EKSTREMNI VREMENSKI UVJETI	Vrućina (broj dana s Tmax > +30 °C)	6 do 8 dana više od referentnog razdoblja (referentno razdoblje: 15 – 25 dana godišnje)	Do 12 dana više od referentnog razdoblja

klimatskih promjena prema Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC) se posebno oslanja na ljudsko djelovanje kao: „promjena klime koja se pripisuje izravno ili neizravno ljudskim aktivnostima koje mijenjaju sastav globalne atmosfere i koja je, pored prirodnih klimatskih varijabilnosti, promatrana tijekom usporedivih razdoblja.“ Izvor: Strategija prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu.

² Prilikom izrade Strategije prilagodbe klimatskim promjenama razmatrana su dva klimatska scenarija. Scenarij RCP4.5 koji previđa poduzimanje mjera za ublaženje i prilagodbu i RCP. 8.5 kod kojeg se ne predviđaju značajnije mjere ublaženja i prilagodbe. Mjere određene Strategijom prilagodbe oslanjaju se na scenarij RCP4.5, stoga je isti uvršten i u ovaj dokument.

	Hladnoća (broj dana s Tmin < -10 °C)	Smanjenje broja dana s Tmin < -10 °C i porast Tmin vrijednosti (1,2 – 1,4 °C)	Daljnje smanjenje broja dana s Tmin < -10 °C
	Tople noći (broj dana s Tmin ≥ +20 °C)	U porastu	U porastu
VJETAR	Sr. brzina na 10 m	Zima i proljeće bez promjene, no ljeti i osobito u jesen na Jadranu porast do 20 – 25 %	Zima i proljeće uglavnom bez promjene, no trend jačanja ljeti i u jesen na Jadranu.
	Max. brzina na 10 m	Na godišnjoj razini: bez promjene (najveće vrijednosti na otocima J Dalmacije) Po sezonama: smanjenje zimi na J Jadranu i zaleđu	Po sezonama: smanjenje u svim sezonama osim ljeti. Najveće smanjenje zimi na J Jadranu
EVAPOTRANSPIRACIJA		Povećanje u proljeće i ljeti 5 – 10 % (vanjski otoci i Z Istra > 10 %)	Povećanje do 10 % za veći dio Hrvatske, pa do 15 % na obali i zaleđu te do 20 % na vanjskim otocima.
VLAŽNOST ZRAKA		Porast cijele godine (najviše ljeti na Jadranu)	Porast cijele godine (najviše ljeti na Jadranu)
VLAŽNOST TLA		Smanjenje u sjevernoj Hrvatskoj	Smanjenje u cijeloj Hrvatskoj (najviše ljeto i u jesen).
SUNČEVO ZRAČENJE (TOK ULAZNE SUNČANE ENERGIJE)		Ljeti i u jesen porast u cijeloj Hrvatskoj, u proljeće porast u sjevernoj Hrvatskoj, a smanjenje u zapadnoj Hrvatskoj; zimi smanjenje u cijeloj Hrvatskoj.	Povećanje u svim sezonama osim zimi (najveći porast u gorskoj i središnjoj Hrvatskoj)
SREDNJA RAZINA MORA		2046. – 2065. 19 – 33 cm (IPCC AR5)	2081. – 2100. 32 – 65 cm (procjena prosječnih srednjih vrijednosti za Jadran iz raznih izvora)

IZVOR: STRATEGIJA PRILAGODBE KLIMATSKIM PROMJENAMA U REPUBLICI HRVATSKOJ ZA RAZDOBLJE DO 2040. GODINE S POGLEDOM NA 2070. GODINU

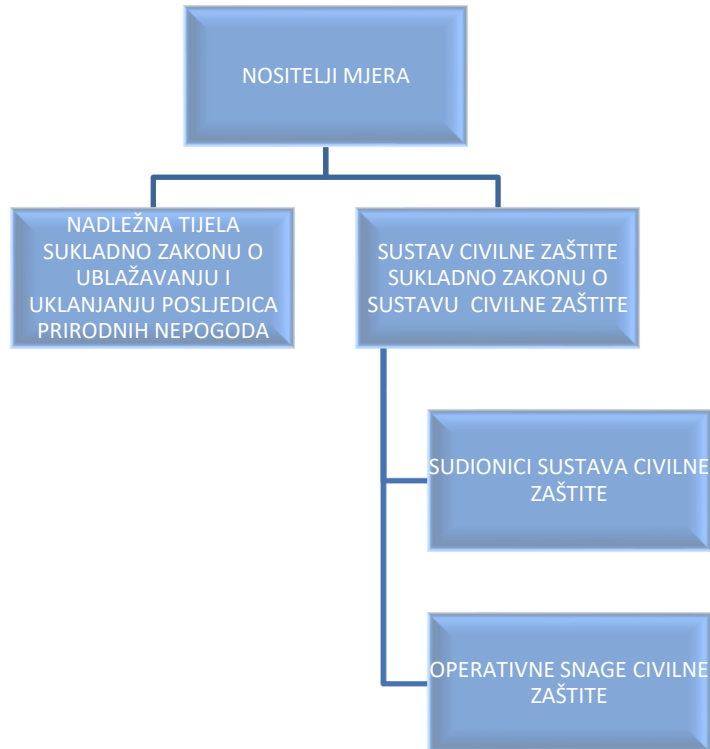
Svi prethodno navedeni faktori uzeti su u obzir prilikom izrade dokumenta, kao i niz međunarodnih, državnih i županijskih dokumenta koji su izuzetno značajni za odgovor na prirodne nepogode. Nadalje, prilikom izrade planskog dokumenta bilo je bitno uzeti u obzir kako su Republiku Hrvatsku u izuzetno kratkom razdoblju pogodili razorni potresi koji su imali za posljedicu ljudske žrtve i iznimno visoku imovinsku štetu, a zbog globalne situacije, kao i pandemije COVID-a sve planske aktivnosti moraju biti razmjerne mogućnostima.

Ovisno o intenzitetu prirodne nepogode, uvijek je moguće naknadno donošenje dodatnih mjera od strane nadležnih tijela koje će utjecati ili na postupak obrade šteta ili na propisivanje drugih mjera koje se u ovom trenutku ne mogu predvidjeti.³

³ Nakon prvog potresa u Zagrebu rok za podnošenje prijave inicijalno je bio produljen izvan standardnih rokova zbog pandemije virusom COVID -19.

2.3. Sustav nositelja mjera u odgovoru na prirodne nepogode

Grafički prikaz 1: Sustav nositelja mjera

Nositelji mjere u odgovoru na prirodne nepogode razvrstavaju se u dvije skupine:

- Nadležna tijela koja su sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda ovlaštena za:
 - proglašenje prirodne nepogode,
 - procjenu štete od prirodne nepogode,
 - dodjeljivanje pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih na području Republike Hrvatske,
 - unošenje i vođenje podataka u Registru šteta od prirodnih nepogoda (u daljnjem tekstu: Registar šteta)
 - postupanje u drugim pitanjima u vezi s dodjelom pomoći za ublažavanje i djelomičnim uklanjanjem posljedica prirodnih nepogoda.

Nadležna tijela koja sudjeluju u navedenim aktivnostima su:

- Vlada Republike Hrvatske,

- povjerenstva za procjenu štete od prirodnih nepogoda: Državno povjerenstvo, županijska povjerenstva, gradska i općinska povjerenstva,
 - nadležna ministarstva za financije, poljoprivredu, šumarstvo i ribarstvo, gospodarstvo, graditeljstvo i prostorno uređenje, zaštitu okoliša i energetiku, more, promet i infrastrukturu,
 - jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- Nositelji mjera koji su obvezni djelovati sukladno Zakonu o sustavu civilne zaštite. Civilna zaštita je sustav organiziranja sudionika za ostvarivanje zaštite i spašavanja ljudi, životinja, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša u velikim nesrećama i katastrofama i otklanjanja posljedica terorizma i ratnih razaranja.

Nositelje mjera koji su odgovorni za provedbu Zakona o sustavu civilne zaštite možemo razvrstavati u dvije podskupine:

- sudionici sustava civilne zaštite (Vlada Republike Hrvatske, Ministarstvo unutarnjih poslova, tijela državne uprave i druga državna tijela, Oružane snage Republike Hrvatske i policija i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave).
- Operativne snage sustava civilne zaštite:
 - stožeri civilne zaštite
 - operativne snage vatrogastva
 - operativne snage Hrvatskog Crvenog križa
 - operativne snage Hrvatske gorske službe spašavanja
 - udruge
 - postrojbe i povjerenici civilne zaštite
 - koordinatori na lokaciji
 - pravne osobe u sustavu civilne zaštite.

U nastavku teksta za svaku prirodnu nepogodu pružit će se opis iste, te pružiti kratki pregled utjecaja koji može imati na život i zdravlje ljudi, gospodarstvo i društvenu stabilnost⁴, a kroz opis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode pružit će se prikaz postupaka proglašenja, prijave i obrade štete, sa posebnim osvrtom na ulogu županijskog i stručnog povjerenstva.

Operativne snage sustava civilne zaštite iz čl. 20 Zakona o sustavu civilne zaštite NN 82/15, 118/18, 31/20) u slučaju nastajanja prirodnih nepogoda postupaju sukladno Planu djelovanju civilne zaštite, te se njihove aktivnosti neće posebno razrađivati.

⁴ Za prikaz utjecaja koriste se matrice iz Procjene rizika od velikih nesreća za Virovitičko-podravsku županiju, kao polazni dokument za određivanje svih mjera zaštite i spašavanja.

Za svaku pojedinačnu prirodnu nepogodu pružit će se i procjena osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva.

POTRES

3. PRIRODNA NEPOGODA – POTRES

3.1. Opis prirodne nepogode

Potres se može opisati kao endogeni proces prouzročen tektonskim pokretima u Zemljinoj unutrašnjosti uz naglo oslobađanje energije koja se u obliku seizmičkih valova širi prema površini Zemlje. Pojava potresa pripada skupini prirodnih rizika koji se ne mogu predvidjeti, a s određenom se vjerojatnošću mogu dogoditi u bilo kojem trenutku.

Potresom nazivamo vibriranje površinskih slojeva zemljine kore do kojih dolazi radi procesa koji se u njoj događaju. Osnovne su karakteristike potresa iznenadno događanje, a u većini slučajeva nije moguće predvidjeti tu pojavu, a posebice ne njen intenzitet.

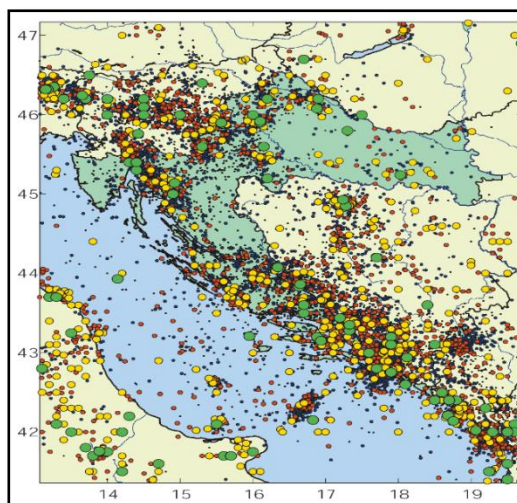
Potresi kao prirodne nepogode prouzročene prirodnim događajem vjerojatno su najveći uzrok stradavanja pučanstva i civilizacijskih tekovina.

Tablica 4: Stupnjevi intenziteta potresa

V^o Jak	Potres osjeti većina ljudi u zgradama, a i mnogi na otvorenom; mnogi se bude; Pojedinci bježe na otvoreni prostor; životinje se uznemire; tresu se čitave zgrade; jako se njišu predmeti koji vise; slike se pomiču s mjesta; u rijetkim slučajevima ure njihalice se zaustavljaju; moguće je da se nestabilni predmeti prevrnu ili pomaknu; pritvorena vrata i prozori se otvaraju, a potom se ponovno zalupe; iz punih otvorenih posuda prelijeva se tekućina; trešnja je jaka, ponekad podsjeća na pad teškog predmeta unutar zgrade; moguća su oštećenja 1. stupnja na pojedinim zgradama tipa A; u nekim slučajevima mijenja se izdašnost izvora.
VI° Lagane štete	Potres osjeti većina ljudi i unutar zgrade i na otvorenom; mnogi ljudi iz zgrada, zbog straha, bježe na otvoreno; pojedinci gube ravnotežu; domaće životinje bježe iz nastambi; U rijetkim slučajevima, posuđe i drugi stakleni predmeti mogu se razbiti, a knjige padati; moguće je pomicanje teškog namještaja; mala zvona mogu zazvoniti. Oštećenja 1. stupnja su na pojedinim zgradama tipa B i na mnogim zgradama tipa A; na pojedinim zgradama tipa A oštećenja su 2. stupnja; u pojedinim slučajevima, u vlažnom su tlu moguće pukotine širine do 1 cm; u brdskim predjelima mogući su slučajevi odrona; primjećuju se promjene izdašnosti izvora i razine vode u zdencima.
VII° Oštećenja zgrada	Većina ljudi se prestraši i bježi na otvoreno; mnogi se teško održavaju na nogama; trešnju osjete osobe koje se voze u automobilu; zvone velika zvona. U mnogim zgradama tipa C oštećenja su 1. stupnja; u mnogim zgradama tipa B oštećenja su 2. stupnja; u mnogim zgradama tipa A oštećenja su 3. stupnja, a u pojedinim i 4. stupnja; u pojedinim slučajevima mogući su odroni cesta, na strmim kosinama; mjestimično su moguće pukotine u cestama i kamenim zidovima. Na površini vode stvaraju se valovi; voda se zamuti od izdizanja mulja; primjećuje se promjena izdašnosti izvora i razine vode u zdencima; u pojedinim slučajevima stvaraju se novi ili nestaju postojeći izvori vode; mogući su slučajevi odrona na pješčanim ili šljunčanim obalama rijeka.
VIII° Razorna oštećenja zgrada	Opći strah i pojedinačno panika; uznemirenost osjećaju osobe u automobilima u pokretu; ponegdje se lome grane i stabla; i teži namještaj se ponekad pomoće; moguće je oštećenje visećih svjetiljki. U mnogim zgradama tipa C oštećenja su 2. stupnja, a u pojedinim 3. stupnja; u mnogim zgradama tipa B oštećenja su 3. stupnja, a u pojedinim 4. stupnja; u mnogim zgradama tipa A oštećenja su 4. stupnja, a u pojedinim i 5. stupnja; spomenici i kipovi se pomiču; nadgrobno kamenje se prevrće; ruše se kamene ograde. Primjećuju se manji odroni u udubljenjima i na nasipima cesta sa strmim nagibom; pukotine u tlu dosežu nekoliko centimetara. Stvaraju se novi bazeni vode; ponekad se presušni zdenci pune vodom ili postojeći presušuju; u mnogim slučajevima mijenja se izdašnost izvora i razina vode u zdencima.

Sukladno podacima o epicentrima i intenzitetima potresa u zadnjih 100 godina, na području VPŽ nisu zabilježeni potresi snažniji od 7° MSK ljestvice.

Grafički prikaz 2: Epicentri potresa u posljednjih 100 godina

Tablica 5: Učestalost potresa intenziteta (°MSK)

Red. broj	Grad/Općina	°N	°E	Učestalost potresa intenziteta (°MSK)			
				V	VI	VII	VIII
1.	Pitomača	45.953	17.238	12			
2.	Virovitica	45.834	17.389	8	1		
3.	Slatina	45.702	17.706	7	4		
4.	Orahovica	45.532	17.887	10	3	1	

Izvor podataka: Seizmološka služba – Geofizički zavod PMF-a, Zagreb

ZASTUPLJENOST TIPOVA GRAĐEVINA NA PODRUČJU VPŽ:

Tablica 6: LJESTVICA MAKROSEIZMIČKOG INTENZITETA MCS; Posljedice potresa po seizmičkim zonama za stambene, javne, industrijske i druge objekte korištenjem MCS skale (postotak oštećenosti građevina)

Tipovi građevina		Kvantitativne karakteristike		Klasifikacija oštećenja		Ustrojstvo ljestvice
Tip A	zgrade od neobrađenog kamena, seoske građevine, kuće od nepečene opeke, kuće od nabijene gline	Pojedini, malo, rijetki	10 %	1. stupanj	lagana oštećenja – sitne pukotine u žbuci i otpadanje manjih komada žbuke	Ljudi i njihova okolina
				2. stupanj	umjerena oštećenja – male pukotine u zidovima, otpadanje većih komada žbuke, klizanje krovnog crijeva, pukotine u dimnjacima, otpadanje dijelova dimnjaka	Građevine
Tip B	zgrade od opeke, građevine od krupnih blokova, građevine s drvenom konstrukcijom, građevine iz tesanog prirodnog kamena	Mnogi	20 - 50 %	3. stupanj	teška oštećenja – široke i duboke pukotine u zidovima, rušenje dimnjaka	
				4. stupanj	razorna oštećenja – otvori u zidovima, rušenje dijelova zgrade, razaranje veza među pojedinim dijelovima zgrade, rušenje unutrašnjih zidova i zidova ispune	
Tip C	zgrade s armiranobetonskim i čeličnim skeletom, krupnopanelne zgrade, dobro građene drvene zgrade	Većina	60 %	5. stupanj	potpuno rušenje – potpuno rušenje građevina	

IZVOR: KOMBINIRANI PODACI: SEIZMOLOŠKE SLUŽBE – GEOFIZIČKOG ZAVODA PMF-A I ŽUPANIJE

ZASTUPLJENOST TIPOVA GRAĐEVINA NA PODRUČJU VPŽ:

Tablica 7: Zastupljenost tipova građevina

Broj objekata	Broj stanov.	% zastupljenosti tipova građevina - objekata (stambeni i drugi objekti) i stanovnika koji žive u njima					
		Tip "A"		Tip "B"		Tip "C"	
		stanovnika	objekata	stanovnika	objekata	stanovnika	objekata
30 372	92 864	8,08	9,33	23,71	28,14	68,21	62,53

IZVOR: KOMBINIRANI PODACI: SEIZMOLOŠKE SLUŽBE – GEOFIZIČKOG ZAVODA PMF-A I ŽUPANIJE

PROGNOZA POSTOTKA OŠTEĆENJA STAMBENOG FONDA, SMRTNO STRADALIH I POVRIJEĐENIH OSOBA, OBZIROM NA INTENZITET POTRESA I NAČIN GRADNJE

Tablica 8: Broj žrtava potresa po intenzitetu

VII ⁰ MSK	Povrijeđene i ranjene osobe	0,4%	308
	Smrtno stradale osobe	0,02	16

Izvor: D. Aničić, Civilna zaštita (1992.), Formula za izračun postotka oštećenja objekata i formula za izračun broja žrtava.

3.2. Utjecaj na život i zdravlje ljudi

Posljedice na život i zdravlje ljudi se prvenstveno promatraju u odnosu na poginule, ozlijeđene i trajno raseljene stanovnike, a potom i sve stanovnike trenutno zahvaćene posljedicama djelovanja potresa (evakuirani, sklonjeni).

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriterij % osoba JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	⁵ 6<0,001	
2	Malene	0,001 – 0,0046	
3	Umjerene	0,0047 – 0,011	
4	Značajne	0,012 – 0,035	
5	Katastrofalne	0,036 ili više	X

IZVOR: PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA 2022. GODINA

Posljedice na život i zdravlje ljudi nalaze se u **kategoriji 5 – katastrofalne posljedice**.

⁵ Uzima se u obzir ako je uslijed posljedica nesreće stradala bar jedna osoba.

3.3. Utjecaj na gospodarstvo

Gubici u gospodarstvu u slučaju potresa ne odnose se samo na dane liječenja i dane bolovanja, nego će oni uzrokovati veliku materijalnu štetu na građevinama i objektima.

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	X

IZVOR: PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA 2022. GODINA

Posljedice na gospodarstvo nalaze se u **kategoriji 5 – katastrofalne posljedice**.

3.4. Utjecaj na društvenu stabilnost i politiku

Građevine od javnog značaja i objekti kritične infrastrukture neće pretrpjeti značajna oštećenja izazvana potresom, jer su izgrađeni da podnesu potres snage 7°. Poteškoće su moguće u području osiguravanja normalnog funkcioniranja kritične infrastrukture, a štete se uglavnom odnose na manje popravke te čišćenje tih objekata. Doći će do otkaza opskrbe električnom energijom i vodom za stanovnike koji se opskrbljuju vodom iz cjevovoda, u trajanju od nekoliko sati do nekoliko dana (oko 10 dana).

Budući da je materijalna šteta na kritičnoj infrastrukturi i objektima od javnog društvenog značaja umjerena, ukupna kategorija je srednja vrijednost kategorija štete na objektima kritične infrastrukture, štete na objektima od javnog društvenog značaja i prestanka rada kritične infrastrukture na rok dulji od 10 dana.

Zbirna ocjena kategorije posljedice velike nesreće				
Kategorija	Oštećena kritična infrastruktura	Štete/gubici na građevinama od javno društvenog značaja	Prestanak rada kritične infrastrukture ili građevina od javno društvenog značaja na rok dulji od 10 dana	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne				
2 Malene			X	
3 Umjerene	X	X		X
4 Značajne				
5 Katastrofalne				

IZVOR: PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA 2022. GODINA

Posljedice na društvenu stabilnost i politiku nalaze se u **kategoriji 3 – umjerene posljedice**.

3.5. Potres - određivanje vjerojatnosti događaja

Kategorija	Kvalitativna	Vjerojatnost/frekvencija		Ocjena kategorije vjerojatnosti
		Vjerojatnost	Frekvencija	
1	Iznimno mala	<1%	1 događaj u 100 godina i rjeđe	X
2	Malene	1 – 5%	1 događaj u 20 do 100 godina	
3	Umjerena	5 – 50%	1 događaj u 2 do 20 godina	
4	Velika	51 – 98%	1 događaj u 1 do 2 godina	
5	Iznimno velika	>98%	1 događaj godišnje ili češće	

IZVOR: PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA 2022. GODINA

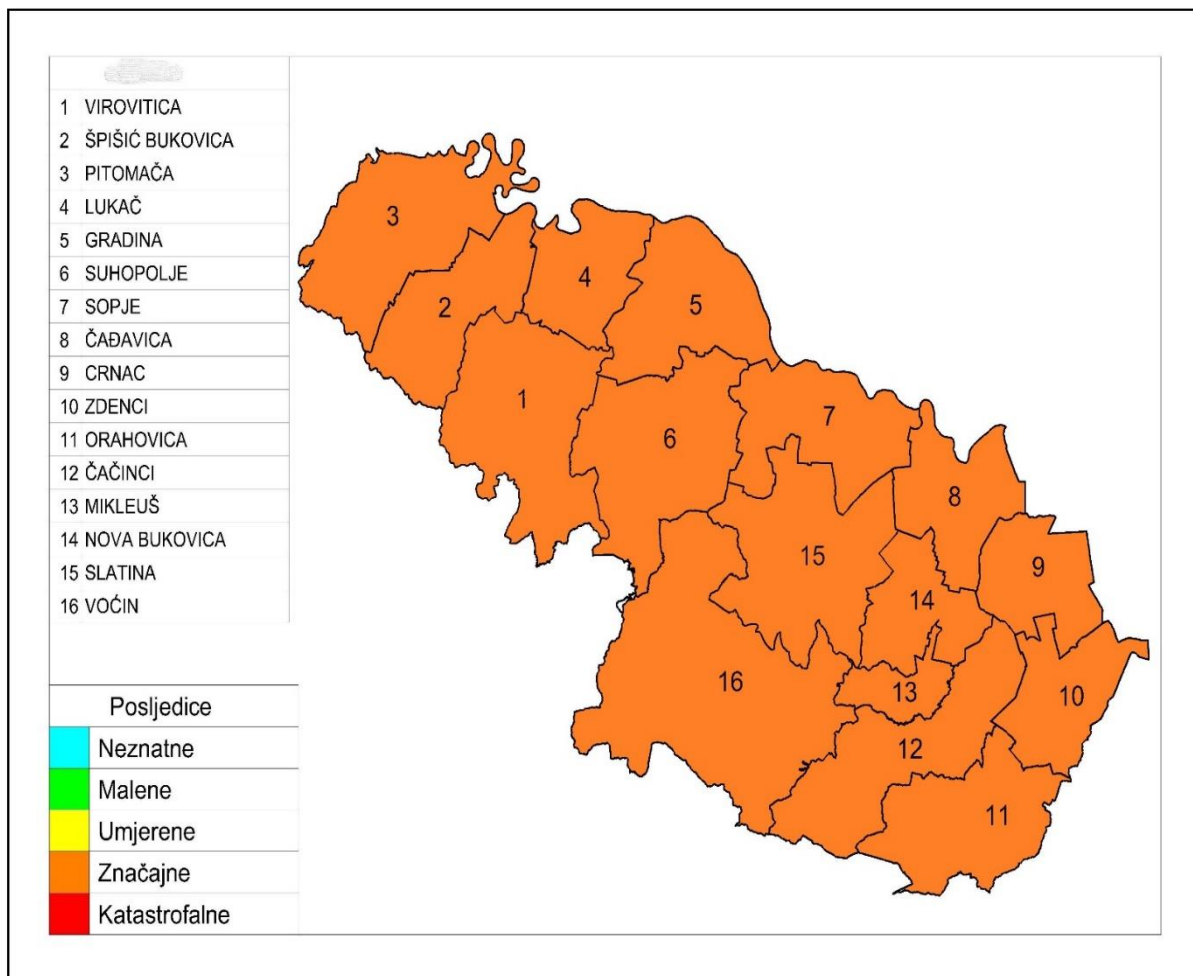
3.6. Potres - zbirna ocjena posljedica

Zbirna ocjena kategorije posljedice velike nesreće				
Kategorija	Život i zdravlje ljudi	Gospodarstvo	Društvena stabilnosti politika	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne				
2 Malene				
3 Umjerene			X	
4 Značajne				X
5 Katastrofalne	X	X		

IZVOR: PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA 2022. GODINA

Zbirno posljedice potresa ovise o posljedicama sva tri utjecaja na društvene vrijednosti i dobiju se kao srednja vrijednost kategorija život i zdravlje ljudi, gospodarstvo i društvena stabilnost i politika, što određuje **kategoriju 4 – značajne posljedice**.

3.7. Potres – karta prijetnje

IZVOR: PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA 2022. GODINA

3.8. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – potres

3.8.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Prirodna nepogoda može se proglasiti ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30% prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području jedinice lokalne samouprave ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području jedinice lokalne samouprave najmanje 30%.

Ispunjenje uvjeta utvrđuje općinsko odnosno gradsko povjerenstvo koje potom predlaže županu donijeti odluku o proglašenju prirodne nepogode.

2. Župan donosi odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije na prijedlog općinskog načelnika odnosno gradonačelnika.

Odluku o proglašenju prirodne nepogode na području županije donosi župan.

Vlada Republike Hrvatske donosi odluku, prema vlastitoj prosudbi za područje više županija ili na cijelom području Republike Hrvatske.

3. Nakon proglašenja prirodne nepogode radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela⁶ provode sljedeće radnje:
 - a) prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
 - b) prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
 - c) potvrdu konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći

3.8.2. Prva procjena štete – prijava oštećenika i unos podataka u Registar šteta

1. U roku od 8 dana od dana donošenja odluke, oštećenici pisanim putem podnose prijavu štete na imovini gradskom ili općinskom povjerenstvu na propisanom obrascu ([prilog 2](#)). Iznimno, zbog objektivnih razloga rok se može produžiti na 12 dana.

Iznimno oštećenik može podnijeti prijavu prve procjene štete i nakon isteka roka od 8 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje nije mogao utjecati, a najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode. Najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja odluke, općinsko/gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta.

2. Nakon isteka roka iz točke 1. općinsko/gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta.
3. Iznimno od roka iz točke 2. u slučaju postojanja objektivnog razloga na koji oštećenik nije mogao utjecati, a zbog kojeg je onemogućen elektronički unos podataka u Registar šteta, rok za unos podataka u Registar šteta može se produljiti za 8 dana, o čemu odlučuje županijsko povjerenstvo na temelju zahtjeva općinskog ili gradskog povjerenstva.
4. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine imovine:
 - građevine ([Prilog 2](#), [Prilog 3](#), [Prilog 4](#))
 - opremu ([Prilog 2](#), [Prilog 5](#))

⁶ članak 5. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

- zemljišta ([Prilog 2](#))
- višegodišnje nasade ([Prilog 2](#))
- šume ([Prilog 2](#))
- stoku ([Prilog 2](#))
- ribe ([Prilog 2](#))
- poljoprivredna proizvodnja – proizvod ([Prilog 2](#))
- ostala sredstva i dobra ([Prilog 2](#)).

5. Prijava prve procjene štete u Registar šteta sadržava:

- datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
- podatke o vrsti prirodne nepogode
- podatke o trajanju prirodne nepogode
- podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
- podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
- podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete
- podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda.

3.8.3. Konačna procjena štete

1. Konačna procjena šteta predstavlja procijenjenu vrijednost štete na imovini oštećenika izraženu u novčanoj vrijednosti. Temelj predstavlja prijava i procjena štete.
2. Konačnu procjenu štete utvrđuje općinsko/gradsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
3. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
 - stradanja stanovništva
 - opseg štete na imovini
 - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu

- iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
 - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
 - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
4. Prijava konačne procjene štete sadržava:
- odluku o proglašenju prirodne nepogode s obrazloženjem,
 - podatke o dokumentaciji vlasništva imovine i njihovoj vrsti,
 - podatke o vremenu i području nastanka prirodne nepogode,
 - podatke o uzroku i opsegu štete,
 - podatke o posljedicama prirodne nepogode za javni i gospodarski život JLP(R)S,
 - ostale statističke i vrijednosne podatke.
5. Općinsko/gradsko povjerenstvo podnosi prijavu konačne procjene štete Županijskom povjerenstvu u roku od 50 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.
6. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
- stradanja stanovništva
 - opseg štete na imovini
 - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
 - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
 - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
 - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
7. Županijsko povjerenstvo podnosi prijavljene konačne štete Državnom povjerenstvu i nadležnim ministarstvima u roku od 60 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.

3.8.4. Potvrda konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći

1. Potvrdu konačne procjene štete obavljaju nadležna ministarstva. Potvrda predstavlja realnu procjenu vrijednosti imovine na koje je nastala šteta i procijenjenu vrijednost štete na toj imovini.

2. Nakon potvrde, ministarstva dostavljaju prijedlog o načinu dodjele pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih Državnom povjerenstvu.
3. Državno povjerenstvo utvrđuje iznos pomoći. Iznos pomoći utvrđuje se na način da se odredi postotak isplate novčanih sredstava u odnosu na iznos konačne potvrde štete na imovini oštećenika.
4. Nakon utvrđivanja iznosa, Državno povjerenstvo podnosi Vladi Republike Hrvatske prijedlog za dodjelu pomoći.
5. Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o dodjeli pomoći.

3.8.5. Žurna pomoć

1. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša, te oštećenima fizičkim osobama koji nisu poduzetnici, a koji su pretrpjeli štete na imovini, posebice ugroženijim skupinama, starijima i bolesnima i ostalima kojima prijete ugroza zdravlja i života na području zahvaćenom prirodnim nepogodom.
2. Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave⁷.
3. Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen Zakonom o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda.
4. Temeljem prijedlog župana ili gradonačelnik/načelnik za dodjelu žurne pomoći predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi odluku kojom se određuje:
 - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
 - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
 - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

⁷ ispunjavanjem uvjeta iz članka 36. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

3.8.6. Nositelji mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode na županijskoj razini

3.8.6.1. Županijsko i stručno povjerenstvo

1. Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva.⁸
2. Županijska skupština imenuje povjerenstvo za procjenu štete na razdoblje od četiri godine. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava objavljuje se službenom glasniku jedinice lokalne samouprave.
3. Županijsko povjerenstvo obavlja sljedeće poslove:
 - usklađuje rad gradskih i općinskih povjerenstava
 - provjerava i utvrđuje konačnu procjenu šteta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sa svog područja
 - podnosi Državnom povjerenstvu prijedlog s obrazloženjem za odobravanje žurne novčane pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda
 - po potrebi izravno na terenu i području zahvaćenom prirodnom nepogodom obavlja izvid štete na imovini u kojem mogu sudjelovati predstavnici nadležnih ministarstava odnosno pravne osobe, ovisno o vrsti i posljedicama prirodnih nepogoda i nastale štete
 - objedinjuje i prosljeđuje putem Registara štete Državnom povjerenstvu konačne procjene štete te konačno izvješće o utrošku sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih u gradovima odnosno općinama na području županije
 - imenuje stručno povjerenstvo na temelju prijedloga općinskog odnosno gradskog povjerenstva
 - donosi plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti
 - obavlja i druge poslove određene odlukom o osnivanju, odnosno poslove koje provodi u suradnji s Državnim povjerenstvom
4. Kada općinsko odnosno gradsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda.
5. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć općini/gradu u roku u kojem su imenovana i surađuju s općinskim/gradskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom grada za koje obavljaju poslove.

⁸ Članak 8. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

3.9. Procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva

Pod opremom i sredstvima prvenstveno se podrazumijeva sve što je potrebno nositeljima mjera koji su odgovorni za provedbu Zakona o sustavu civilne zaštite kako bi učinkovito obavljali svoje zadaće i povećali svoju spremanost za sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva.

Virovitičko-podravska županija usvojila je u 2022. godini Procjenu rizika od velikih nesreća kao polazni dokument i okvir za postizanje spremnosti civilne zaštite. Temeljem navedenog dokumenta kao i kroz druge planske i provedbene dokumente iz područja civilne zaštite planiraju se financijska sredstva za operativne snage civilne zaštite (osobna oprema za opće i specijalističke postrojbe, edukacije, vježbe, vozila itd.)

Nadalje, ostala sredstva kojim se sprječava stradanje stanovništva, imovine i gospodarskih funkcija su:

- planiranje mjera zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja u skladu sa Pravilnikom o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora („Narodne novine 29/83, 36/85 i 42/86).
- u skladu sa mogućnostima proračuna sudjelovanje na natječajima energetske obnove zgrada u javnom sektoru kojima se podupire sveobuhvatna obnova što uključuje mjere za unaprjeđenje ispunjavanja temeljnog zahtjeva mehaničke otpornosti i stabilnosti zgrade, posebice radi povećanja potresne otpornosti zgrade,
- podizanje svijesti stanovništva o potrebama provjere svojih građevina (stručna analiza građevine kako bi se procijenila njezina otpornost na djelovanje potresa i odredila možebitna građevinska poboljšanja konstrukcije, te po potrebi i provedba građevinskih poboljšanja konstrukcije)
- podizanje svijesti stanovništva (s naglaskom na djecu) o postupanju u slučaju potresa,
- dorada plana djelovanja CZ-a kojima se osigurava veći stupanj zaštite osoba s invaliditetom u slučaju ostvarenja prirodne nepogode.

OLUJNI I ORKANSKI VJETAR, TUČA

4. PRIRODNA NEPOGODA – OLUJNI I ORKANSKI VJETAR, TUČA

4.1. Opis prirodne nepogode

Olujni vjetar, a ponekad i orkanski, udružen s velikom količinom oborine ili čak i tučom, osim što stvara velike štete na imovini, poljoprivrednim i šumarskim dobrima, raznim građevinskim objektima, u prometu te tako nanosi gubitke u gospodarstvu, ugrožava i često puta odnosi ljudske živote.

Olujni i jaki vjetrovi pogađaju šire područje, ali sa znatno slabijom snagom vjetra dok orkansko nevrijeme se očituje iznimnom snagom vjetra i najčešće uskom širinom djelovanja. Snagu vjetra ocjenjujemo prema Beaufortovoj ljestvici.

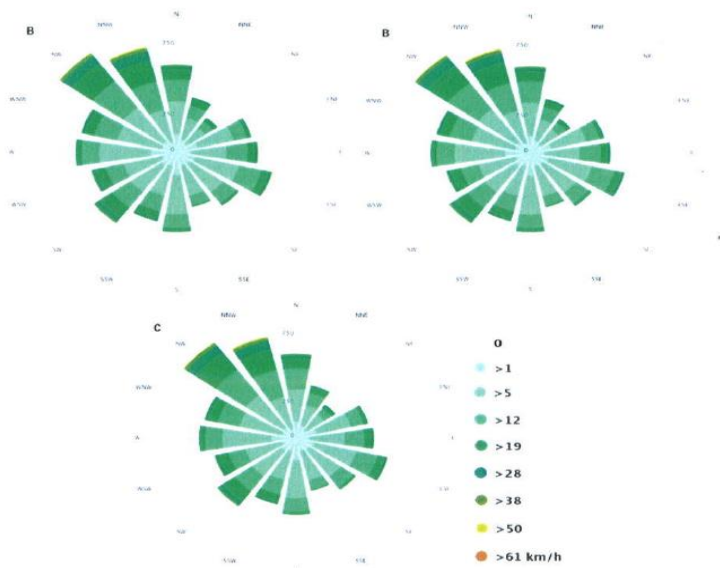
Grafički prikaz 3: Beaufortova ljestvica brzine vjetra

bofora	naziv vjetra	učinak vjetra na kopnu	učinak vjetra na moru	slika	brzina vjetra
0	tišina	Dim se diže vertikalno u vis, zastave i lišće su nepomični	površina vode kao ogledalo		do 0.3 m/s do 1 km/h
1	lahor	vjetrulja se ne pokreće, može mu se razaznati smjer prema dimu koji se podiže	mrežkanje vode		0.4 - 1.5 m/s 1 - 5 km/h
2	povjetarac	vjetrulja se pokreće, lišće treperi, svileni zastava leprša	mali valići, kreste valića su još prozirne i ne lome se		1.6 - 3.3 m/s 6 - 11 km/h
3	slab vjetar	lišće zajedno s grančicama se neprekidno njiše i šušti, zastava leprša	veći valići, kreste valića se počinju lomiti		3.4 - 5.4 m/s 12 - 19 km/h
4	umjeren vjetar	diže prašinu, suho lišće i papir s tla; zastavu drži ispruženu, njiše manje grane	mali valovi, bijele krijeste na vrhovima valova		5.5 - 7.9 m/s 20 - 28 km/h
5	umjereno jak vjetar	njiše veće lisnate grane a i čitava mala stabla	umjereni valovi, puno bijelih krijesti na vrhovima valova		8.0-10.7 m/s 29 - 38 km/h
6	jak vjetar	svijaju se velike grane, teško je nositi otvoren kišobran, telefonske žice zvižde	veliki valovi se formiraju, brijele krijeste su posvuda		10.8-13.8m/s 39 - 49 km/h

7	vrlo jak vjetar	njiše se neprekidno veće lisnato drveće, hodanje protiv vjetra je otežano	vjetar počinje otpuhivati pjenu sa valova niz vjetar		13.9-17.1m/s 50 - 61 km/h
8	olujni vjetar	njiše čitava stabla i lomi velike grane; sprečava svako hodanje protiv vjetra.	umjereno visoki valovi velike dužine, krijeste valova se lome kružno, vjetar nosi pjenu		17.2-20.7m/s 62 - 74 km/h
9	oluja	pomiče manje predmete i baca crijep, čini manje štete na kućama i drugim objektima	visoki valovi, guste pruge pjene niz vjetar, smanjena vidljivost		20.8-24.4m/s 75 - 88 km/h
10	jaka oluja	obara drveće i čupa ga s korijenjem; čini znatne štete na zgradama	vrlo visoki valovi sa velikim visećim krijestama, skoro cijela površina je bijela		24.5-28.4m/s 88-102 km/h
11	teška oluja	čini teške štete, na većem području djeluje razorno	extremno visoki valovi, sva površina bijela od pjene, vidljivost jako smanjena		28.5-32.6m/s 103-117km/h
12	orkan	opustoši čitav jedan kraj	zrak je ispunjen sa kapljicama vode i pjenom, cijela površina bijena, jako mala vidljivost		32.7-36.9m/s 118-133km/h

RUŽA VJETROVA ZA VIROVITIČKO - PODRAVSKU ŽUPANIJU:

Slika 1: Prikaz godišnjih ruža vjetrova za gradove: A) Virovitica, B) Slatina, C) Orahovica, za razdoblje od 1985. godine do kolovoza 2017. godine (Izvor: Meteouble)

IZVOR SLIKE: INFORMACIJA O KVALITETI ZRAKA NA PODRUČJU VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE ZA 2017. GODINE

Tuča je kruta oborina sastavljena od zrna ili komada leda, promjera većeg od 5 do 50 mm i većeg. Elementi tuče sastavljeni su od prozirnih i neprozirnih slojeva leda. Tuča pada isključivo iz grmljavinskog oblaka Cumulonimbusa, a najčešća je u toplom dijelu godine. Sugradica je isto kruta oborina sastavljena od neprozirnih zrna smrznute vode, okruglog oblika, veličine između 2 i 5 mm, a pada s kišnim pljuskom. Na meteorološkim stanicama bilježi se uz tuču i sugradicu pojava ledenih zrna u hladnom dijelu godine. Ledena zrna su smrznute kišne kapljice ili snježne pahuljice promjera oko 5 mm, koja padaju pri temperaturi oko ili ispod 0°C. Pojave tuča, sugradica i ledena zrna zajedničkim imenom zovu se kruta oborina. Svojim intenzitetom nanose velike štete pokretnoj i nepokretnoj imovini, kao i poljoprivredi.

Zaštita od tuče već se desetljećima odvija protugradnim raketama u Republici Hrvatskoj. Međutim, svjetska znanstvena i stručna zajednica jedinstvena je u stavu da trenutno naša spoznaja o poznavanju fizikalnih procesa u oblaku i mogućnost njihovog predviđanja, a samim tim i djelovanja na eventualnu njihovu promjenu, još nisu na razini da bi se operativno provodila obrana od tuče.⁹

4.2. Utjecaj na život i zdravlje ljudi

U slučaju prirodne nepogode moguć je negativan utjecaj na život i zdravlje ljudi:

- ozljede
- evakuacija iz oštećenih objekata.

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriterij % osoba JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	$10^{-6} < 0,001$	
2	Malene	0,001 – 0,0046	X
3	Umjerene	0,0047 – 0,011	
4	Značajne	0,012 – 0,035	
5	Katastrofalne	0,036 ili više	

IZVOR: PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA 2022. GODINA

Posljedice za život i zdravlje ljudi nalaze se u **kategoriji 2: malene posljedice**.

⁹ Izvor: https://klima.hr/razno/priopcenja/obrana_od_tuce.pdf

¹⁰ Uzima se u obzir ukoliko je, uslijed posljedica nesreće, stradala barem jedna osoba.

4.3. Utjecaj na gospodarstvo

U Hrvatskoj smo često svjedoci štetama u poljoprivredi uzrokovanih tučom. Olujno nevrijeme praćeno velikom količinom leda i kiše svojim rušilačkim djelovanjem prouzrokovalo bi štetu:

- u građevinarstvu rušenjem krovova i slabijih građevina, skela, dizalica, oplata
- u poljoprivredi i šumarstvu (polijeganje žitarica, osipanje zrna iz klasa, prijelomom stabljika, kidanjem cvjetova, otresa nje plodova, lom grana i drveća...).

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	< 1 %	
2	Malene	1 – 5 %	
3	Umjerene	5 – 15 %	
4	Značajne	15 – 25 %	x
5	Katastrofalne	> 25 %	

IZVOR: PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA 2022. GODINA

Posljedice na gospodarstvo nalaze se u **kategoriji 4: značajne posljedice**.

4.4. Utjecaj na društvenu stabilnost i politiku

Štete mogu nastati na dalekovodima i telekomunikacijskim objektima, a moguće su i manje štete na objektima od javnog društvenog značaja. Ne očekuje se dulji prekid u funkciji kritične infrastrukture, budući da je materijalna šteta na kritičnoj infrastrukturi i objektima od javnog i društvenog značaja malena.

Društvena stabilnost i politika					
Zbirna ocjena kategorije posljedice velike nesreće					
Kategorija	Oštećena kritična infrastruktura	Oštećena kritična infrastruktura	Štete/gubici na građevinama od javnog društvenog značaja	Prestanak rada kritične infrastrukture ili građevina od javnog društvenog značaja na rok dulji od 10 dana	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne				X	
2 Malene	X		X		X
3 Umjerene					
4 Značajne					
5 Katastrofalne					

IZVOR: PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA 2022. GODINA

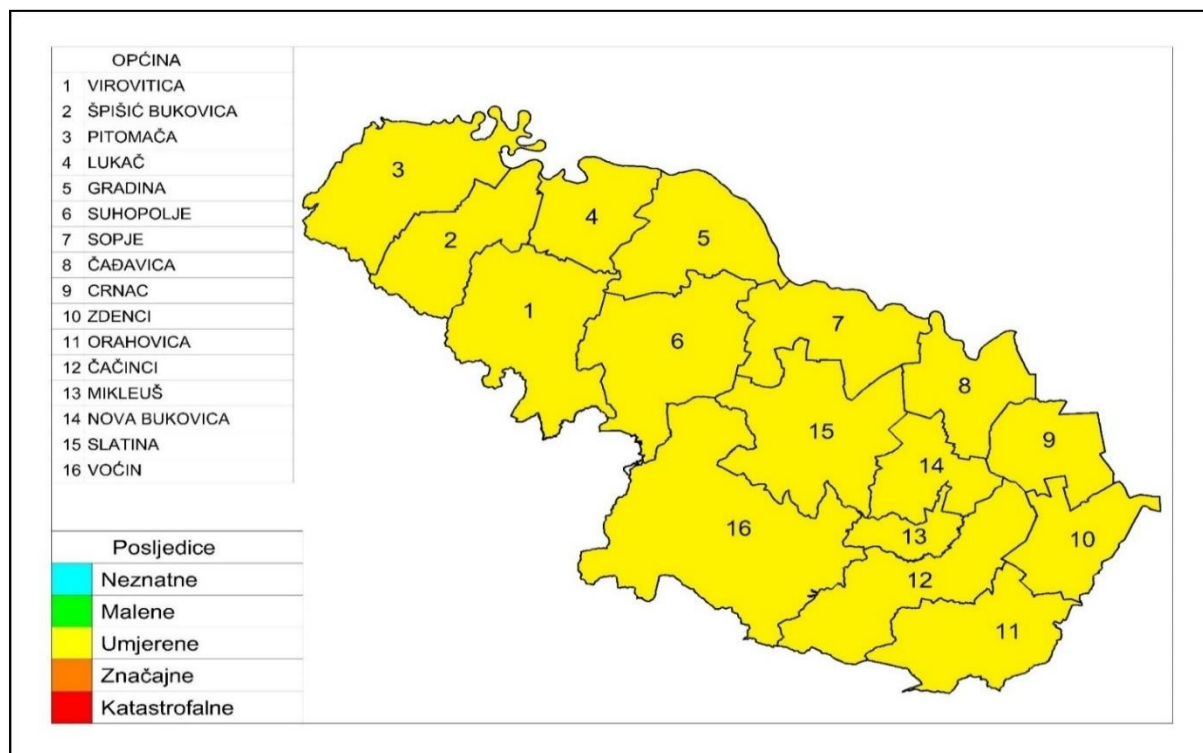
Posljedice na društvenu stabilnost i politiku nalaze se u **kategoriji 2: malene posljedice**.

4.5. Olujni vjetar, orkanski vjetar, tuča – vjerojatnost pojave

Kategorija	Kvalitativna	Vjerojatnost/frekvencija		Ocjena kategorije vjerojatnosti*
		Vjerojatnost	Frekvencija	
1	Iznimno mala	< 1 %	1 događaj u 100 godina i rjeđe	
2	Malena	1 – 5 %	1 događaj u 20 do 100 godina	
3	Umjerena	5 – 50 %	1 događaj u 2 do 20 godina	
4	Velika	51 – 98 %	1 događaj u 1 do 2 godina	X
5	Iznimno velika	> 98 %	1 događaj godišnje ili češće	

IZVOR: PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA 2022. GODINA

4.6. Olujni vjetar, orkanski vjetar i tuča – karta prijetnje

IZVOR: PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA 2022. GODINA

4.7. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode

4.7.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Prirodna nepogoda može se proglasiti ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30% prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području jedinice lokalne samouprave ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području jedinice lokalne samouprave najmanje 30%.

Ispunjenje uvjeta utvrđuje općinsko odnosno gradsko povjerenstvo koje potom predlaže županu donijeti odluku o proglašenju prirodne nepogode.

2. Župan donosi odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije na prijedlog općinskog načelnika odnosno gradonačelnika.

Odluku o proglašenju prirodne nepogode na području županije donosi župan.

Vlada Republike Hrvatske donosi odluku, prema vlastitoj prosudbi za područje više županija ili na cijelom području Republike Hrvatske.

3. Nakon proglašenja prirodne nepogode radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela¹¹ provode sljedeće radnje:
 - a) prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
 - b) prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
 - c) potvrda konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći

4.7.2. Prva procjena štete – prijava oštećenika i unos podataka u Registar šteta

1. U roku od 8 dana od dana donošenja odluke, oštećenici pisanim putem podnose prijavu štete na imovini gradskom ili općinskom povjerenstvu na propisanom obrascu ([prilog 2](#)). Iznimno, zbog objektivnih razloga rok se može produžiti na 12 dana.

Iznimno oštećenik može podnijeti prijavu prve procjene štete i nakon isteka roka od 8 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje nije mogao utjecati, a najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode. Najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja odluke, općinsko/gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta.

¹¹ članak 5. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

2. Nakon isteka roka iz točke 1. općinsko/gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta.
3. Iznimno od roka iz točke 2. u slučaju postojanja objektivnog razloga na koji oštećenik nije mogao utjecati, a zbog kojeg je onemogućen elektronički unos podataka u Registar šteta, rok za unos podataka u Registar šteta može se produljiti za 8 dana, o čemu odlučuje županijsko povjerenstvo na temelju zahtjeva općinskog ili gradskog povjerenstva.
4. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine imovine:
 - građevine ([Prilog 2](#), [Prilog 3](#), [Prilog 4](#))
 - opremu ([Prilog 2](#), [Prilog 5](#))
 - zemljišta ([Prilog 2](#))
 - višegodišnje nasade ([Prilog 2](#))
 - šume ([Prilog 2](#))
 - stoku ([Prilog 2](#))
 - ribe ([Prilog 2](#))
 - poljoprivredna proizvodnja – proizvod ([Prilog 2](#))
 - ostala sredstva i dobra ([Prilog 2](#)).
5. Prijava prve procjene štete u Registar šteta sadržava:
 - datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
 - podatke o vrsti prirodne nepogode
 - podatke o trajanju prirodne nepogode
 - podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
 - podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
 - podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete
 - podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda.

4.7.3. Konačna procjena štete

1. Konačna procjena šteta predstavlja procijenjenu vrijednost štete na imovini oštećenika izraženu u novčanoj vrijednosti. Temelj predstavlja prijava i procjena štete.

2. Konačnu procjenu štete utvrđuje općinsko/gradsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
3. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
 - stradanja stanovništva
 - opseg štete na imovini
 - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
 - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
 - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
 - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
4. Prijava konačne procjene štete sadržava:
 - odluku o proglašenju prirodne nepogode s obrazloženjem,
 - podatke o dokumentaciji vlasništva imovine i njihovoj vrsti,
 - podatke o vremenu i području nastanka prirodne nepogode,
 - podatke o uzroku i opsegu štete,
 - podatke o posljedicama prirodne nepogode za javni i gospodarski život JLP(R)S,
 - ostale statističke i vrijednosne podatke.
5. Općinsko/gradsko povjerenstvo podnosi prijavu konačne procjene štete Županijskom povjerenstvu u roku od 50 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.
6. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
 - stradanja stanovništva
 - opseg štete na imovini
 - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
 - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
 - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
 - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.

7. Županijsko povjerenstvo podnosi prijavljene konačne štete Državnom povjerenstvu i nadležnim ministarstvima u roku od 60 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.

4.7.4. *Potvrda konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći*

1. Potvrdu konačne procjene štete obavljaju nadležna ministarstva. Potvrda predstavlja realnu procjenu vrijednosti imovine na koje je nastala šteta i procijenjenu vrijednost štete na toj imovini.
2. Nakon potvrde, ministarstva dostavljaju prijedlog o načinu dodjele pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih Državnom povjerenstvu.
3. Državno povjerenstvo utvrđuje iznos pomoći. Iznos pomoći utvrđuje se na način da se odredi postotak isplate novčanih sredstava u odnosu na iznos konačne potvrde štete na imovini oštećenika.
4. Nakon utvrđivanja iznosa, Državno povjerenstvo podnosi Vladi Republike Hrvatske prijedlog za dodjelu pomoći.
5. Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o dodjeli pomoći.

4.7.5. *Žurna pomoć*

1. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša, te oštećenima fizičkim osobama koji nisu poduzetnici, a koji su pretrpjeli štete na imovini, posebice ugroženijim skupinama, starijima i bolesnima i ostalima kojima prijete ugroza zdravlja i života na području zahvaćenom prirodnom nepogodom.
2. Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave¹².
3. Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen Zakonom o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda.
4. Temeljem prijedlog župana ili gradonačelnik/načelnik za dodjelu žurne pomoći predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi odluku kojom se određuje:

¹² ispunjavanjem uvjeta iz članka 36. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

- vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
- kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
- drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

4.7.6. Nositelji mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode na županijskoj razini

4.7.6.1. Županijsko i stručno povjerenstvo

1. Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva.¹³
2. Županijska skupština imenuje povjerenstvo za procjenu štete na razdoblje od četiri godine. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava objavljuje se službenom glasniku jedinice lokalne samouprave.
3. Županijsko povjerenstvo obavlja sljedeće poslove:
 - usklađuje rad gradskih i općinskih povjerenstava
 - provjerava i utvrđuje konačnu procjenu šteta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sa svog područja
 - podnosi Državnom povjerenstvu prijedlog s obrazloženjem za odobravanje žurne novčane pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda
 - po potrebi izravno na terenu i području zahvaćenom prirodnom nepogodom obavlja izvid štete na imovini u kojem mogu sudjelovati predstavnici nadležnih ministarstava odnosno pravne osobe, ovisno o vrsti i posljedicama prirodnih nepogoda i nastale štete
 - objedinjuje i prosljeđuje putem Registara štete Državnom povjerenstvu konačne procjene štete te konačno izvješće o utrošku sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih u gradovima odnosno općinama na području županije
 - imenuje stručno povjerenstvo na temelju prijedloga općinskog odnosno gradskog povjerenstva
 - donosi plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti
 - obavlja i druge poslove određene odlukom o osnivanju, odnosno poslove koje provodi u suradnji s Državnim povjerenstvom
4. Kada općinsko odnosno gradsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda.

¹³ Članak 8. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

5. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć općini/gradu u roku u kojem su imenovana i surađuju s općinskim/gradskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom grada za koje obavljaju poslove.

4.8. Procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva

Pod opremom i sredstvima prvenstveno se podrazumijeva sve što je potrebno nositeljima mjera koji su odgovorni za provedbu Zakona o sustavu civilne zaštite kako bi učinkovito obavljali svoje zadaće i povećali svoju spremanost za sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva.

Virovitičko-podravska županija usvojila je u 2022. godini Procjenu rizika od velikih nesreća kao polazni dokument i okvir za postizanje spremnosti civilne zaštite. Temeljem navedenog dokumenta kao i kroz druge planske i provedbene dokumente iz područja civilne zaštite planiraju se financijska sredstva za operativne snage civilne zaštite (osobna oprema za opće i specijalističke postrojbe, edukacije, vježbe, vozila itd.)

Nadalje, ostala sredstva kojim se sprječava stradanje stanovništva, imovine i gospodarskih funkcija su:

- planiranje mjera zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja u skladu sa Pravilnikom o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora („Narodne novine 29/83, 36/85 i 42/86).
- u skladu sa mogućnostima proračuna moguće je sufinanciranje kupnje materijala i elemenata za postavljanje sustava za zaštitu od tuče, te poticanje osiguranja.

POŽAR

5. Prirodna nepogoda – POŽAR

5.1. Opis prirodne nepogode

Obzirom na geografski položaj, Republika Hrvatska ulazi u grupu mediteranskih zemalja, što uvjetuje naglašenu ugroženost od požara raslinja u priobalnom pojasu i na otocima. Međutim, ugroženost od požara dolazi do izražaja u ljetnim mjesecima te u sušnim vremenskim periodima i u kontinentalnom dijelu zemlje.¹⁴

Požari raslinja ugrožavaju ljude i imovinu, stvaraju znatne izravne i neizravne štete. Požari raslinja nastaju kao uzročno posljedična veza klimatskih čimbenika i ljudske aktivnosti.

Požari živog i mrtvog goriva na otvorenom prostoru na površinama šumskog, poljoprivrednog i ostalog neobrađenog i zapuštenog zemljišta, generiraju velike poremećaje cijelog ekosustava i narušavaju opće korisne funkcije šuma. To rezultira teško nadoknadivim gospodarskim štetama, velikim troškovima obnove te drugim posrednim i neposrednim gubicima. Takvi požari su destabilizator biološke i krajobrazne raznolikosti i kontaminiraju zrak na užem prostoru, ali i uzrokuju dugoročne štete emisijom ugljičnog dioksida.

Postoje dva kritična razdoblja povećane pojave požara na otvorenom prostoru:

1. Proljetno – mjeseci veljača, ožujak i travanj (osobito praćeno sušom i vjetrom, dok nije počeo proces ozelenjivanja vegetacije) kada nastaje povećan broj požara, najviše u kontinentalnom području, ali nije isključeno i u priobalnom području. Povećani broj požara osobito je izražen zbog spaljivanja korova i ostalog biootpada zaostalog nakon čišćenja poljoprivrednih i šumskih površina.

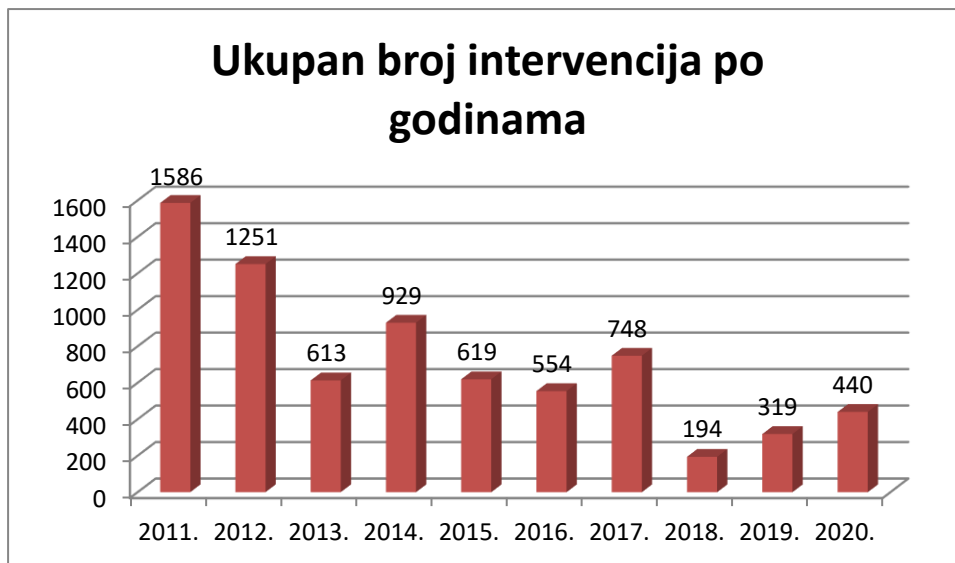
2. Ljetno - mjesec srpanj, kolovoz, rujan, također nastaje povećan broj požara, najvećim dijelom na priobalnom području s otocima. Žestina takvih požara osobito je pojačana ukoliko se poklopi i sušno razdoblje i ostalih ekstremni meteorološki uvjeti (jak vjetar, visoka temperatura i suhoća zraka, udari groma).

U Virovitičko-podravskoj županiji u desetogodišnjem razdoblju od 1.1.2011. – 31.12.2020. godine evidentirano je je ukupno 7253 vatrogasne intervencije.¹⁵

¹⁴ Procjena rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku

¹⁵ Procjena ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije Virovitičko-podravska županija

Grafički prikaz 4: BROJ INTERVENCIJA NA PODRUČJU VPŽ U ZADNJIH DESET GODINA

IZVOR: PROCJENA UGROŽENOSTI OD POŽARA I TEHNOLOŠKE EKSPLOZIJE VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA

U procjeni rizika od velikih nesreća 2021. požari otvorenog prostora nisu bili utvrđeni kao prioritetna prijetnja za Virovitičko-podravsku županiju. Ovu prijetnju je potrebno pratiti, evidentirati nastalu štetu i u postupku revizije Procjene rizika ukoliko podaci budu upućivali na to, istu tretirati kao prioritetni rizik kako bi se utvrdile posljedice na život i zdravlje ljudi, gospodarstvo i društvenu stabilnost i politiku.

5.2. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – POŽAR

5.2.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Prirodna nepogoda može se proglašiti ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30% prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području jedinice lokalne samouprave ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području jedinice lokalne samouprave najmanje 30%.

Ispunjenje uvjeta utvrđuje općinsko odnosno gradsko povjerenstvo koje potom predlaže županu donijeti odluku o proglašenju prirodne nepogode.

2. Župan donosi odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije na prijedlog općinskog načelnika odnosno gradonačelnika.

Odluku o proglašenju prirodne nepogode na području županije donosi župan.

Vlada Republike Hrvatske donosi odluku, prema vlastitoj prosudbi za područje više županija ili na cijelom području Republike Hrvatske.

3. Nakon proglašenja prirodne nepogode radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela¹⁶ provode sljedeće radnje:
 - a) prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
 - b) prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
 - c) potvrda konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći

5.2.2. Prva procjena štete – prijava oštećenika i unos podataka u Registar šteta

1. U roku od 8 dana od dana donošenja odluke, oštećenici pisanim putem podnose prijavu štete na imovini gradskom ili općinskom povjerenstvu na propisanom obrascu ([prilog 2](#)). Iznimno, zbog objektivnih razloga rok se može produžiti na 12 dana.

Iznimno oštećenik može podnijeti prijavu prve procjene štete i nakon isteka roka od 8 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje nije mogao utjecati, a najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode. Najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja odluke, općinsko/gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta.

2. Nakon isteka roka iz točke 1. općinsko/gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta.
3. Iznimno od roka iz točke 2. u slučaju postojanja objektivnog razloga na koji oštećenik nije mogao utjecati, a zbog kojeg je onemogućen elektronički unos podataka u Registar šteta, rok za unos podataka u Registar šteta može se produljiti za 8 dana, o čemu odlučuje županijsko povjerenstvo na temelju zahtjeva općinskog ili gradskog povjerenstva.
4. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine imovine:
 - građevine ([Prilog 2](#), [Prilog 3](#), [Prilog 4](#))
 - opremu ([Prilog 2](#), [Prilog 5](#))
 - zemljišta ([Prilog 2](#))
 - višegodišnje nasade ([Prilog 2](#))
 - šume ([Prilog 2](#))

¹⁶ članak 5. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

- stoku ([Prilog 2](#))
 - ribe ([Prilog 2](#))
 - poljoprivredna proizvodnja – proizvod ([Prilog 2](#))
 - ostala sredstva i dobra ([Prilog 2](#)).
5. Prijava prve procjene štete u Registar šteta sadržava:
- datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
 - podatke o vrsti prirodne nepogode
 - podatke o trajanju prirodne nepogode
 - podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
 - podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
 - podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete
 - podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda.

5.2.3. Konačna procjena štete

1. Konačna procjena šteta predstavlja procijenjenu vrijednost štete na imovini oštećenika izraženu u novčanoj vrijednosti. Temelj predstavlja prijava i procjena štete.
2. Konačnu procjenu štete utvrđuje općinsko/gradsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
3. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
 - stradanja stanovništva
 - opseg štete na imovini
 - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
 - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
 - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
 - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.

4. Prijava konačne procjene štete sadržava:
 - odluku o proglašenju prirodne nepogode s obrazloženjem,
 - podatke o dokumentaciji vlasništva imovine i njihovoj vrsti,
 - podatke o vremenu i području nastanka prirodne nepogode,
 - podatke o uzroku i opsegu štete,
 - podatke o posljedicama prirodne nepogode za javni i gospodarski život JLP(R)S,
 - ostale statističke i vrijednosne podatke.
5. Općinsko/gradsko povjerenstvo podnosi prijavu konačne procjene štete Županijskom povjerenstvu u roku od 50 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.
6. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
 - stradanja stanovništva
 - opseg štete na imovini
 - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
 - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
 - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
 - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
7. Županijsko povjerenstvo podnosi prijavljene konačne štete Državnom povjerenstvu i nadležnim ministarstvima u roku od 60 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.

5.2.4. Potvrda konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći

1. Potvrdu konačne procjene štete obavljaju nadležna ministarstva. Potvrda predstavlja realnu procjenu vrijednosti imovine na koje je nastala šteta i procijenjenu vrijednost štete na toj imovini.
2. Nakon potvrde, ministarstva dostavljaju prijedlog o načinu dodjele pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih Državnom povjerenstvu.
3. Državno povjerenstvo utvrđuje iznos pomoći. Iznos pomoći utvrđuje se na način da se odredi postotak isplate novčanih sredstava u odnosu na iznos konačne potvrde štete na imovini oštećenika.

4. Nakon utvrđivanja iznosa, Državno povjerenstvo podnosi Vladi Republike Hrvatske prijedlog za dodjelu pomoći.
5. Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o dodjeli pomoći.

5.2.5. Žurna pomoć

1. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša, te oštećenima fizičkim osobama koji nisu poduzetnici, a koji su pretrpjeli štete na imovini, posebice ugroženijim skupinama, starijima i bolesnima i ostalima kojima prijete ugroza zdravlja i života na području zahvaćenom prirodnim nepogodom.
2. Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave¹⁷.
3. Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen Zakonom o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda.
4. Temeljem prijedlog župana ili gradonačelnik/načelnik za dodjelu žurne pomoći predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi odluku kojom se određuje:
 - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
 - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
 - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

5.2.6. Nositelji mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode na županijskoj razini

5.2.6.1. Županijsko i stručno povjerenstvo

1. Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva.¹⁸

¹⁷ ispunjavanjem uvjeta iz članka 36. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

¹⁸ Članak 8. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

2. Županijska skupština imenuje povjerenstvo za procjenu štete na razdoblje od četiri godine. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava objavljuje se službenom glasniku jedinice lokalne samouprave.
3. Županijsko povjerenstvo obavlja sljedeće poslove:
 - usklađuje rad gradskih i općinskih povjerenstava
 - provjerava i utvrđuje konačnu procjenu šteta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sa svog područja
 - podnosi Državnom povjerenstvu prijedlog s obrazloženjem za odobravanje žurne novčane pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda
 - po potrebi izravno na terenu i području zahvaćenom prirodnom nepogodom obavlja izvid štete na imovini u kojem mogu sudjelovati predstavnici nadležnih ministarstava odnosno pravne osobe, ovisno o vrsti i posljedicama prirodnih nepogoda i nastale štete
 - objedinjuje i prosljeđuje putem Registara štete Državnom povjerenstvu konačne procjene štete te konačno izvješće o utrošku sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih u gradovima odnosno općinama na području županije
 - imenuje stručno povjerenstvo na temelju prijedloga općinskog odnosno gradskog povjerenstva
 - donosi plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti
 - obavlja i druge poslove određene odlukom o osnivanju, odnosno poslove koje provodi u suradnji s Državnim povjerenstvom.
4. Kada općinsko odnosno gradsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda.
5. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć općini/gradu u roku u kojem su imenovana i surađuju s općinskim/gradskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom grada za koje obavljaju poslove.

5.3. Procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva

Pod opremom i sredstvima prvenstveno se podrazumijeva sve što je potrebno nositeljima mjera (prvenstveno operativnim snagama vatrogastva) kako bi učinkovito obavljali svoje zadaće i povećali svoju spremanost za sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva u slučaju požara.

Virovitičko - podravska županija usvojila je 2021. procjenu ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija i plan zaštite od požara. Procjenom ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija utvrđuje se razina ugroženosti od požara i/ili tehnološke eksplozije za određeno teritorijalno područje i zaštitne mjera, dok se planom zaštite od požara utvrđuje stvarni broj, veličina, smještaj i ustroj vatrogasnih postrojbi odnosno dobrovoljnih vatrogasnih društava te njihova područja djelovanja i odgovornosti, a između ostalog pregled opreme i vozila za posebne namjene kojim raspolažu vatrogasne postrojbe.

Temeljem navedenih dokumenta kao i kroz druge planske i provedbene dokumente iz područja civilne zaštite planiraju se financijska sredstva za operativne snage vatrogastva (osobna oprema, edukacije, vježbe, vozila itd.)

Nadalje, ostala sredstva kojim se sprječava stradanje stanovništva, imovine i gospodarskih funkcija su:

- planiranje mjera zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja u skladu sa Pravilnikom o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora („Narodne novine 29/83, 36/85 i 42/86).
- što se tiče preventivnih sredstava usmjerenih direktno prema pojedincima, iako požari otvorenog prostora nisu određeni kao prioritetna prijetnja sukladno Procjeni rizika od velikih nesreća iz 2021. bitno je podizati svijest građana o postupanju na otvorenom prostoru i prilikom boravka u prirodi, pogotovo u sušnim razdobljima, koja su zbog klimatskih promjena učestalija.

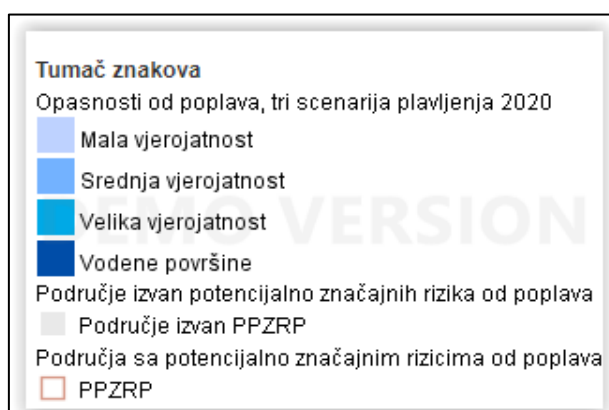
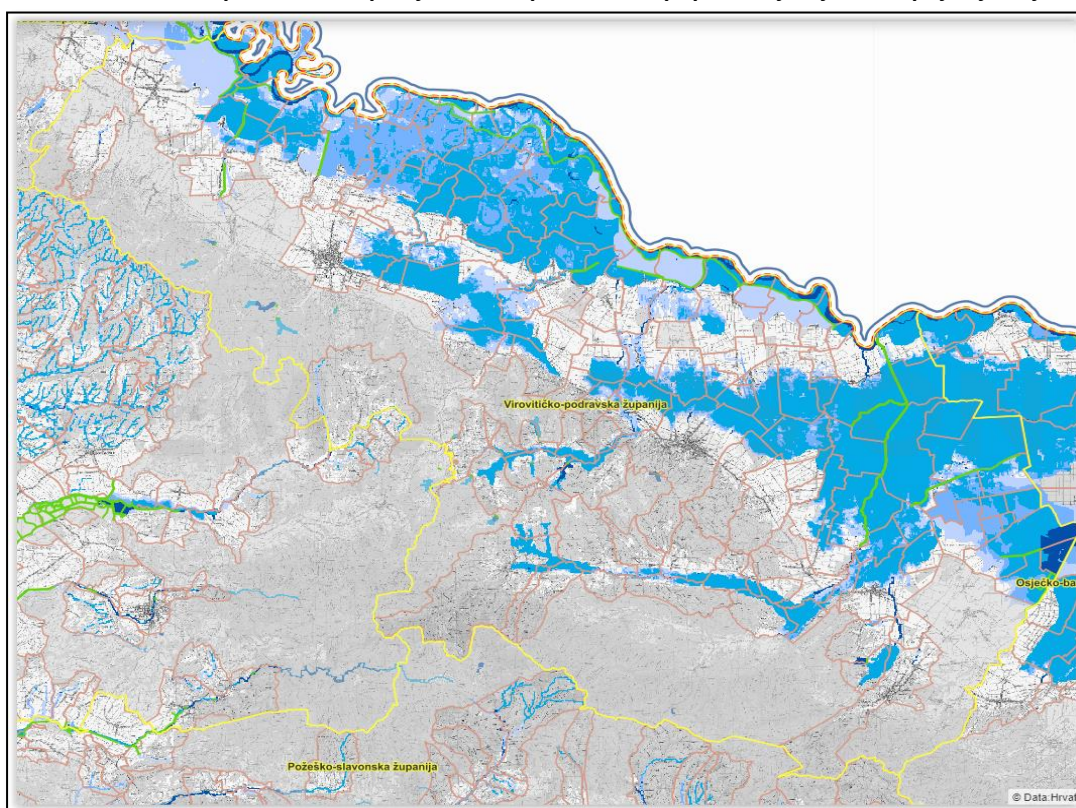
POPLAVA

6. Prirodna nepogoda – POPLAVA

6.1. Opis prirodne nepogode

Poplave su prirodni fenomeni čije se pojave ne mogu izbjeći, ali se poduzimanjem različitih preventivnih građevinskih i ne građevinskih mjera rizici od poplavlivanja mogu smanjiti na prihvatljivu razinu. One su među opasnijim prirodnim nepogodama i na mnogim mjestima mogu uzrokovati gubitke ljudskih života, velike materijalne štete, devastiranje kulturnih dobara i ekološke štete.

Slika 2: Virovitičko-podravska županija, Karta opasnosti od poplave, vjerojatnosti pojavljivanja

Izvor: Hrvatske vode, Karta opasnosti od poplave, 2021.

Tablica 9: Pregled dionica na kojima se organizira obrana od poplava

BRANJENO PODRUČJE 17, MALI SLIV KARAŠICA-VUČICA				
Dionica obrane br.	Vodotok , obala, naziv dionice stacionaža, dužina	Nasipi Naziv nasipa Naziv dionice Stacionaža po vodotoku Stacionaža po nasipu Ukupna dužina nasipa	V-vodomjer P-pripremno stanje R-redovno st. I-izvanredna obrana. IS-izvanredno stanje. M-najviši zabilježen vodostaj	Područje ugroženo poplavom
B.17.2	Vučica, l.o. i d.o.; Ušće p. Breznica Stipanovač. - ušće p. Radlovačka rijeka; rkm 32+400 - 77+980 (45,580)	Nasip uz l.o. r. Vučice kod Beničanaca; rkm 54+400 - 45+530 km 0+000 - 8+870 (8,870 k)	V – Orahovica, rkm 74,955 (169,94) P = + 60 R = +100 I = +150 IS = +200 M = +220 (06.09.2001.)	Virovitičko-podravska; Zdenci; Kutovi, Slavonske Bare Orahovica; Orahovica
B.17.5.	p. Iskrica, l.o. i d.o.; Ušće u r. Vučicu – Crkvari; pkm 0+000 - 30+200 (30,200 km)	Na ovoj dionici ne postoje nasipi!	V – Beljevina, km 11,850 (103,44) P = +150 R = +200 I = +250 IS = +280 M = +320 (01.06.2010.)	Virovitičko-podravska; Orahovica; Stara Jošava, Crkvari
B.17.6.	r. Karašica, l.o. i d.o.; Ušće u r. Vučicu – spoj Donje Branjinske i Donje Voćinske; rkm 0+000 - 64+754 (64,754 km)	Na ovoj dionici ne postoje nasipi !	V – Kapelna, rkm 52,57 (89,284) P = +300 R = +400 I = +450 IS = +500 M = +538 (28.05.2015.)	Virovitičko-podravska; Crnac; Crnac
B.17.8.	p. Slatinska Čađavica, l.o. i d.o.; Ušće u r. Dravu – Bakić; pkm 0+000 - 19+800 (19,800 km)	Na ovoj dionici ne postoje nasipi !	V – Medinci, km 14,30 (100,69) P = +150 R = +200 I = +250 IS = +280 M = +300 (28.05.1975.)	Virovitičko-podravska; Čađavica; Čađavica, Šaševo, Starin, Vraneševci, Slatina; Medinci, Sopje; Grabić
B.17.9.	oteretni kanal Prof. Bella (Vojlovica-Voćinska Drava), l.o. i d.o.; Ušće u r. Dravu – ušće r. Voćinske; kkm 0+000 - 18+500 (18,500 km)	Nasipi uz l.o. i d.o. oteret. kanala Prof. Bella; kkm 0+000 - 18+500 l.o.: km 0+000 - 18+500, (18,500 km) d.o.: km 0+000 - 18+500, (18,500 km)	V – Mikleuš, rkm 6,00 (113,000) P = +200 R = +250 I = +300 IS = +370 M = +630 (22.06.2010.)	Virovitičko-podravska; Čađavica; Čađavica, Zvonimirovac, Crnac; Nova Bukovica; Dobrović, Bjelkovac,
B.17.10.	r. Voćinska, l.o. i d.o.; Ušće u oter. k. Prof. Bella – p. Djedovica; rkm 0+000 - 36+000 (36,000 km)	Na ovoj dionici ne postoje nasipi !	V – Mikleuš, rkm 6,00 (113,000) P = +200 R = +250 I = +300 IS = +370 M = +630 (22.06.2010.)	Virovitičko-podravska; Mikleuš; Čojlug, Voćin; Voćin, Macute, Bokane, Čeralije, Balinci, Četekovac
	p. Djedovica, l.o. i d.o.; Ušće u r. Voćinsku – izvor; pkm 0+000 - 11+700	Na ovoj dionici ne postoje nasipi !		Virovitičko-podravska; Voćin; Voćin

Plan djelovanja u području prirodnih nepogoda

	p. Jovanovica, l.o. i d.o.; Ušće u r. Voćinsku – izvor; pkm 0+000 - 10+200 (10,200 km) Ukupno 57,900 km	Na ovoj dionici ne postoje nasipi !		Virovitičko-podravska; Voćin; Voćin
B.17. 11.	p. Klokočevac, l.o. i d.o.; Ušće u r. Karašicu – ušće p. Vojlovica; pkm 0+000 - 14+050 (14,050 km)	Nasipi uz l.o. i d.o. p. Klokočevac; pkm 0+000 - 14+050 l.o.: km 0+000 - 14+050, (14,050 km) d.o.: km 0+000 - 14+050, (14,050 km) Ukupno 28,100 km nasipa	V – Crnac, km 10,680 (95,099) P = +300 R = +400 I = +450 IS = +480 M = +510 (02.09.1996.)	Virovitičko-podravska; Crnac, Breštanovci, Crnac, Krivaja Pustara
B.17. 12.	p. Vojlovica, l.o. i d.o.; Ušće u p. Klokočevac – Sekulinci; pkm 0+000 - 43+300 (43,300 km)	Na ovoj dionici ne postoje nasipi !	V – Čačinci, km 13,50 (113,170) P = +250 R = +300 I = +450 IS = +520 M = +567 (02.09.1996.)	Virovitičko-podravska; Čačinci; Rajino Polje, Vojlovica, Humljani, Pušina, SlatinskiDrenovac Voćin; Đuričić, Sekulinci
B.17. 13	p. Krajna, l.o. i d.o.; Ušće u p. Vojlovica – Pištana; pkm 0+000 - 25+840 (25,840 km) Ukupno 25,840 km	Na ovoj dionici ne postoje nasipi !	V – Čačinci, km 9,240 (114,160) P = +150 R = +250 I = +300 IS = +350 M = +400 (02.09.1996.)	Virovitičko-podravska; Čačinci, Rajino Polje, Paušinci, Čačinci, Krajna
B.17. 14.	p. Pištanačka rijeka, l.o. i d.o.; Ušće u p. Kraju – Gornja Pištana; pkm 0+000 - 15+200 (15,200 km) Ukupno 15,200 km	Na ovoj dionici ne postoje nasipi !	V – Čačinci, km 9,240 (114,160) P = +150 R = +250 I = +300 IS = +350 M = +400 (02.09.1996.)	Virovitičko-podravska; Orahovica; Donja Pištana, Gornja Pištana

Izvor: Hrvatske vode, Glavni provedbeni plan obrane od poplave, 2021.

Dionica obrane broj	VODOTOK Obala Naziv dionice Stacionaža Dužina Ukupna dužina	OBJEKTI NA KOJIMA SE PROVODE MJERE OBRANE OD POPLAVA		PODRUČJE UGROŽENO POPLAVOM Županije, Općine, naselja i objekti	Mjerodavni vodomjeri i kriteriji za proglašenje mjera obrane od poplava V - vodomjer, km, (aps.kota „0“) P - Pripremno stanje R - Redovna obrana I - Izvanredna obrana IS - Izvanredno stanje M - Najviši zabilježeni vodostaj
		Nasipi Naziv nasipa Naziv dionice Stacionaža po vodotoku Stacionaža po nasipu Ukupna dužina nasipa	OBJEKTI NA DIONICI		
1	2	3	4	5	6
BRANJENO PODRUČJE 18 MALI SLIV ŽUPANIJSKI KANAL					
B.18. 1.	Županijski kanal, l.o. d.o.; Ušće u r. Dravu – Novo Selo Turanovačko; kkm 0+000 - 34+385 (34,385 km)	Usporni nasip uz l.o. Županijskog kanala; kkm 0+400 - 9+176 km 0+000 - 8+600 (8,600 km) Usporni nasip uz d.o. Županijskog kanala; kkm 5+292 - 6+592 km 0+000 - 1+300 (1,300 km)	kkm 2+875 cij.p.Ø 80 cm (k. Vrbovka) kkm 3+790 most Kapinci kkm 6+592 m. Vaška, prijelaz HT kab. kkm 9+176 most Zidina kkm 13+482 most Budakovac kkm 15+194 most Sokolac kkm 15+948 most Nova Brezovica kkm 18+112 most Gradina kkm 21+532 most Rušani kkm 5+615 čep Ø 80 cm, k. Rakić kkm 6+819 č. Ø 140, k. Brod-Vaška kkm 7+522 č. Ø 140 cm, k. Žutilo kkm 7+968 č. Ø 140 cm, k. Plošće kkm 7+973 č. Ø 140 cm, k. Jugovac Odušni kkm 25+781 most Veliko Polje kkm 27+508 most Rit kkm 29+985 most Gornje Bazje kkm 30+364 stari HZ most kkm 31+793 most Kapela Dvor kkm 33+141 most Turanovac	Virovitičko-podravska; Sopje; Vaška, Kapinci, Novaki, Suhopolje; Gačičte, Gradina; Brezovica, Rušani, Gradinski Lug, Lukač; Veliko Polje, Budrovac Lukački, Rit, Gornje Bazje, Turanovac, Novo Selo Turanovačko	V – Vrbovka, rkm 125,50 (93,210) P = +500 R = +600 I = +650 IS = +700 M = +688 (19.09.2015.) M = +750 (preračun., 19.07.1972.) V – Vaška, km 6,56 (95,666) P = +250 R = +350 I = +400 IS = +430 M = +427 (19.09.2015.) M = +500 (preračun., 19.07.1972.) V – Rušani, km 21,532 (98,287) P = +300 R = +350 I = +400 IS = +450 M = +320 (23.06.2010.) V – Gornje Bazje, km 29,99 P = +200 R = +250 I = +300 IS = +350 M = +153 (23.06.1999.)
B.18. 2.	p. Čadavica, l.o. i d.o.; Ušće u Županijski k. – brana retencije Lisičine – izvor; pkm 0+000-32+490-36+950 (32,490/36,950 km)	Na ovoj dionici ne postoje nasipi !	pkm 0+415 c.m. Kapinci-Sopje pkm 0+820 most Kapinci pkm 7+080 c.m. Gornji Miholjac-Josipovac pkm 7+960 most Gornji Miholjac pkm 12+610 most D2 Sladojevci pkm 12+800 HZ most pkm 13+450 ustava Sladojevci pkm 15+390 most Radosavci pkm 19+690 ušće ispusnog kanala Slanac iz akumulacije Slanac pkm 22+850 ušće ispusnog kanala Travokos iz retencije Orahova rijeka pkm 24+290 ušće ispusnog kanala Duboki potok iz retencije Duboki potok pkm 24+790 most Mačkovac pkm 26+510 ušće ispusnog kanala Biatnica iz retencije Biatnica pkm 26+730 most za Hum Varoš pkm 27+860 utok ispusnog kanala Kusac iz retencije Kusac pkm 32+190 most Hum pkm 32+490 brana retencije Lisičine pkm 33+590 početak retencije Lisičine pkm 36+950 izvor p. Čadavice	Virovitičko-podravska; Voćin; Hum, Mačkovac, Kuzma Slatina; Radosavci, Sladojevci, Gornji Miholjac, Sopje; Kapinci	V – Gornji Miholjac, km 7,96 (104,054) P = +250 R = +300 I = +350 IS = +400 M = +436 (22.06.2010.) V – Sladojevci, km 12,61 (108,62) P = +250 R = +300 I = +350 IS = +400 M = +470 (17.05.2010.) V – Radosavci, km 15,39 (113,12) P = +250 R = +300 I = +350 IS = +400 M = +490 (16.05.2010.)
	p. Čadavica, retencija Lisičine; prirodna dolina p. Čadavice (kod naselja Lisičine); pkm 32+490 – 33+590 (1,100 km) Zapremina: 1.083.000 m ³ Stalna akumulacija: 89.000 m ³ Površina: 33,21 ha Prosječna širina: 350 m'	Nasuta homogena zemljana brana; dužina brane: 0,40198 km (0,402) širina krune: 3,00 m' građevinska visina: 10,90 m' temeljna šir.brane: 57,40 m' kota krune: 164,80 m n.J.m.	pretjev: 162,00 m n.J.m. $Q_{max} = 56,40 \text{ m}^3/\text{s}$ temeljni ispust: Ø 80 cm $Q_{min} = 5,80 \text{ m}^3/\text{s}$ dužina cijevi: 57,97 m' max. voda: 162,00 m n.J.m.	Virovitičko-podravska; Voćin; Lisičine, Hum	Prema Pravilniku retencije Lisičine i prema: V – Lisičine, km 32,49 P = 160,80 m n.J.m. R = 161,30 m n.J.m. I = 161,80 m n.J.m. IS = 162,00 m n.J.m. M = ???

Dionica obrane broj	VODOTOK Obala Naziv dionice Stacionaža Dužina Ukupna dužina	OBJEKTI NA KOJIMA SE PROVODE MJERE OBRANE OD POPLAVA		PODRUČJE UGROŽENO POPLAVOM Županija, Općine, naselja i objekti	Mjerodavni vodomjeri i kriteriji za proglašenje mjera obrane od poplava V - vodomjer, km, (aps.kota „0“) P - Pripremno stanje R - Redovna obrana I - Izvanredna obrana IS - Izvanredno stanje M - Najviši zabilježeni vodostaj
		Nasipi Naziv nasipa Naziv dionice Stacionaža po vodotoku Stacionaža po nasipu Ukupna dužina nasipa	OBJEKTI NA DIONICI		
1	2	3	4	5	6
	p. Kusac, retencija Kusac; prirodna dolina p. Kusac (kod naselja Levinovac); pkm 1+729 – 3+200 (1,471 km) Zapremina: 535.000 m ³ Površina: 25,50 ha Ukupno 41,649 km	Nasuta homogena zemljana brana; dužina brane: 0,200 km (0,200) širina krune: 3,00 m' građevinska visina: 6,56 m' temeljna šir.brane: 38,80 m' kota krune: 147,00 m n.J.m. Ukupno 0,975 km nasipa	preljev: 145,00 m n.J.m. $Q_{max} = 7,10 \text{ m}^3/\text{s}$ temeljni ispušt: \varnothing 65 cm $Q_{max}=2,90 \text{ m}^3/\text{s}$ dužina cijevi: 43,14 m' max. voda: 145,00 m n.J.m.	Virovitičko-podravska; Voćin; Hum	Prema Pravilniku retencije Kusac i prema: V – Kusac, km 1,74 R = 142,20 m n.J.m. I = 143,20 m n.J.m.
	p. Blatnica, retencija Blatnica; prirodna dolina p. Blatnica (kod naselja Mačkovac); pkm 0+580 – 2+000 (1,420 km) Zapremina: 610.660 m ³ Površina: 31,70 ha	Nasuta homogena zemljana brana; dužina brane: 0,190 km (0,190) širina krune: 3,00 m' građevinska visina: 7,15 m' temeljna šir.brane: 38,75 m' kota krune: 140,00 m n.J.m.	preljev: 138,50 m n.J.m. $Q_{max} = 6,67 \text{ m}^3/\text{s}$ temeljni ispušt: \varnothing 80 cm $Q_{max}=2,00 \text{ m}^3/\text{s}$ dužina cijevi: 39,30 m' max. voda: 138,50 m n.J.m.	Virovitičko-podravska; Voćin; Mačkovac	Prema Pravilniku retencije Blatnica i prema: V – Blatnica, km 0,58 (133,20) P = +400 R = +450 I = +500 IS = +540 M = +305 (16.05.2010.)
	p. Duboki potok, retencija Duboki potok; prirodna dolina Dubokog potoka (kod naselja Hum Varoš); km 0+820 – 1+800 (1,420 km) Zapremina: 366.000 m ³ Površina: 18,82 ha	Nasuta homogena zemljana brana; dužina brane: 0,165 km širina krune: 3,00 m' građevinska visina: 7,30 m' temeljna šir.brane: 39,50 m' kota krune: 138,80 m n.J.m.	preljev: 136,77 m n.J.m.* $Q_{max} = 6,67 \text{ m}^3/\text{s}$ temeljni ispušt: \varnothing 80 cm $Q_{max}=2,40 \text{ m}^3/\text{s}$ dužina cijevi: 40,30 m' max. voda: 136,77 m n.J.m.	Virovitičko-podravska županija; Voćin; Hum Varoš	Prema Pravilniku retencije Duboki potok i prema: V – Duboki potok, km 0,82 (133,20) P = 136,05 m n.J.m. R = 136,57 m n.J.m. (prelj.-20 cm) I = 136,87 m n.J.m. IS = 137,07 m n.J.m. M = ???
	p. Travokos, retencija Orahova rijeka; prirodna dolina potoka Travokos (kod naselja Gornje Kusonje); pkm 1+280 – 2+800 (1,520 km) Zapremina: 639.800 m ³ Površina: 33,41 ha	Nasuta homogena zemljana brana; dužina brane: 0,1826 km (0,183) širina krune: 3,00 m' građevinska visina: 7,66 m' temeljna šir.brane: 41,30 m' kota krune: 137,35 m n.J.m.	preljev: 135,35 m n.J.m.* $Q_{max} = 5,67 \text{ m}^3/\text{s}$ temeljni ispušt: \varnothing 100 cm $Q_{max}=2,70 \text{ m}^3/\text{s}$ dužina cijevi: 52,35 m' max. voda: 135,35 m n.J.m.	Virovitičko-podravska; Voćin; Gornje Kusonje	Prema Pravilniku retencije Orahova rijeka i prema: V – Orahova r., km 1,28 (128,50) P = +555 R = +605 I = +655 IS = +685 M = ???
	p. Slanac, višenamjenska akumulacija Slanac; prirodna dolina p. Slanac (kod Donjih Kusonja); km 0+930 – 9+135; Zapremina: 1.798.382,32 m ³ Površina: 49,50 ha	Nasuta homogena zemljana brana; dužina brane: 0,214 km širina krune: 5,00 m' građevinska visina: 11,50m' temeljna šir.brane: 65,00m' kota krune: 134,00 m n.J.m.	preljev: 132,50 m n.J.m. $Q_{max} = 9,06 \text{ m}^3/\text{s}$ temeljni ispušt: \varnothing 100 cm $Q_{max}=1,42 \text{ m}^3/\text{s}$ dužina cijevi: 66,00 m' max. voda: 132,50 m n.J.m.	Virovitičko-podravska županija; Slatina; Donje Kusonje	Prema Pravilniku akumulacije Slanac i prema: V – Slanac, km 0,93 (125,00) P = +670 R = +700 I = +730 (preljev -20 cm) IS = +760 M = +755 (05.2015.)

Dionica obrane broj	VODOTOK Obala Naziv dionice Stacionaža Dužina Ukupna dužina	OBJEKTI NA KOJIMA SE PROVODE MJERE OBRANE OD POPLAVA		PODRUČJE UGROŽENO POPLAVOM Županija, Općine, naselja i objekti	Mjerodavni vodometri i kriteriji za proglašenje mjera obrane od poplava V - vodomjer, km, (aps.kota „0“) P - Pripremno stanje R - Redovna obrana I - Izvanredna obrana IS - Izvanredno stanje M - Najviši zabilježeni vodostaj
		Nasipi Naziv nasipa Naziv dionice Stacionaža po vodotoku Stacionaža po nasipu Ukupna dužina nasipa	OBJEKTI NA DIONICI		
1	2	3	4	5	6
B.18. 3.	p. Breznica Orešačka, I.o. i d.o.; Ušće u Županijski k. – brana retencije Klisa – izvor; pkm 0+000-26+864-35+200 (26,864/35,200 km)	Nasipi uz I.o. i d.o. p. Breznica Orešačka; pkm 0+000 - 2+350 I.o.: km 0+000 - 2+350 (2,350 km) d.o.: km 0+000 - 2+100 (2,100 km) (4,450 km)	pkm 4+045 c.m. Orešac pkm 5+862 brzotok pkm 6+855 ušće p. Dobrovica pkm 7+610 c.m. Kapan-Orešac pkm 8+820 most Naudovac pkm 10+100 vodna stuba pkm 11+717 brzotok pkm 11+782 c.m. D2 Suhopolje-Cabuna pkm 11+851 HŽ most pkm 13+690 most Žubrica pkm 15+109 vodenica pkm 15+686 c.m. Pepelane-Trnava pkm 18+200 vodna stuba pkm 22+180 c.m. Pivnica-Gvozdanska pkm 22+700 ušće ispusnog kanala Gvozdanska iz retencije Gvozdanska pkm 23+540 most Pivnica pkm 24+800 c.m. Klisa-Kormaš pkm 26+864 brana retencije Klisa	Virovitičko-podravski; Đulovac; Đulovac, Suhopolje; Pivnica Slavonska, Žubrica, Naudovac, Gačište, Orešac	V – Orešac , km 4,045 (99,884) P = +250 R = +300 I = +350 IS = +400 M = +398 (23.06.1999.) V – Žubrica , km 13,69 (115,28) P = +200 R = +250 I = +300 IS = +350 M = +393 (22.06.1999.) V – Pivnica Sl. , km 23,54 (133,06) P = +150 R = +200 I = +250 IS = +300 M = +320 (17.09.2001.)
	p. Breznica Orešačka, retencija Klisa; prirodna dolina p. Breznica Orešačka (kod nas.Đulovac); pkm 26+864 – 28+100 (1,236 km) Zapremina: 758.000 m ³ Površina: 25,50 ha Ukupno 35,200 km	Nasuta homogena zemljana brana; dužina brane: 0,249 km (0,249) širina krune: 3,00 m' građevinska visina: 6,35 m' temeljna šir.brane: 34,75 m' kota krune: 153,00 m n.J.m. Ukupno 4,699 km nasipa	preljev: 151,90 m n.J.m. $Q_{max} = 15,90 \text{ m}^3/\text{s}$ temeljni ispušt: Ø 80 cm $Q_{max} = 5,10 \text{ m}^3/\text{s}$ dužina cijevi: 41,35 m' max. voda: 151,90 m n.J.m.	Virovitičko-podravski; Đulovac; Đulovac	Prema Pravilniku retencije Klisa i prema: V – Klisa , km 28,624 P = 151,20 m n.J.m. R = 151,70 m n.J.m. (prelj.-20 cm) I = 152,00 m n.J.m. IS = 152,20 m n.J.m. M = 152,20 (???.05.2015.)
B.18. 4.	p. Brana, I.o. i d.o.; Ušće u Županijski kanal – Rezovačke Krčevine; pkm 0+000 – 20+620 (20,620 km) Ukupno 20,620 km	Na ovoj dionici ne postoje nasipi !	pkm 7+020 most Lukač-Bačevac pkm 13+914 most D2 Virovitica pkm 14+425 HŽ most pkm 15+609 most Markovac pkm 16+395 ušće zacjevljena Brana-Čemernica pkm 16+772 most Rezovac pkm 18+622 most Rezovačke Krčevine pkm 19+200 most Rezovačke Krčevine pkm 20+115 most Rezovačke Krčevine	Virovitičko-podravski; Virovitica; Virovitica, Gradina; Bačevac, Gradinski Lug	V – m. Lukač-Bačevac , km 7,02 P = -150 R = -100 I = -50 IS = 0 M = ??? V – HŽ most , km 14,425 (119,070) P = +120 R = +170 I = +220 IS = +270 M = +238 (23.06.1999.)

Dionica obrane broj	VODOTOK Obala Naziv dionice Stacionaža Dužina Ukupna dužina	OBJEKTI NA KOJIMA SE PROVODE MJERE OBRANE OD POPLAVA		PODRUČJE UGROŽENO POPLAVOM Županija, Općine, naselja i objekti	Mjerodavni vodomjeri i kriteriji za proglašenje mjera obrane od poplava V - vodomjer, km, (aps.kota „0“) P - Pripremno stanje R - Redovna obrana I - Izvanredna obrana IS - Izvanredno stanje M - Najviši zabilježeni vodostaj
		Nasipi Naziv nasipa Naziv dionice Stacionaža po vodotoku Stacionaža po nasipu Ukupna dužina nasipa	OBJEKTI NA DIONICI		
1	2	3	4	5	6
B.18. 5.	p. Ođenica, l.o. i d.o.; Ušće u r. Dravu – brana retencije Svinjčina; pkm 0+000-20+100 (20,100) <i>dionica od 0+000 – 0+375 nalazi se uz d.o. r. Drave, na teritoriju Mađarske!</i>	Nasip uz l.o. p. Ođenice; pkm 4+933 - 6+333 km 0+000 - 1+400 (1,400 km) Nasip uz d.o. p. Ođenice; pkm 4+833 - 6+333 km 0+000 - 1+500 (1,500 km) (2,900 km)	pkm 0+375 vojni most pkm 1+905 most Zrinj Lukački pkm 6+333 most Bušetina pkm 11+870 m. Virovitička obilaznica pkm 13+186 m. Virovitica, Ul. P. Krešimira pkm 13+520 m. D-2 Ul. J.J.Strossmayera pkm 13+611 pješ. m. Ulica Kačića pkm 13+945 m. Virovitica, Ul. P.Preradovića pkm 14+659 m. Virovitica, Ul. P. Radića pkm 14+832 HŽ most pkm 15+367 most Antunovac pkm 15+718 ustava Antunovac pkm 16+157 m. Virovitička obilaznica pkm 19+230 ušće ispus. k. iz ret. Razbojšte pkm 19+890 most D-5 pkm 20+100 brana retencije Svinjčina	Virovitičko- podravska; Virovitica; Virovitica Špišić Bukovica; Bušetina, Lukač, Turanovac, Zrinj Lukački	V – Bušetina , km 6,333 (105,20) P = +200 R = +250 I = +300 IS = +350 M = +310 (23.06.1999.) V–Virovitica nJ.m. km 14,832 (116,566) P = +150 R = +200 I = +250 IS = +300 M = +310 (02.09.1996.)
	p. Svinjčina, retencija Svinjčina; prirodna dolina p. Svinjčina (kod Virovitice); pkm 0+000 – 1+700 (1,700 km) Zapremina: 2.440.000 m ³ Površina: 87,50 ha	Nasuta homogena zemljana brana; dužina brane: 0,25321 km (0,253) širina krune: 3,00 m' građevinska visina: 8,12 m' temeljna šir.brane: 43,60 m' kota krune: 142,70 m n.J.m.	preljev: 140,45 m n.J.m. $Q_{max} = 24,90 \text{ m}^3/\text{s}$ temeljni ispust: Ø 90 cm $Q_{max}=6,50 \text{ m}^3/\text{s}$ dužina cijevi: 44,50 m' max. voda: 141,15 m n.J.m.	Virovitičko- podravska; Virovitica; Virovitica	Prema Pravilniku retencije Svinjčina i prema: V – Svinjčina , km 0,00 P = 139,75 m n.J.m. R = 140,25 m n.J.m. (prelj.-20 cm) I = 140,55 m n.J.m. IS = 140,75 m n.J.m. M = ???
	p. Razbojšte, retencija Razbojšte (Virovitički ribnjaci); prirodna dolina p. Razbojšte (kod Virovitice); pkm 0+400 - 1+500 (1,100 km) Zapremina: 903.000 m ³ Stalna akumul.: 380.000 m ³ Površina: 59,17 ha Prosječna širina: 200 m' Ukupno 22,900 km	Nasuta homogena zemljana brana; dužina brane: 0,273 km (0,273) širina krune: 3,00 m' građevinska visina: 7,38 m' temeljna šir.brane: 43,59 m' kota krune: 140,50 m n.J.m.	preljev: 136,00 m n.J.m. $Q_{max} = 7,87 \text{ m}^3/\text{s}$ temeljni ispust: Ø 60 cm $Q_{max}=5,07 \text{ m}^3/\text{s}$ dužina cijevi: 44,00 m' max. voda: 137,98 m n.J.m.	Virovitičko- podravska; Virovitica; Virovitica	Prema Pravilniku retencije Razbojšte i prema: V – Razbojšte , km 0,40 P = 133,00 m n.J.m. R = 134,00 m n.J.m. (preljev -20 cm) I = 135,00 m n.J.m. IS = 136,00 m n.J.m. M = ???

Dionica obrane broj	VODOTOK Obala Naziv dionice Stacionaža Dužina Ukupna dužina	OBJEKTI NA KOJIMA SE PROVODE MJERE OBRANE OD POPLAVA		PODRUČJE UGROŽENO POPLAVOM Županija, Općine, naselja i objekti	Mjerodavni vodometri i kriteriji za proglašenje mjera obrane od poplava V - vodometar, km, (aps.kota „0“) P - Pripremno stanje R - Redovna obrana I - Izvanredna obrana IS - Izvanredno stanje M - Najviši zabilježeni vodostaj
		Nasipi Naziv nasipa Naziv dionice Stacionaža po vodotoku Stacionaža po nasipu Ukupna dužina nasipa	OBJEKTI NA DIONICI		
1	2	3	4	5	6
B.18. 6.	p. Lendava, I.o. i d.o.; Ušće u r. Dravu – spoj ispusnog kanala retencije Meterov jarak, s lijeve strane, i p. Skrajna, s desne strane; pkm 0+000 - 17+350 (17,350 km)	Nasip uz I.o. p. Lendava; pkm 3+700 - 6+300 km 0+000 - 2+600 (2,600 km) Nasip uz d.o. p. Lendava; pkm 3+700 - 3+800 km 0+000 - 0+100 (0,100 km) Nasip uz d.o. p. Lendava; pkm 4+850 - 6+300 km 0+000 - 1+450 (1,450 km) Nasip uz I.o. p. Lendava; pkm 8+800 - 11+500 km 0+000 - 2+700 (2,700 km) Nasip uz d.o. p. Lendava; pkm 8+800 - 11+500 km 0+000 - 2+700 (2,700 km) (9,550 km)	pkm 0+470 c.m. Starograd.Marof-Pitomača pkm 2+420 c.m.St. Gradac-Starogr. Marof pkm 5+600 vodna stuba pkm 6+630 c.m. S. Gradac-Rogovac pkm 7+980 most Rogovac pkm 8+800 most za Čičinovac pkm 8+860 čep Čičinovac pkm 8+875 čep Lozan pkm 9+800 most Lozan (Antal) pkm 11+550 most na cesti D2 pkm 11+625 čep Dolta pkm 11+785 čep Lendava pkm 13+620 m. za Vukosavljevicu pkm 14+440 most Špišić Bukovica pkm 15+466 HŽ most pkm 16+100 ušće ispusnog kanala iz retencije Zidine pkm 17+300 most za Gakovo pkm 17+350 I.o., ušće ispusnog kanala Meterov jarak iz retencije Meterov Jarak i d.o., ušće p. Skrajna	Virovitičko- podravska; Pitomača; Starogradački Marof Špišić Bukovica; Rogovac, Lozan, Špišić Bukovica	V – Rogovac, km 6,30 (107,04) P = +150 R = +200 I = +250 IS = +300 M = +222 (19.09.2010.) V – Špišić Bukovica, km 14,44 (123,509) P = +130 R = +180 I = +230 IS = +280 M = +230 (07.06.2008.)
	p. Meterov jarak, retencija Meterov jarak; prirodna dolina p. Meterov jarak (kod Šp. Bukovice); pkm 3+860 – 2+750 (1,110 m) Zapremina: 415.000 m ³ Površina: 17,50 ha Prosječna širina: 170 m'	Nasuta homogena zemljana brana; dužina brane: 0,176 km (0,176) širina krune: 3,00 m' građevinska visina: 6,00 m' temeljna šir.brane: 34,00m' kota krune: 150,90 m n.J.m.	preljev: 149,50m n.J.m. Q _{max} = 1,24 m ³ /s temeljni ispost: Ø 60 cm Q _{max} =1,00 m ³ /s dužina cijevi: 36,00 m' max. voda: 149,50m m n.J.m.	Virovitičko- podravska; Špišić Bukovica; Špišić Bukovica	Prema Pravilniku retencije Meterov Jarak i prema: V – Meterov jarak, km 1,334 P = 148,80 m n.J.m. R = 149,30 m n.J.m. I = 149,60 m n.J.m. IS = 149,80 m n.J.m. M = ???
	p. Skres-Jelenska, retencija Zidine; prirodna dolina p. Skres- Jelenska (kod Šp. Bukovice); pkm 0+000 – 1+950 (1,950 m) Zapremina: 685.000 m ³ Stalna akumul.: 105.000 m ³ Površina: 24,12 ha Prosječna širina: 170 m' Ukupno 19,300 km	Nasuta homogena zemljana brana; dužina brane: 0,204 km (0,204) širina krune: 3,00 m' građevinska visina: 9,33 m' temeljna šir.brane: 49,65 m' kota krune: 147,21 m n.J.m.	preljev: 144,96 m n.J.m. Q _{max} = 17,80 m ³ /s temeljni ispost: Ø 90 cm Q _{max} =6,53 m ³ /s dužina cijevi: 57,18 m' max. voda: 144,96 m n.J.m. retencija Meterov jarak?!	Virovitičko- podravska; Špišić Bukovica; Špišić Bukovica	Prema Pravilniku retencije Zidine i prema: V – Zidine, km 1,334 P = 143,56 m n.J.m. R = 143,96 m n.J.m. I = 144,46 m n.J.m. IS = 144,96 m n.J.m. M = ???
B.18. 7.	Stari Vir kanal, I.o. i d.o.; Ušće u r. Dravu – most sa ustavom; kkm 0+000 - 0+380 (0,380 km) Ukupno 0,380 km	Usporni nasip uz I.o. Starog Vir kanala; kkm 0+000 - 0+380 km 0+000 - 0+380 (0,380 km) Ukupno 0,380 km nasipa	kkm 0+380 most sa ustavom	Virovitičko- podravska; Pitomača; Šašinato Polje, Đuretina	V – Novo Virje, rkm 200,60(108,865) P = +380 R = +420 I = +460 IS = +550 M = +502 (16.09.2014.) M ≈ +506 (prerač. Botovo 18,07.1972.)

Izvor: Hrvatske vode, Glavni provedbeni plan obrane od poplave, 2021.

BRANJENO PODRUČJE 19, MALI SLIV BISTRA				
Dionica obrane br.	Vodotok , obala, naziv dionice stacionaža, dužina	Nasipi Naziv nasipa Naziv dionice Stacionaža po vodotoku Stacionaža po nasipu Ukupna dužina nasipa	V-vodomjer P-pripremljeno stanje R-redovno st. I-izvanredna obrana. IS-izvanredno stanje. M-najviši zabilježen vodostaj	Područje ugroženo poplavom
A.19.1.	Rog-Strug kanal", l.o. i d.o.; Utok u r. Dravu - spoj Obuhvatnog Đurđevac i Čivičevac; 0+000 - 17+400	Usporni nasip uz l.o. Rog-strug kanala; kkm 0+000 – 0+820 km 0+000 – 0+705 dužine 0,7 km	V – Botovo, rkm 226,83 (121,550) P: +400 R: +460 I: +500 IS:+570 M: +582 (18.07.1972.)	Virovitičko-podravska; Pitomača; Đuretina
A.19.2.	b. Kopanjek l.o i d.o. Utok u Rog-strug-9+090 0+000 – 9+090	most na cesti P.Sesvete- 4+250 - vodomjer P.Sesvete 4+300 - drveni most 4+840 - most na cesti Kloštar Pod.- P.Sesvete 7+160	- most na cesti P.Sesvete, km 4+250 R: 111,94 m.n.m I: 112,14 m.n.m Redovna obrana Kada vodostaj dostiže 0,70 m ispod donjeg ruba ploče mosta na cesti Kloštar-Sesvete (plava oznaka) Izvanredna obrana Kada vodostaj dostiže 0,50 m ispod donjeg ruba ploče mosta na cesti Kloštar-Sesvete (crvena oznaka)	Virovitičko-podravska; Pitomača; Pitomača, Kladare, Otrovanec, Sedlarica
A.19.3.	b. Kladare (Josina Reka) l.o. i d.o.; - Utok u Kopanjek-izvor 0+000-13+600 dužine 13,6 km		most na cesti P. Sesvete, km 4+250 R: 111,94 m.n.m I: 112,14 m.n.m Redovna obrana Kada vodostaj dostiže 0,70 m ispod donjeg ruba ploče mosta na cesti Kloštar-Sesvete (plava oznaka) Izvanredna obrana Kada vodostaj dostiže 0,50 m ispod donjeg ruba ploče mosta na cesti Kloštar-Sesvete (crvena oznaka)	Virovitičko-podravska; Pitomača; Pitomača, Kladare, Otrovanec, Sedlarica

6.2. Utjecaj na život i zdravlje ljudi

Odnosi se na smrtno stradale, povrijeđene i evakuirane osobe. Život i zdravlje ljudi neće biti neposredno ugroženo, ali postoji mogućnost evakuacije stanovništva iz ugroženih naselja:

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriterij % osoba JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	¹⁹ 6<0,001	
2	Malene	0,001 – 0,0046	
3	Umjerene	0,0047 – 0,011	
4	Značajne	0,012 – 0,035	X
5	Katastrofalne	0,036 ili više	

IZVOR: PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA 2022. GODINA

Posljedice na život i zdravlje ljudi nalaze se u **kategoriji 4 - značajne posljedice**.

6.3. Utjecaj na gospodarstvo

Odnosi se na materijalnu i financijsku štetu u gospodarstvu. Šteta nastala od prirodne nepogode poplave, prikazana je u odnosu na proračun VPŽ.

Posljedice na gospodarstvo procijenjene su kroz štete na obrtnim sredstvima u poljoprivredi, stambenim i gospodarskim objektima.

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	X
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

IZVOR: PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA 2022. GODINA

Posljedice na gospodarstvo nalaze se u **kategoriji 3 – umjerene posljedice**.

6.4. Društvena stabilnost i politika

Posljedice za društvenu stabilnost i politiku iskazuju se u materijalnoj šteti i to za štetu na kritičnoj infrastrukturi i šteti na građevinama od društvenog značaja. Poplava ugrožava kritičnu infrastrukturu i objekte od javnog značaja zbog čega dolazi do nemogućnosti pružanja usluga stanovnicima ugroženog područja u trajanju od nekoliko dana.

¹⁹ Uzima se u obzir ako je uslijed posljedica nesreće stradala bar jedna osoba.

Društvena stabilnost i politika				
ZBIRNA OCJENA KATEGORIJE POSLJEDICE VELIKE NESREĆE				
Kategorija	Oštećena kritična infrastruktura	Štete/gubici na građevinama od javno društvenog značaja	Prestanak rada kritične infrastrukture ili građevina od javno društvenog značaja na rok dulji od 10 dana	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne				
2 Malene				
3 Umjerene	X	X	X	X
4 Značajne				
5 Katastrofalne				

IZVOR: PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA 2022. GODINA

Posljedice na društvenu stabilnost i politiku nalaze se u **kategoriji 3 – umjerene posljedice**.

6.5. Poplava - određivanje vjerojatnosti događaja

Kategorija	Kvalitativna	Vjerojatnost/frekvencija		Ocjena kategorije vjerojatnosti
		Vjerojatnost	Frekvencija	
1	Iznimno mala	<1%	1 događaj u 100 godina i rjeđe	
2	Malene	1 – 5%	1 događaj u 20 do 100 godina	
3	Umjerena	5 – 50%	1 događaj u 2 do 20 godina	
4	Velika	51 – 98%	1 događaj u 1 do 2 godina	X
5	Iznimno velika	>98%	1 događaj godišnje ili češće	

IZVOR: PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA 2022. GODINA

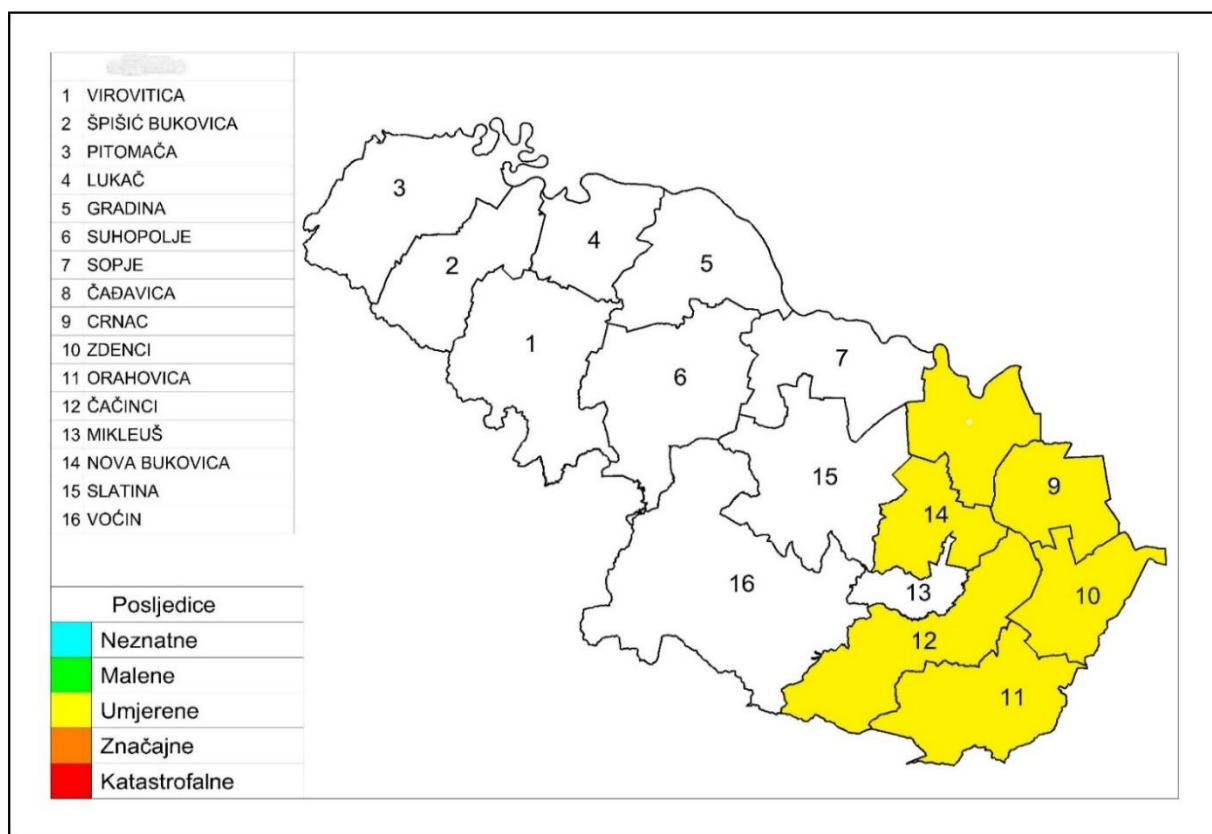
6.6. Poplava - zbirna ocjena posljedica

ZBIRNA OCJENA KATEGORIJE POSLJEDICE VELIKE NESREĆE				
Kategorija	Život i zdravlje ljudi	Gospodarstvo	Društvena stabilnosti politika	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne				
2 Malene				
3 Umjerene		X	X	X
4 Značajne	X			
5 Katastrofalne				

IZVOR: PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA 2022. GODINA

Zbirne posljedice poplave ovise o posljedicama sva tri utjecaja na društvene vrijednosti i dobiju se kao srednja vrijednost kategorija život i zdravlje ljudi, gospodarstvo i društvena stabilnost i politika. Zbirna ocjena posljedica poplave nalazi se u **kategoriji 3 – umjerene posljedice**.

6.7. Poplava – karta prijetnje

IZVOR: PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA 2022. GODINA

6.8. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – POPLAVA

6.8.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Prirodna nepogoda može se proglasiti ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30% prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području jedinice lokalne samouprave ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području jedinice lokalne samouprave najmanje 30%.

Ispunjenje uvjeta utvrđuje općinsko odnosno gradsko povjerenstvo koje potom predlaže županu donijeti odluku o proglašenju prirodne nepogode.

2. Župan donosi odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije na prijedlog općinskog načelnika odnosno gradonačelnika.

Odluku o proglašenju prirodne nepogode na području županije donosi župan.

Vlada Republike Hrvatske donosi odluku, prema vlastitoj prosudbi za područje više županija ili na cijelom području Republike Hrvatske.

3. Nakon proglašenja prirodne nepogode radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela²⁰ provode sljedeće radnje:
 - a) prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
 - b) prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
 - c) potvrda konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći

6.8.2. Prva procjena štete – prijava oštećenika i unos podataka u Registar šteta

1. U roku od 8 dana od dana donošenja odluke, oštećenici pisanim putem podnose prijavu štete na imovini gradskom ili općinskom povjerenstvu na propisanom obrascu ([prilog 2](#)). Iznimno, zbog objektivnih razloga rok se može produžiti na 12 dana.

Iznimno oštećenik može podnijeti prijavu prve procjene štete i nakon isteka roka od 8 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje nije mogao utjecati, a najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode. Najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja odluke, općinsko/gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta.

2. Nakon isteka roka iz točke 1. općinsko/gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta.
3. Iznimno od roka iz točke 2. u slučaju postojanja objektivnog razloga na koji oštećenik nije mogao utjecati, a zbog kojeg je onemogućen elektronički unos podataka u Registar šteta, rok za unos podataka u Registar šteta može se produljiti za 8 dana, o čemu odlučuje županijsko povjerenstvo na temelju zahtjeva općinskog ili gradskog povjerenstva.
4. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine imovine:
 - građevine ([Prilog 2](#), [Prilog 3](#), [Prilog 4](#))
 - opremu ([Prilog 2](#), [Prilog 5](#))
 - zemljišta ([Prilog 2](#))
 - višegodišnje nasade ([Prilog 2](#))
 - šume ([Prilog 2](#))

²⁰ članak 5. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

- stoku ([Prilog 2](#))
 - ribe ([Prilog 2](#))
 - poljoprivredna proizvodnja – proizvod ([Prilog 2](#))
 - ostala sredstva i dobra ([Prilog 2](#)).
5. Prijava prve procjene štete u Registar šteta sadržava:
- datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
 - podatke o vrsti prirodne nepogode
 - podatke o trajanju prirodne nepogode
 - podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
 - podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
 - podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete
 - podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda.

6.8.3. Konačna procjena štete

1. Konačna procjena šteta predstavlja procijenjenu vrijednost štete na imovini oštećenika izraženu u novčanoj vrijednosti. Temelj predstavlja prijava i procjena štete.
2. Konačnu procjenu štete utvrđuje općinsko/gradsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
3. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
 - stradanja stanovništva
 - opseg štete na imovini
 - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
 - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
 - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
 - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.

4. Prijava konačne procjene štete sadržava:
 - odluku o proglašenju prirodne nepogode s obrazloženjem,
 - podatke o dokumentaciji vlasništva imovine i njihovoj vrsti,
 - podatke o vremenu i području nastanka prirodne nepogode,
 - podatke o uzroku i opsegu štete,
 - podatke o posljedicama prirodne nepogode za javni i gospodarski život JLP(R)S,
 - ostale statističke i vrijednosne podatke.
5. Općinsko/gradsko povjerenstvo podnosi prijavu konačne procjene štete Županijskom povjerenstvu u roku od 50 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.
6. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
 - stradanja stanovništva
 - opseg štete na imovini
 - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
 - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
 - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
 - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
7. Županijsko povjerenstvo podnosi prijavljene konačne štete Državnom povjerenstvu i nadležnim ministarstvima u roku od 60 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.

6.8.4. Potvrda konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći

1. Potvrdu konačne procjene štete obavljaju nadležna ministarstva. Potvrda predstavlja realnu procjenu vrijednosti imovine na koje je nastala šteta i procijenjenu vrijednost štete na toj imovini.
2. Nakon potvrde, ministarstva dostavljaju prijedlog o načinu dodjele pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih Državnom povjerenstvu.
3. Državno povjerenstvo utvrđuje iznos pomoći. Iznos pomoći utvrđuje se na način da se odredi postotak isplate novčanih sredstava u odnosu na iznos konačne potvrde štete na imovini oštećenika.

4. Nakon utvrđivanja iznosa, Državno povjerenstvo podnosi Vladi Republike Hrvatske prijedlog za dodjelu pomoći.
5. Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o dodjeli pomoći.

6.8.5. Žurna pomoć

1. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša, te oštećenima fizičkim osobama koji nisu poduzetnici, a koji su pretrpjeli štete na imovini, posebice ugroženijim skupinama, starijima i bolesnima i ostalima kojima prijete ugroza zdravlja i života na području zahvaćenom prirodnim nepogodom.
2. Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave²¹.
3. Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen Zakonom o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda.
4. Temeljem prijedlog župana ili gradonačelnik/načelnik za dodjelu žurne pomoći predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi odluku kojom se određuje:
 - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
 - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
 - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

6.8.6. Nositelji mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode na županijskoj razini

6.8.6.1. Županijsko i stručno povjerenstvo

1. Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva.²²

²¹ ispunjavanjem uvjeta iz članka 36. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

²² Članak 8. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

2. Županijska skupština imenuje povjerenstvo za procjenu štete na razdoblje od četiri godine. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava objavljuje se službenom glasniku jedinice lokalne samouprave.
3. Županijsko povjerenstvo obavlja sljedeće poslove:
 - usklađuje rad gradskih i općinskih povjerenstava
 - provjerava i utvrđuje konačnu procjenu šteta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sa svog područja
 - podnosi Državnom povjerenstvu prijedlog s obrazloženjem za odobravanje žurne novčane pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda
 - po potrebi izravno na terenu i području zahvaćenom prirodnom nepogodom obavlja izvid štete na imovini u kojem mogu sudjelovati predstavnici nadležnih ministarstava odnosno pravne osobe, ovisno o vrsti i posljedicama prirodnih nepogoda i nastale štete
 - objedinjuje i prosljeđuje putem Registara štete Državnom povjerenstvu konačne procjene štete te konačno izvješće o utrošku sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih u gradovima odnosno općinama na području županije
 - imenuje stručno povjerenstvo na temelju prijedloga općinskog odnosno gradskog povjerenstva
 - donosi plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti
 - obavlja i druge poslove određene odlukom o osnivanju, odnosno poslove koje provodi u suradnji s Državnim povjerenstvom
4. Kada općinsko odnosno gradsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda.
5. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć općini/gradu u roku u kojem su imenovana i surađuju s općinskim/gradskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom grada za koje obavljaju poslove.

6.9. Procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva

Pod opremom i sredstvima prvenstveno se podrazumijeva sve što je potrebno nositeljima mjera koji su odgovorni za provedbu Zakona o sustavu civilne zaštite kako bi učinkovito obavljali svoje zadaće i povećali svoju spremanost za sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva.

Virovitičko-podravska županija usvojila je u 2022. godini Procjenu rizika od velikih nesreća kao polazni dokument i okvir za postizanje spremnosti civilne zaštite. Temeljem navedenog dokumenta kao i kroz druge planske i provedbene dokumente iz područja civilne zaštite planiraju se financijska sredstva za operativne snage civilne zaštite (osobna oprema za opće i specijalističke postrojbe, edukacije, vježbe, vozila itd.)

Obranom od poplava u Republici Hrvatskoj upravljaju Hrvatske vode koji samostalno procjenjuju i financiraju sve što im je od opreme potrebno (obnova alata, oprema, dopuna skladišta za obranu od poplava, sustava veza i radijskih frekvencija, održavanja i popravka plovne i druge opreme za obranu od poplava, službena radna i zaštitna odjeća itd.).

Nadalje, ostala sredstva kojim se sprječava stradanje stanovništva, imovine i gospodarskih funkcija su:

- planiranje mjera zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja u skladu sa Pravilnikom o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora („Narodne novine 29/83, 36/85 i 42/86),
- podizanje svijesti građana o provođenju mjera koje utječu na smanjenje rizika od poplava (postupanje u slučaju prijetnje, održavanje odvodnih kanala u privatnom vlasništvu itd.).

SUŠA

7. Prirodna nepogoda – SUŠA

7.1. Opis prirodne nepogode

Suša je prirodna nepogoda koja je primarno vezana uz deficit oborine kroz dulje vremensko razdoblje u odnosu na prosječne oborinske prilike na određenom području. Sušu definira i povećana temperatura zraka u odnosu na prosječne temperaturne prilike na određenom području. Ona predstavlja kompleksan proces koji uključuje različite faktore za određivanje rizika i osjetljivosti na sušu.

Suša se relativno sporo razvija, dugo traje, i teško je odrediti njezin vremenski početak i kraj. Posljedice suše ogledaju se gotovo u svim aspektima života kod ljudi, biljaka i životinja. Manjak oborine se može pojaviti tijekom tjedana, mjeseci ili godina što može imati za posljedicu smanjenje površinskih i podzemnih zaliha vode, odnosno smanjenje protoka vode u vodotocima te razine vode u jezerima i u podzemlju, uzrokujući hidrološku sušu.

Pored hidrološke suše i kratkoročni manjak oborine u vegetacijskom razdoblju može uzrokovati nedostatak vode u tlu (zasušenje) koja je potrebna za razvoj biljnih kultura te biljke zaostaju u rastu i razvoju što se u konačnici odražava smanjenjem prinosa i nestabilnošću biljne proizvodnje.

Osim nedostatka oborine, kad dođe do povećanja temperature zraka (zatopljenje) kod biljke se javlja povećana potreba biljke za vodom. Pojava suše (zasušenje i zatopljenje) u biljnoj proizvodnji naziva se agronomska suša. Agronomska suša se može pojaviti u sva četiri godišnja doba i imati posljedice na opskrbu biljke vodom.

Kada je zima bez oborine (kiša, snijeg ili pojava suhog snijega), ne stvara se zaliha vode u tlu. U vrijeme suhog proljeća i uz pojavu vjetrova isušuje se površinski sloj tla, te jare kulture ne mogu pravodobno i kvalitetno nicati.

Tijekom jeseni, nedovoljno oborina usporava razvoj ozimih kultura. Kada suša nepovoljno utječe na raspoložive zalihe vode i posljedično na opskrbu vodom radi zadovoljavanja ljudskih i gospodarskih i kulturnih potreba, tada je riječ o socijalno ekonomskoj suši.

7.2. Utjecaj na život i zdravlje ljudi

Suša rijetko izaziva brze i dramatične gubitke u ljudskim životima, ali zahvaća biljni i životinjski svijet te može imati značajan utjecaj na ekosustav. Dovodi do pada prihoda proizvođača, smanjenja ukupnog fonda hrane, velikih poremećaja na tržištu poljoprivrednih proizvoda čak i do pojave gladi osobito kod životinja.

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriterij % osoba JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	²³ 6<0,001	X
2	Malene	0,001 – 0,0046	
3	Umjerene	0,0047 – 0,011	
4	Značajne	0,012 – 0,035	
5	Katastrofalne	0,036 ili više	

IZVOR: PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA 2022. GODINA

Posljedice na život i zdravlje ljudi nalaze se u **kategoriji 1 – neznatne posljedice**.

7.3. Utjecaj na gospodarstvo

Posljedice suše se uz velike financijske štete (procjena smanjenja uroda kultura i do 90%), očituju i kroz negativnu vanjskotrgovinsku razmjenu te nisku konkurentnost domaće proizvodnje.

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	X
5	Katastrofalne	>25%	

IZVOR: PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA 2022. GODINA

Posljedice na gospodarstvo nalaze se u **kategoriji 4 – značajne posljedice**.

²³ Uzima se u obzir ako je uslijed posljedica nesreće stradala bar jedna osoba.

7.4. Utjecaj na društvenu stabilnost i politiku

Neće biti štete na objektima kritične infrastrukture niti na objektima od javnog društvenog značaja.

Društvena stabilnost i politika				
ZBIRNA OCJENA KATEGORIJE POSLJEDICE VELIKE NESREĆE				
Kategorija	Oštećena kritična infrastruktura	Štete/gubici na građevinama od javno društvenog značaja	Prestanak rada kritične infrastrukture ili građevina od javno društvenog značaja na rok dulji od 10 dana	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne	X	X	X	X
2 Malene				
3 Umjerene				
4 Značajne				
5 Katastrofalne				

IZVOR: PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA 2022. GODINA

Posljedice na društvenu stabilnost i politiku nalaze se u **kategoriji 1 – neznatne posljedice**.

7.5. Prirodna nepogoda – suša – vjerojatnosti događaja

Kategorija	Kvalitativna	Vjerojatnost/frekvencija		Ocjena kategorije vjerojatnosti*
		Vjerojatnost	Frekvencija	
1	Iznimno mala	<1%	1 događaj u 100 godina i rjeđe	
2	Malene	1 – 5%	1 događaj u 20 do 100 godina	
3	Umjerena	5 – 50%	1 događaj u 2 do 20 godina	
4	Velika	51 – 98%	1 događaj u 1 do 2 godina	X
5	Iznimno velika	>98%	1 događaj godišnje ili češće	

IZVOR: PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA 2022. GODINA

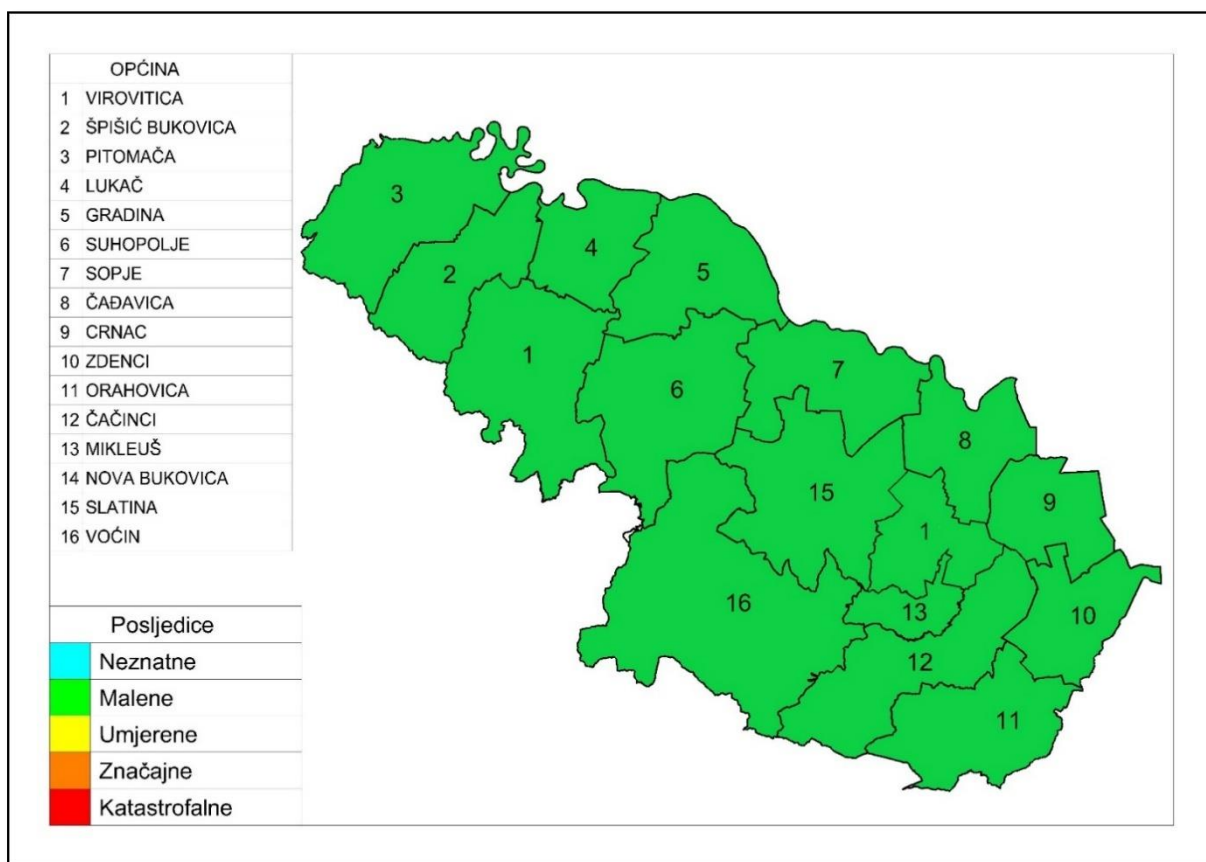
7.6. Prirodna nepogoda – suša – zbirna ocjena posljedica

ZBIRNA OCJENA KATEGORIJE POSLJEDICE VELIKE NESREĆE				
Kategorija	Život i zdravlje ljudi	Gospodarstvo	Društvena stabilnosti politika	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne	X		X	
2 Malene				X
3 Umjerene				
4 Značajne		X		
5 Katastrofalne				

IZVOR: PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA 2022. GODINA

Zbirno posljedice suše ovise o posljedicama sva tri utjecaja na društvene vrijednosti i dobiju se kao srednja vrijednost kategorija život i zdravlje ljudi, gospodarstvo i društvena stabilnost i politika, što određuje **kategoriju 2 – malene posljedice**.

7.7. Prirodna nepogoda – suša – karta prijetnje

IZVOR: PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA 2022. GODINA

7.8. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – SUŠA

7.8.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Prirodna nepogoda može se proglasiti ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30% prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području jedinice lokalne samouprave ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području jedinice lokalne samouprave najmanje 30%.

Ispunjenje uvjeta utvrđuje općinsko odnosno gradsko povjerenstvo koje potom predlaže županu donijeti odluku o proglašenju prirodne nepogode.

2. Župan donosi odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije na prijedlog općinskog načelnika odnosno gradonačelnika.

Odluku o proglašenju prirodne nepogode na području županije donosi župan.

Vlada Republike Hrvatske donosi odluku, prema vlastitoj prosudbi za područje više županija ili na cijelom području Republike Hrvatske.

3. Nakon proglašenja prirodne nepogode radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela²⁴ provode sljedeće radnje:
 - a) prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
 - b) prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
 - c) potvrda konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći

7.8.2. Prva procjena štete – prijava oštećenika i unos podataka u Registar šteta

1. U roku od 8 dana od dana donošenja odluke, oštećenici pisanim putem podnose prijavu štete na imovini gradskom ili općinskom povjerenstvu na propisanom obrascu ([prilog 2](#)). Iznimno, zbog objektivnih razloga rok se može produžiti na 12 dana.

Iznimno oštećenik može podnijeti prijavu prve procjene štete i nakon isteka roka od 8 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje nije mogao utjecati, a najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode. Najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja odluke, općinsko/gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta.

²⁴ članak 5. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

2. Nakon isteka roka iz točke 1. općinsko/gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta.
3. Iznimno od roka iz točke 2. u slučaju postojanja objektivnog razloga na koji oštećenik nije mogao utjecati, a zbog kojeg je onemogućen elektronički unos podataka u Registar šteta, rok za unos podataka u Registar šteta može se produljiti za 8 dana, o čemu odlučuje županijsko povjerenstvo na temelju zahtjeva općinskog ili gradskog povjerenstva.
4. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine imovine:
 - građevine ([Prilog 2](#), [Prilog 3](#), [Prilog 4](#))
 - opremu ([Prilog 2](#), [Prilog 5](#))
 - zemljišta ([Prilog 2](#))
 - višegodišnje nasade ([Prilog 2](#))
 - šume ([Prilog 2](#))
 - stoku ([Prilog 2](#))
 - ribe ([Prilog 2](#))
 - poljoprivredna proizvodnja – proizvod ([Prilog 2](#))
 - ostala sredstva i dobra ([Prilog 2](#)).
5. Prijava prve procjene štete u Registar šteta sadržava:
 - datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
 - podatke o vrsti prirodne nepogode
 - podatke o trajanju prirodne nepogode
 - podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
 - podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
 - podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete
 - podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda.

7.8.3. Konačna procjena štete

1. Konačna procjena šteta predstavlja procijenjenu vrijednost štete na imovini oštećenika izraženu u novčanoj vrijednosti. Temelj predstavlja prijava i procjena štete.

2. Konačnu procjenu štete utvrđuje općinsko/gradsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
3. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
 - stradanja stanovništva
 - opseg štete na imovini
 - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
 - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
 - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
 - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
4. Prijava konačne procjene štete sadržava:
 - odluku o proglašenju prirodne nepogode s obrazloženjem,
 - podatke o dokumentaciji vlasništva imovine i njihovoj vrsti,
 - podatke o vremenu i području nastanka prirodne nepogode,
 - podatke o uzroku i opsegu štete,
 - podatke o posljedicama prirodne nepogode za javni i gospodarski život JLP(R)S,
 - ostale statističke i vrijednosne podatke.
5. Općinsko/gradsko povjerenstvo podnosi prijavu konačne procjene štete Županijskom povjerenstvu u roku od 50 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.
6. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
 - stradanja stanovništva
 - opseg štete na imovini
 - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
 - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
 - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
 - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.

7. Županijsko povjerenstvo podnosi prijavljene konačne štete Državnom povjerenstvu i nadležnim ministarstvima u roku od 60 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.

7.8.4. Potvrda konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći

1. Potvrdu konačne procjene štete obavljaju nadležna ministarstva. Potvrda predstavlja realnu procjenu vrijednosti imovine na koje je nastala šteta i procijenjenu vrijednost štete na toj imovini.
2. Nakon potvrde, ministarstva dostavljaju prijedlog o načinu dodjele pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih Državnom povjerenstvu.
3. Državno povjerenstvo utvrđuje iznos pomoći. Iznos pomoći utvrđuje se na način da se odredi postotak isplate novčanih sredstava u odnosu na iznos konačne potvrde štete na imovini oštećenika.
4. Nakon utvrđivanja iznosa, Državno povjerenstvo podnosi Vladi Republike Hrvatske prijedlog za dodjelu pomoći.
5. Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o dodjeli pomoći.

7.8.5. Žurna pomoć

1. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša, te oštećenima fizičkim osobama koji nisu poduzetnici, a koji su pretrpjeli štete na imovini, posebice ugroženijim skupinama, starijima i bolesnima i ostalima kojima prijete ugroza zdravlja i života na području zahvaćenom prirodnim nepogodom.
2. Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave²⁵.
3. Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen Zakonom o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda.
4. Temeljem prijedlog župana ili gradonačelnik/načelnik za dodjelu žurne pomoći predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi odluku kojom se određuje:

²⁵ ispunjavanjem uvjeta iz članka 36. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

- vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
- kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
- drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

7.8.6. Nositelji mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode na županijskoj razini

7.8.6.1. Županijsko i stručno povjerenstvo

1. Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva.²⁶
2. Županijska skupština imenuje povjerenstvo za procjenu štete na razdoblje od četiri godine. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava objavljuje se službenom glasniku jedinice lokalne samouprave.
3. Županijsko povjerenstvo obavlja sljedeće poslove:
 - usklađuje rad gradskih i općinskih povjerenstava
 - provjerava i utvrđuje konačnu procjenu šteta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sa svog područja
 - podnosi Državnom povjerenstvu prijedlog s obrazloženjem za odobravanje žurne novčane pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda
 - po potrebi izravno na terenu i području zahvaćenom prirodnom nepogodom obavlja izvid štete na imovini u kojem mogu sudjelovati predstavnici nadležnih ministarstava odnosno pravne osobe, ovisno o vrsti i posljedicama prirodnih nepogoda i nastale štete
 - objedinjuje i prosljeđuje putem Registara štete Državnom povjerenstvu konačne procjene štete te konačno izvješće o utrošku sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih u gradovima odnosno općinama na području županije
 - imenuje stručno povjerenstvo na temelju prijedloga općinskog odnosno gradskog povjerenstva
 - donosi plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti
 - obavlja i druge poslove određene odlukom o osnivanju, odnosno poslove koje provodi u suradnji s Državnim povjerenstvom
4. Kada općinsko odnosno gradsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda.

²⁶ Članak 8. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

5. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć općini/gradu u roku u kojem su imenovana i surađuju s općinskim/gradskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom grada za koje obavljaju poslove.

7.9. Procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva

Na području Virovitičko-podravске županije veći vodoopskrbni sustavi su Virovitički, Slatinski i Orahovački, manji lokalni vodoopskrbni sustavi Pitomača i Voćin, te nešto sustava lokalnog tipa sa kaptažom gorskih izvora.

Prema planu razvitka cilj je povezivanje u regionalni vodoopskrbni sustav Slavonska Podravina, koji se prostire od Pitomače do Donjeg Miholjca i Našica. Okosnicu ovoga sustava čini pet crpilišta, od kojih tri sa područja županije „Bikana/Korija“ (Grad Virovitica), „Medinci“ (Grad Slatina), „Fatovi/Klanac“ (Grad Orahovica), te Velimirovac“ i „Donji Miholjac“ sa područja Osječko-baranjske županije i magistralni cjevovodi koji ih povezuju.

Virovitičko – podravska županija također konstantno razvija i ulaže u sustav navodnjavanja:

- Kapinici – Vaška
- Kapinici – Vaška II. faza
- Đolta
- Novi Gradac – Detkovic
- Lukač I. faza

Nadalje, ostala sredstva kojim se sprječava stradanje stanovništva, imovine i gospodarskih funkcija su:

- planiranje mjera zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja u skladu sa Pravilnikom o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora („Narodne novine 29/83, 36/85 i 42/86),
- podizanje svijesti građana o provođenju mjera koje utječu na smanjenje rizika od suše (postupanje u slučaju prijetnje, spajanje na sustav navodnjavanja itd.).

MRAZ

8. Prirodna nepogoda – MRAZ

9. Opis prirodne nepogode

Mraz je meteorološka pojava koja nastaje pri tlu u vedrim noćima i pri slabijem vjetru, kad uz hladno tlo prizemni sloj zraka pri temperaturi nižoj od 0°C izravno prijeđe iz vodene pare u led (depozicija). Najčešće se javlja po dolinama u koje se slijeva hladan zrak s okolnih obronaka. Iščezava nakon izlaska Sunca, kad se tlo i sloj zraka uz tlo zagriju.

Mraz se pojavljuje u zoru, kada ima dovoljno vlage u zraku i dolazi do pada temperature. Ovisno o padu temperature mraz može biti slab, umjeren, jak i vrlo jak. Prvi jesenski mrazovi uglavnom su slabi do umjereni. Kasnije dolazi do pojave jakih i vrlo jakih mrazova. Pojedine biljne vrste podnose slabe mrazove ili nisu otporne na jake ili vrlo jake pojave. Mraz se pojavljuje u zoni rizosfere (područje korijena), i riječ je o jakim i vrlo jakim mrazovima. Slabi i umjereni mrazovi uglavnom se vide na nadzemnom djelu biljaka. Reljefno gledano mraz se pojavljuje u tzv. mrazištima. To su udubljenja u reljefu gdje dolazi do pada temperature u zoru te do pojave mraza.

TEMPERATURA NA KOJOJ DOLAZI DO POJAVE MRAZA:

U umjerenom zemljopisnom pojasu koriste se sljedeće formulacije za opisivanje temperatura:

- slab mraz: 0 ° C do -4 ° C
- umjereni mraz: -4 ° C do -10 ° C
- jaki mraz: -10 ° C do -15 ° C
- vrlo jaki mraz: ispod -15 ° C

Kod slabih mrazova dolazi do oštećenja zelenih nezaštićenih dijelova. Takvu pojavu biljke prepoznaju kao stres, što dovodi do pada otpornosti. Ako su biljke na vrijeme pripremljene te su povukle biljne sokove na vrijeme, mraz nema nepovoljno djelovanje. Kod pojave slabih i umjerenih mrazova dolazi do oštećenja zelenih dijelova biljaka, što ne dovodi do velikih problema za biljke. Kod pojave jakih i vrlo jakih dolazi do oštećenja tkiva, što može izazvati značajna oštećenja na deblu, granama, krošnji i sl. Prilikom smrzavanja tla dolazi do odumiranja korijena i „izbacivanja“ korijena ako biljka nije prilagođena na takve uvjete²⁷.

ŠTETE OD MRAZA: Štete poljoprivredi nanose i izrazito niske, odnosno visoke temperature zraka. Pri niskim temperaturama dolazi do pojave mraza. Mraz je naročito opasan za voćarsku proizvodnju. Pri temperaturi zraka od -1,2 do 2° C izmrzavaju zametnuti plodovi, dok cvatovi izmrzavaju na temperaturi od -2 do 3° C.

²⁷ <http://blog.meteo-info.hr/meteorologija/iako-nastaje-pri-tlu-i-mraz-je-oborina/>

Gubici u gospodarstvu u slučaju mraza najviše se osjete u poljoprivredi.

U procjeni rizika od velikih nesreća 2021. mraz nije bio utvrđen kao prioritarna prijetnja za Virovitičko-podravsku županiju. Ovu prijetnju je potrebno pratiti, evidentirati nastalu štetu i u postupku revizije Procjene rizika ukoliko podaci budu upućivali na to, istu tretirati kao prioritetni rizik kako bi se utvrdile posljedice na život i zdravlje ljudi, gospodarstvo i društvenu stabilnost i politiku.

9.1. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – MRAZ

9.1.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Prirodna nepogoda može se proglasiti ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30% prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području jedinice lokalne samouprave ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području jedinice lokalne samouprave najmanje 30%.

Ispunjenje uvjeta utvrđuje općinsko odnosno gradsko povjerenstvo koje potom predlaže županu donijeti odluku o proglašenju prirodne nepogode.

2. Župan donosi odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije na prijedlog općinskog načelnika odnosno gradonačelnika.

Odluku o proglašenju prirodne nepogode na području županije donosi župan.

Vlada Republike Hrvatske donosi odluku, prema vlastitoj prosudbi za područje više županija ili na cijelom području Republike Hrvatske.

3. Nakon proglašenja prirodne nepogode radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela²⁸ provode sljedeće radnje:
 - a) prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
 - b) prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
 - c) potvrda konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći

²⁸ članak 5. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

9.1.2. Prva procjena štete – prijava oštećenika i unos podataka u Registar šteta

1. U roku od 8 dana od dana donošenja odluke, oštećenici pisanim putem podnose prijavu štete na imovini gradskom ili općinskom povjerenstvu na propisanom obrascu ([prilog 2](#)). Iznimno, zbog objektivnih razloga rok se može produžiti na 12 dana.

Iznimno oštećenik može podnijeti prijavu prve procjene štete i nakon isteka roka od 8 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje nije mogao utjecati, a najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode. Najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja odluke, općinsko/gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta.

2. Nakon isteka roka iz točke 1. općinsko/gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta.
3. Iznimno od roka iz točke 2. u slučaju postojanja objektivnog razloga na koji oštećenik nije mogao utjecati, a zbog kojeg je onemogućen elektronički unos podataka u Registar šteta, rok za unos podataka u Registar šteta može se produljiti za 8 dana, o čemu odlučuje županijsko povjerenstvo na temelju zahtjeva općinskog ili gradskog povjerenstva.
4. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine imovine:
 - građevine ([Prilog 2](#), [Prilog 3](#), [Prilog 4](#))
 - opremu ([Prilog 2](#), [Prilog 5](#))
 - zemljišta ([Prilog 2](#))
 - višegodišnje nasade ([Prilog 2](#))
 - šume ([Prilog 2](#))
 - stoku ([Prilog 2](#))
 - ribe ([Prilog 2](#))
 - poljoprivredna proizvodnja – proizvod ([Prilog 2](#))
 - ostala sredstva i dobra ([Prilog 2](#)).
5. Prijava prve procjene štete u Registar šteta sadržava:
 - datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
 - podatke o vrsti prirodne nepogode
 - podatke o trajanju prirodne nepogode
 - podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom

- podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
- podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete
- podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda.

9.1.3. Konačna procjena štete

1. Konačna procjena šteta predstavlja procijenjenu vrijednost štete na imovini oštećenika izraženu u novčanoj vrijednosti. Temelj predstavlja prijava i procjena štete.
2. Konačnu procjenu štete utvrđuje općinsko/gradsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
3. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
 - stradanja stanovništva
 - opseg štete na imovini
 - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
 - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
 - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
 - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
4. Prijava konačne procjene štete sadržava:
 - odluku o proglašenju prirodne nepogode s obrazloženjem,
 - podatke o dokumentaciji vlasništva imovine i njihovoj vrsti,
 - podatke o vremenu i području nastanka prirodne nepogode,
 - podatke o uzroku i opsegu štete,
 - podatke o posljedicama prirodne nepogode za javni i gospodarski život JLP(R)S,
 - ostale statističke i vrijednosne podatke.
5. Općinsko/gradsko povjerenstvo podnosi prijavu konačne procjene štete Županijskom povjerenstvu u roku od 50 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.

6. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
 - stradanja stanovništva
 - opseg štete na imovini
 - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
 - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
 - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
 - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.

7. Županijsko povjerenstvo podnosi prijavljene konačne štete Državnom povjerenstvu i nadležnim ministarstvima u roku od 60 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.

9.1.4. Potvrda konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći

1. Potvrdu konačne procjene štete obavljaju nadležna ministarstva. Potvrda predstavlja realnu procjenu vrijednosti imovine na koje je nastala šteta i procijenjenu vrijednost štete na toj imovini.
2. Nakon potvrde, ministarstva dostavljaju prijedlog o načinu dodjele pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih Državnom povjerenstvu.
3. Državno povjerenstvo utvrđuje iznos pomoći. Iznos pomoći utvrđuje se na način da se odredi postotak isplate novčanih sredstava u odnosu na iznos konačne potvrde štete na imovini oštećenika.
4. Nakon utvrđivanja iznosa, Državno povjerenstvo podnosi Vladi Republike Hrvatske prijedlog za dodjelu pomoći.
5. Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o dodjeli pomoći.

9.1.5. Žurna pomoć

1. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti

gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša, te oštećenjima fizičkim osobama koji nisu poduzetnici, a koji su pretrpjeli štete na imovini, posebice ugroženijim skupinama, starijima i bolesnima i ostalima kojima prijete ugroza zdravlja i života na području zahvaćenom prirodnim nepogodom.

2. Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave²⁹.
3. Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen Zakonom o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda.
4. Temeljem prijedlog župana ili gradonačelnik/načelnik za dodjelu žurne pomoći predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi odluku kojom se određuje:
 - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
 - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
 - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

9.1.6. Nositelji mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode na županijskoj razini

9.1.6.1. Županijsko i stručno povjerenstvo

1. Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva.³⁰
2. Županijska skupština imenuje povjerenstvo za procjenu štete na razdoblje od četiri godine. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava objavljuje se službenom glasniku jedinice lokalne samouprave.
3. Županijsko povjerenstvo obavlja sljedeće poslove:
 - usklađuje rad gradskih i općinskih povjerenstava
 - provjerava i utvrđuje konačnu procjenu šteta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sa svog područja
 - podnosi Državnom povjerenstvu prijedlog s obrazloženjem za odobravanje žurne novčane pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda
 - po potrebi izravno na terenu i području zahvaćenom prirodnim nepogodom obavlja izvid štete na imovini u kojem mogu sudjelovati predstavnici nadležnih ministarstava odnosno pravne osobe, ovisno o vrsti i posljedicama prirodnih nepogoda i nastale štete

²⁹ ispunjavanjem uvjeta iz članka 36. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

³⁰ Članak 8. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

- objedinjuje i prosljeđuje putem Registara štete Državnom povjerenstvu konačne procjene štete te konačno izvješće o utrošku sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih u gradovima odnosno općinama na području županije
 - imenuje stručno povjerenstvo na temelju prijedloga općinskog odnosno gradskog povjerenstva
 - donosi plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti
 - obavlja i druge poslove određene odlukom o osnivanju, odnosno poslove koje provodi u suradnji s Državnim povjerenstvom
4. Kada općinsko odnosno gradsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda.
5. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć općini/gradu u roku u kojem su imenovana i surađuju s općinskim/gradskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom grada za koje obavljaju poslove.

9.2. Procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva

Moguća preventivna sredstava za smanjenje posljedica od mraza su potpore u poljoprivredi koje mogu uključiti sufinanciranje kupnju uređaja, materijala i elemenata za postavljanje sustava za zaštitu od mraza i poticanje osiguranja, kao i druge aktivnosti usmjerene na smanjenje posljedica od mraza.

IZVANREDNO VELIKA VISINA SNIJEGA

10. Prirodna nepogoda – IZVANREDNO VELIKA VISINA SNIJEGA –

10.1. Opis prirodne nepogode

Snijeg može predstavljati ozbiljnu poteškoću za normalno odvijanje svakodnevnih aktivnosti kao što je npr. cestovni promet ili može predstavljati opterećenje na građevinskoj infrastrukturi (dalekovodi, zgrade i dr.). Poteškoće se mogu očekivati u odvijanju cestovnog prometa, ali ne u toj mjeri da izazovu poremećaje u snabdijevanju stanovništva. Za očekivati je veći broj prometnih nesreća, ali ne u toj mjeri da posljedice ne mogu sanirati redovne službe i pravne osobe koje se zaštitom i spašavanjem bave u okviru redovite djelatnosti. Čišćenje prometnica organizirano je ugovorno kroz zimsku službu. Dosadašnja iskustva rada zimske službe u smislu održavanja županijskih i lokalnih cesta su dobra budući da je osigurana prohodnost cesta u ovim uvjetima. Velike količine snijega mogu izazvati opterećenje na građevinskoj infrastrukturi (dalekovodi, obiteljske kuće i sl.) Posljedice na kritičnu infrastrukturu trenutno nije moguće procjenjivati budući da nisu dostupni podatci i pokazatelji vlasnika infrastrukture vezane za karakteristike postrojenja, niti rezultati simulacija mogućih posljedica od izvanrednog događaja.

POLEDICA

Pojava zaleđenih kolnika može biti uzrokovana meteorološkim pojavama ledene kiše, poledice i površinskog leda (zaleđeno i klizavo tlo). To su izvanredne meteorološke pojave koje u hladno doba godine ugrožavaju promet i ljudsko zdravlje, a u motriteljskoj praksi Republike Hrvatske opažaju se i bilježe. Ledena kiša odnosi se na kišu sačinjenu od prehladnih kapljica koje se u doticaju s hladnim predmetima i tлом zamrzavaju, te tvore glatku ledenu koru na zemlji meteorološkog naziva poledica. Ta poledica kao meteorološka pojava se ne smije zamijeniti s površinskim ledom koji pokriva tlo te nastaje otapanjem snijega i stvaranjem ledene kore ili smrzavanjem kišnih barica. Opisane pojave vezane uz zaleđivanje kolnika u daljnjem tekstu će se nazivati zajedničkim imenom poledica

U slučaju da ovakva situacija nastupa nakon premještanja nekog oborinskog sustava, niske temperature tada dovode do smrzavanja prethodno pale oborine i pojave zaleđenih kolnika.

Usljed utjecaja poledice na promet, mogu se očekivati prometne nesreće. U cjelini gledano procjenjuje se da posljedice nastale utjecajem poledice mogu sanirati redovne službe i pravne osobe koje se zaštitom i spašavanjem bave u okviru vlastite djelatnosti.

U procjeni rizika od velikih nesreća 2021. izvanredno velike visina snijega nije bila utvrđena kao prioritetna prijetnja za Virovitičko-podravsku županiju. Ovu prijetnju je potrebno pratiti, evidentirati nastalu štetu i u postupku revizije Procjene rizika ukoliko podaci budu upućivali na to, istu tretirati kao prioritetni rizik kako bi se utvrdile posljedice na život i zdravlje ljudi, gospodarstvo i društvenu stabilnost i politiku.

10.2. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – IZVANREDNO VELIKA VISINA SNIJEGA

10.2.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Prirodna nepogoda može se proglasiti ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30% prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području jedinice lokalne samouprave ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području jedinice lokalne samouprave najmanje 30%.

Ispunjenje uvjeta utvrđuje općinsko odnosno gradsko povjerenstvo koje potom predlaže županu donijeti odluku o proglašenju prirodne nepogode.

2. Župan donosi odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije na prijedlog općinskog načelnika odnosno gradonačelnika.

Odluku o proglašenju prirodne nepogode na području županije donosi župan.

Vlada Republike Hrvatske donosi odluku, prema vlastitoj prosudbi za područje više županija ili na cijelom području Republike Hrvatske.

3. Nakon proglašenja prirodne nepogode radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela³¹ provode sljedeće radnje:
 - a) prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
 - b) prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
 - c) potvrda konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći

10.2.2. Prva procjena štete – prijava oštećenika i unos podataka u Registar šteta

1. U roku od 8 dana od dana donošenja odluke, oštećenici pisanim putem podnose prijavu štete na imovini gradskom ili općinskom povjerenstvu na propisanom obrascu ([prilog 2](#)). Iznimno, zbog objektivnih razloga rok se može produžiti na 12 dana.

Iznimno oštećenik može podnijeti prijavu prve procjene štete i nakon isteka roka od 8 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje nije mogao utjecati, a najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode. Najkasnije u roku

³¹ članak 5. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

od 15 dana od dana donošenja odluke, općinsko/gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta.

2. Nakon isteka roka iz točke 1. općinsko/gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta.
3. Iznimno od roka iz točke 2. u slučaju postojanja objektivnog razloga na koji oštećenik nije mogao utjecati, a zbog kojeg je onemogućen elektronički unos podataka u Registar šteta, rok za unos podataka u Registar šteta može se produljiti za 8 dana, o čemu odlučuje županijsko povjerenstvo na temelju zahtjeva općinskog ili gradskog povjerenstva.
4. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine imovine:
 - građevine ([Prilog 2](#), [Prilog 3](#), [Prilog 4](#))
 - opremu ([Prilog 2](#), [Prilog 5](#))
 - zemljišta ([Prilog 2](#))
 - višegodišnje nasade ([Prilog 2](#))
 - šume ([Prilog 2](#))
 - stoku ([Prilog 2](#))
 - ribe ([Prilog 2](#))
 - poljoprivredna proizvodnja – proizvod ([Prilog 2](#))
 - ostala sredstva i dobra ([Prilog 2](#)).
5. Prijava prve procjene štete u Registar šteta sadržava:
 - datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
 - podatke o vrsti prirodne nepogode
 - podatke o trajanju prirodne nepogode
 - podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
 - podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
 - podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete
 - podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda.

10.2.3. Konačna procjena štete

1. Konačna procjena šteta predstavlja procijenjenu vrijednost štete na imovini oštećenika izraženu u novčanoj vrijednosti. Temelj predstavlja prijava i procjena štete.
2. Konačnu procjenu štete utvrđuje općinsko/gradsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
3. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
 - stradanja stanovništva
 - opseg štete na imovini
 - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
 - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
 - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
 - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
4. Prijava konačne procjene štete sadržava:
 - odluku o proglašenju prirodne nepogode s obrazloženjem,
 - podatke o dokumentaciji vlasništva imovine i njihovoj vrsti,
 - podatke o vremenu i području nastanka prirodne nepogode,
 - podatke o uzroku i opsegu štete,
 - podatke o posljedicama prirodne nepogode za javni i gospodarski život JLP(R)S,
 - ostale statističke i vrijednosne podatke.
5. Općinsko/gradsko povjerenstvo podnosi prijavu konačne procjene štete Županijskom povjerenstvu u roku od 50 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.
6. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
 - stradanja stanovništva
 - opseg štete na imovini

- opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
 - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
 - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
 - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
7. Županijsko povjerenstvo podnosi prijavljene konačne štete Državnom povjerenstvu i nadležnim ministarstvima u roku od 60 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.

10.2.4. Potvrda konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći

1. Potvrdu konačne procjene štete obavljaju nadležna ministarstva. Potvrda predstavlja realnu procjenu vrijednosti imovine na koje je nastala šteta i procijenjenu vrijednost štete na toj imovini.
2. Nakon potvrde, ministarstva dostavljaju prijedlog o načinu dodjele pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih Državnom povjerenstvu.
3. Državno povjerenstvo utvrđuje iznos pomoći. Iznos pomoći utvrđuje se na način da se odredi postotak isplate novčanih sredstava u odnosu na iznos konačne potvrde štete na imovini oštećenika.
4. Nakon utvrđivanja iznosa, Državno povjerenstvo podnosi Vladi Republike Hrvatske prijedlog za dodjelu pomoći.
5. Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o dodjeli pomoći.

10.2.5. Žurna pomoć

1. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša, te oštećenicima fizičkim osobama koji nisu poduzetnici, a koji su pretrpjeli štete na imovini, posebice ugroženijim skupinama, starijima i bolesnima i ostalima kojima prijete ugroza zdravlja i života na području zahvaćenom prirodnom nepogodom.

2. Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave³².
3. Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen Zakonom o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda.
4. Temeljem prijedlog župana ili gradonačelnik/načelnik za dodjelu žurne pomoći predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi odluku kojom se određuje:
 - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
 - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
 - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

10.2.6. Nositelji mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode na županijskoj razini

10.2.6.1. Županijsko i stručno povjerenstvo

1. Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva.³³
2. Županijska skupština imenuje povjerenstvo za procjenu štete na razdoblje od četiri godine. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava objavljuje se službenom glasniku jedinice lokalne samouprave.
3. Županijsko povjerenstvo obavlja sljedeće poslove:
 - usklađuje rad gradskih i općinskih povjerenstava
 - provjerava i utvrđuje konačnu procjenu šteta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sa svog područja
 - podnosi Državnom povjerenstvu prijedlog s obrazloženjem za odobravanje žurne novčane pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda
 - po potrebi izravno na terenu i području zahvaćenom prirodnom nepogodom obavlja izvid štete na imovini u kojem mogu sudjelovati predstavnici nadležnih ministarstava odnosno pravne osobe, ovisno o vrsti i posljedicama prirodnih nepogoda i nastale štete
 - objedinjuje i prosljeđuje putem Registara štete Državnom povjerenstvu konačne procjene štete te konačno izvješće o utrošku sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih u gradovima odnosno općinama na području županije

³² ispunjavanjem uvjeta iz članka 36. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

³³ Članak 8. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

- imenuje stručno povjerenstvo na temelju prijedloga općinskog odnosno gradskog povjerenstva
 - donosi plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti
 - obavlja i druge poslove određene odlukom o osnivanju, odnosno poslove koje provodi u suradnji s Državnim povjerenstvom
4. Kada općinsko odnosno gradsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda.
5. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć općini/gradu u roku u kojem su imenovana i surađuju s općinskim/gradskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom grada za koje obavljaju poslove.

10.3. Procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva

Na temelju Zakona o cestama („Narodne novine“ NN 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19, 144/21, 114/22, 114/22, 04/23) Županijska uprava za ceste organizira i ugovara održavanje županijskih i lokalnih cesta u zimskom razdoblju sa za to osposobljenim izvoditeljima te nadziru njegovo provođenje.

Pod održavanjem cesta u zimskim uvjetima – zimska služba, razumijevaju radovi neophodni za održavanje prohodnosti cesta i osiguranja sigurnog odvijanja prometa. Cesta se smatra prohodnom kada je radovima na uklanjanju snijega omogućeno prometovanje vozila uz upotrebu zimske opreme.

Pod radovima održavanja u zimskim uvjetima razumijevaju se osobito:

- pripremni radovi prije nastupanja zimskih uvjeta
- organiziranje mjesta pripravnosti i njihovo označavanje
- zaštitne mjere protiv stvaranja poledice, snježnih nanosa, zapuha i lavina,
- čišćenje snijega s kolnika i prometne signalizacije
- obilježavanja rubova kolnika
- osiguravanje odvodnje s kolnika
- uklanjanje vozila s kolnika ceste
- postavljanje posebne prometne signalizacije u slučajevima posebnog režima prometa ili zatvaranja dijela ceste,
- obavješćivanje javnosti o stanju i prohodnosti cesta.

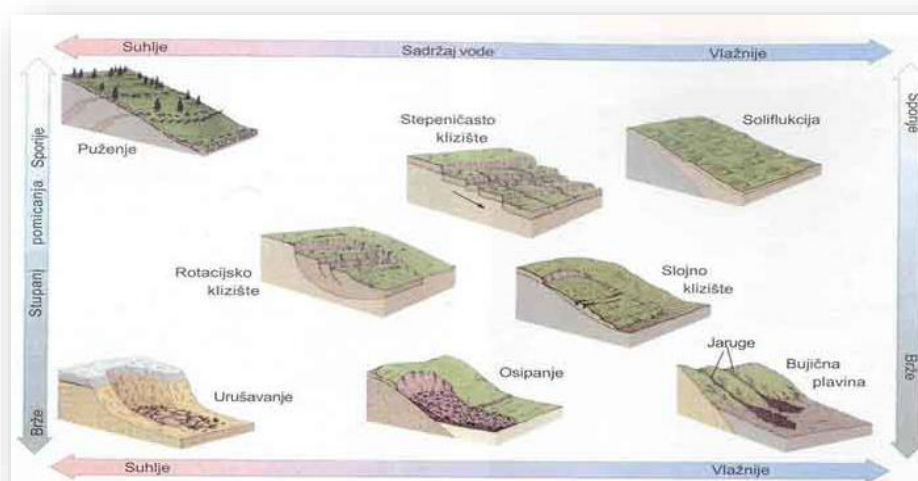
**KLIZANJE, TEČENJE, ODRONJAVANJE I
PREVRTANJE ZEMLJIŠTA**

11. Prirodna nepogoda – KLIZANJE, TEČENJE, ODRONJAVANJE I PREVRTANJE ZEMLIŠTA

11.1. Opis prirodne nepogode

Klizište je dio padine na kojem je zbog poremećaja stabilnosti došlo do klizanja tla, to jest kretanja površinskog sloja zemlje. Stabilnost tla ovisi o strmini i obliku padine, geomehaničkim svojstvima tla, rasporedu slojeva tla i drugom. Najčešći je uzrok klizanja tla promjena razine podzemnih voda, ali i promjena tokova površinskih voda, sezonske promjene vlažnosti i temperature zraka, tektonski poremećaji i potresi, te neprikladni zahvati na tlu. Klizište se može javiti kako na prirodnim padinama tako i na izgrađenim pokusima. Klizanje može biti polagano (puzanje tla), ili se može dogoditi u kratkom razdoblju.

Slika 3: Vrste klizišta

11.2. Utjecaj na život i zdravlje ljudi

Život i zdravlje ljudi			
Kategorija	Posljedice	Kriterij % osoba JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	³⁴ 6 < 0,001	
2	Malene	0,001 – 0,0046	
3	Umjerene	0,0047 – 0,011	
4	Značajne	0,012 – 0,035	
5	Katastrofalne	0,036 ili više	X

IZVOR: PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA 2022. GODINA

Posljedice na život i zdravlje ljudi nalaze se u **kategoriji 3 – umjerene posljedice**.

³⁴ Uzima se u obzir ako je uslijed posljedica nesreće stradala bar jedna osoba.

11.3. Utjecaj na gospodarstvo

Gospodarstvo			
Kategorija	Posljedice	Kriterij – štete u % proračuna JLP(R)S	Ocjena (x)
1	Neznatne	<1%	
2	Malene	1 – 5%	X
3	Umjerene	5 – 15%	
4	Značajne	15 – 25%	
5	Katastrofalne	>25%	

IZVOR: PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA 2022. GODINA

Posljedice na gospodarstvo nalaze se u **kategoriji 2 – malene posljedice**.

11.4. Utjecaj na društvenu stabilnost i politiku

Neće biti štete na objektima kritične infrastrukture niti na objektima od javnog društvenog značaja.

Društvena stabilnost i politika				
ZBIRNA OCJENA KATEGORIJE POSLJEDICE VELIKE NESREĆE				
Kategorija	Oštećena kritična infrastruktura	Štete/gubici na građevinama od javno društvenog značaja	Prestanak rada kritične infrastrukture ili građevina od javno društvenog značaja na rok dulji od 10 dana	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne				
2 Malene				
3 Umjerene	X		X	X
4 Značajne		X		
5 Katastrofalne				

IZVOR: PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA 2022. GODINA

Posljedice na društvenu stabilnost i politiku nalaze se u **kategoriji 3 – umjerene posljedice**.

11.5. Prirodna nepogoda – klizišta – vjerojatnosti događaja

Kategorija	Kvalitativna	Vjerojatnost/frekvencija		Ocjena kategorije vjerojatnosti*
		Vjerojatnost	Frekvencija	
1	Iznimno mala	<1%	1 događaj u 100 godina i rjeđe	
2	Malene	1 – 5%	1 događaj u 20 do 100 godina	
3	Umjerena	5 – 50%	1 događaj u 2 do 20 godina	X
4	Velika	51 – 98%	1 događaj u 1 do 2 godina	
5	Iznimno velika	>98%	1 događaj godišnje ili češće	

IZVOR: PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA 2022. GODINA

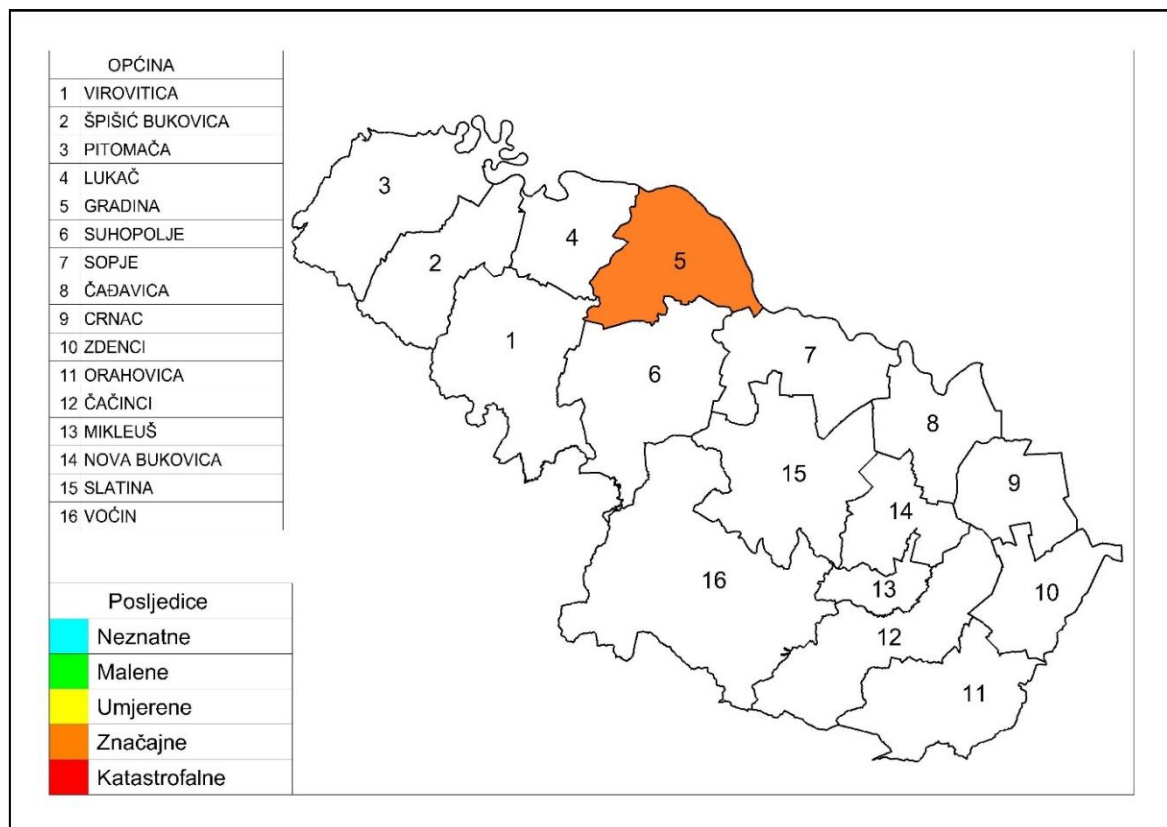
11.6. Prirodna nepogoda – klizišta – zbirna ocjena posljedica

ZBIRNA OCJENA KATEGORIJE POSLJEDICE VELIKE NESREĆE				
Kategorija	Život i zdravlje ljudi	Gospodarstvo	Društvena stabilnosti politika	Zbirna ocjena (x)
1 Neznatne				
2 Malene				
3 Umjerene			X	
4 Značajne		X		X
5 Katastrofalne	X			

IZVOR: PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA 2022. GODINA

Zbirno posljedice suše ovise o posljedicama sva tri utjecaja na društvene vrijednosti i dobiju se kao srednja vrijednost kategorija život i zdravlje ljudi, gospodarstvo i društvena stabilnost i politika, što određuje **kategoriju 4 – značajne posljedice**.

11.7. Prirodna nepogoda – klizišta – karta prijetnje

IZVOR: PROCJENA RIZIKA OD VELIKIH NESREĆA 2022. GODINA

11.8. Popis mjera i nositelja mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode – KLIZANJE, TEČENJE, ODRONJAVANJE I PREVRTANJE ZEMLJIŠTA –

11.8.1. Proglašenje prirodne nepogode

1. Prirodna nepogoda može se proglasiti ako je vrijednost ukupne izravne štete najmanje 20% vrijednosti izvornih prihoda jedinice lokalne samouprave za prethodnu godinu ili ako je prirod (rod) umanjen najmanje 30% prethodnog trogodišnjeg prosjeka na području jedinice lokalne samouprave ili ako je nepogoda umanjila vrijednost imovine na području jedinice lokalne samouprave najmanje 30%.

Ispunjenje uvjeta utvrđuje općinsko odnosno gradsko povjerenstvo koje potom predlaže županu donijeti odluku o proglašenju prirodne nepogode.

2. Župan donosi odluku o proglašenju prirodne nepogode za jedinice lokalne samouprave na području županije na prijedlog općinskog načelnika odnosno gradonačelnika.

Odluku o proglašenju prirodne nepogode na području županije donosi župan.

Vlada Republike Hrvatske donosi odluku, prema vlastitoj prosudbi za područje više županija ili na cijelom području Republike Hrvatske.

3. Nakon proglašenja prirodne nepogode radi dodjele novčanih sredstava za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda nadležna tijela³⁵ provode sljedeće radnje:
 - a) prijavu prve procjene štete u Registar šteta,
 - b) prijavu konačne procjene štete u Registar šteta,
 - c) potvrda konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći

11.8.2. Prva procjena štete – prijava oštećenika i unos podataka u Registar šteta

1. U roku od 8 dana od dana donošenja odluke, oštećenici pisanim putem podnose prijavu štete na imovini gradskom ili općinskom povjerenstvu na propisanom obrascu ([prilog 2](#)). Iznimno, zbog objektivnih razloga rok se može produžiti na 12 dana.

Iznimno oštećenik može podnijeti prijavu prve procjene štete i nakon isteka roka od 8 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode u slučaju postojanja objektivnih razloga na koje nije mogao utjecati, a najkasnije u roku od 12 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode. Najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja odluke, općinsko/gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta.

2. Nakon isteka roka iz točke 1. općinsko/gradsko povjerenstvo unosi sve zaprimljene prve procjene štete u Registar šteta.
3. Iznimno od roka iz točke 2. u slučaju postojanja objektivnog razloga na koji oštećenik nije mogao utjecati, a zbog kojeg je onemogućen elektronički unos podataka u Registar šteta, rok za unos podataka u Registar šteta može se produljiti za 8 dana, o čemu odlučuje županijsko povjerenstvo na temelju zahtjeva općinskog ili gradskog povjerenstva.
4. Šteta se procjenjuje na području na kojem se dogodila. Šteta se utvrđuje za sljedeće skupine imovine:
 - građevine ([Prilog 2](#), [Prilog 3](#), [Prilog 4](#))
 - opremu ([Prilog 2](#), [Prilog 5](#))
 - zemljišta ([Prilog 2](#))
 - višegodišnje nasade ([Prilog 2](#))

³⁵ članak 5. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

- šume ([Prilog 2](#))
 - stoku ([Prilog 2](#))
 - ribe ([Prilog 2](#))
 - poljoprivredna proizvodnja – proizvod ([Prilog 2](#))
 - ostala sredstva i dobra ([Prilog 2](#)).
5. Prijava prve procjene štete u Registar šteta sadržava:
- datum donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode i njezin broj
 - podatke o vrsti prirodne nepogode
 - podatke o trajanju prirodne nepogode
 - podatke o području zahvaćenom prirodnom nepogodom
 - podatke o vrsti, opisu te vrijednosti oštećene imovine
 - podatke o ukupnom iznosu prijavljene štete
 - podatke i informacije o potrebi žurnog djelovanja i dodjeli pomoći za sanaciju i djelomično uklanjanje posljedica prirodne nepogode te ostale podatke o prijavi štete sukladno Zakonu o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda.

11.8.3. Konačna procjena štete

1. Konačna procjena šteta predstavlja procijenjenu vrijednost štete na imovini oštećenika izraženu u novčanoj vrijednosti. Temelj predstavlja prijava i procjena štete.
2. Konačnu procjenu štete utvrđuje općinsko/gradsko povjerenstvo na temelju izvršenog uvida u nastalu štetu na temelju prijave oštećenika.
3. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
 - stradanja stanovništva
 - opseg štete na imovini
 - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
 - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
 - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
 - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.

4. Prijava konačne procjene štete sadržava:
 - odluku o proglašenju prirodne nepogode s obrazloženjem,
 - podatke o dokumentaciji vlasništva imovine i njihovoj vrsti,
 - podatke o vremenu i području nastanka prirodne nepogode,
 - podatke o uzroku i opsegu štete,
 - podatke o posljedicama prirodne nepogode za javni i gospodarski život JLP(R)S,
 - ostale statističke i vrijednosne podatke.
5. Općinsko/gradsko povjerenstvo podnosi prijavu konačne procjene štete Županijskom povjerenstvu u roku od 50 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.
6. Tijekom procjene i utvrđivanja konačne procjene štete od prirodnih nepogoda posebno se utvrđuju:
 - stradanja stanovništva
 - opseg štete na imovini
 - opseg štete koja je nastala zbog prekida proizvodnje, prekida rada ili poremećaja u neproizvodnim djelatnostima ili umanjenog prinosa u poljoprivredi, šumarstvu ili ribarstvu
 - iznos troškova za ublažavanje i djelomično uklanjanje izravnih posljedica prirodnih nepogoda
 - opseg osiguranja imovine i života kod osiguravatelja
 - vlastite mogućnosti oštećenika glede uklanjanja posljedica štete.
7. Županijsko povjerenstvo podnosi prijavljene konačne štete Državnom povjerenstvu i nadležnim ministarstvima u roku od 60 dana od dana donošenja Odluke o proglašenju prirodne nepogode.

11.8.4. Potvrda konačne procjene, određivanje kriterija i načina dodjele sredstava pomoći

1. Potvrdu konačne procjene štete obavljaju nadležna ministarstva. Potvrda predstavlja realnu procjenu vrijednosti imovine na koje je nastala šteta i procijenjenu vrijednost štete na toj imovini.
2. Nakon potvrde, ministarstva dostavljaju prijedlog o načinu dodjele pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih Državnom povjerenstvu.
3. Državno povjerenstvo utvrđuje iznos pomoći. Iznos pomoći utvrđuje se na način da se odredi postotak isplate novčanih sredstava u odnosu na iznos konačne potvrde štete na imovini oštećenika.

4. Nakon utvrđivanja iznosa, Državno povjerenstvo podnosi Vladi Republike Hrvatske prijedlog za dodjelu pomoći.
5. Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o dodjeli pomoći.

11.8.5. Žurna pomoć

1. Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj kalendarskoj godini jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za pokriće troškova sanacije šteta na javnoj infrastrukturi, troškova nabave opreme za saniranje posljedica prirodne nepogode, za pokriće drugih troškova koji su usmjereni saniranju šteta od prirodne nepogode za koje ne postoje dostatni financijski izvori usmjereni na sprječavanje daljnjih šteta koje mogu ugroziti gospodarsko funkcioniranje i štetno djelovati na život i zdravlje stanovništva te onečišćenje prirodnog okoliša, te oštećenima fizičkim osobama koji nisu poduzetnici, a koji su pretrpjeli štete na imovini, posebice ugroženijim skupinama, starijima i bolesnima i ostalima kojima prijete ugroza zdravlja i života na području zahvaćenom prirodnim nepogodom.
2. Žurna pomoć dodjeljuje se iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave³⁶.
3. Žurna pomoć u pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen Zakonom o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda.
4. Temeljem prijedlog župana ili gradonačelnik/načelnik za dodjelu žurne pomoći predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi odluku kojom se određuje:
 - vrijednost novčanih sredstava žurne pomoći
 - kriteriji, način raspodjele i namjena korištenja žurne pomoći te
 - drugi uvjeti i postupanja u raspodjeli žurne pomoći.

11.8.6. Nositelji mjera u slučaju nastajanja prirodne nepogode na županijskoj razini

11.8.6.1. Županijsko i stručno povjerenstvo

1. Poslove u vezi s procjenom štete i dodjele sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda obavljaju povjerenstva.³⁷

³⁶ ispunjavanjem uvjeta iz članka 36. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

³⁷ Članak 8. Zakona o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda

2. Županijska skupština imenuje povjerenstvo za procjenu štete na razdoblje od četiri godine. Odluka o imenovanju županijskih povjerenstava objavljuje se službenom glasniku jedinice lokalne samouprave.
3. Županijsko povjerenstvo obavlja sljedeće poslove:
 - usklađuje rad gradskih i općinskih povjerenstava
 - provjerava i utvrđuje konačnu procjenu šteta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave sa svog područja
 - podnosi Državnom povjerenstvu prijedlog s obrazloženjem za odobravanje žurne novčane pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda
 - po potrebi izravno na terenu i području zahvaćenom prirodnom nepogodom obavlja izvid štete na imovini u kojem mogu sudjelovati predstavnici nadležnih ministarstava odnosno pravne osobe, ovisno o vrsti i posljedicama prirodnih nepogoda i nastale štete
 - objedinjuje i prosljeđuje putem Registara štete Državnom povjerenstvu konačne procjene štete te konačno izvješće o utrošku sredstava žurne pomoći i sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda nastalih u gradovima odnosno općinama na području županije
 - imenuje stručno povjerenstvo na temelju prijedloga općinskog odnosno gradskog povjerenstva
 - donosi plan djelovanja u području prirodnih nepogoda iz svoje nadležnosti
 - obavlja i druge poslove određene odlukom o osnivanju, odnosno poslove koje provodi u suradnji s Državnim povjerenstvom
4. Kada općinsko odnosno gradsko povjerenstvo nije u mogućnosti, zbog nedostatka specifičnih stručnih znanja, procijeniti štetu od prirodnih nepogoda, može zatražiti od županijskog povjerenstva imenovanje stručnog povjerenstva na području u kojem je proglašena prirodna nepogoda.
5. Stručna povjerenstva pružaju stručnu pomoć općini/gradu u roku u kojem su imenovana i surađuju s općinskim/gradskim povjerenstvom i županijskim povjerenstvom grada za koje obavljaju poslove.

11.9. Procjene osiguranja opreme i drugih sredstava za zaštitu i sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva

Pod opremom i sredstvima prvenstveno se podrazumijeva sve što je potrebno nositeljima mjera koji su odgovorni za provedbu Zakona o sustavu civilne zaštite kako bi učinkovito obavljali svoje zadaće i povećali svoju spremanost za sprječavanje stradanja imovine, gospodarskih funkcija i stradanja stanovništva.

Virovitičko-podravska županija usvojila je u 2022. godini Procjenu rizika od velikih nesreća kao polazni dokument i okvir za postizanje spremnosti civilne zaštite. Temeljem navedenog dokumenta kao i kroz druge planske i provedbene dokumente iz područja civilne zaštite planiraju se financijska sredstva za operativne snage civilne zaštite (osobna oprema za opće i specijalističke postrojbe, edukacije, vježbe, vozila itd.)

Nadalje, ostala sredstva kojim se sprječava stradanje stanovništva, imovine i gospodarskih funkcija su:

- planiranje mjera zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja u skladu sa Pravilnikom o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora („Narodne novine 29/83, 36/85 i 42/86).

12. DRUGE MJERE KOJE UKLJUČUJU SURADNJU S NADLEŽNIM TIJELIMA, ZNANSTVENIM USTANOVAMA I STRUČNJACIMA ZA PODRUČJE PRIRODNIH NEPOGODA

Odgovor na prirodne nepogode, a posljedično i na smanjenje rizika od negativnih posljedica klimatskih promjena vrlo je složen problem koji može jedino biti kvalitetno adresiran ako se zasniva na suradnji sa svim relevantnim dionicima. Virovitičko - podravska županija svoj razvoj sustava temelji na kvalitetnoj i sustavnoj vertikalnoj i horizontalnoj suradnji sa svim dionicima, što posebno uključuje razvoj suradnje kroz:

- nadležna tijela na razini Europske unije (Europski odbor regija)
- suradnja sa nadležnim tijelima na nacionalnoj razini
- suradnja sa nadležnim tijelima na lokalnoj razini
- suradnja sa stručnjacima za prirodne nepogode.

12.1. Suradnja sa nadležnim tijelima na razini Europske unije

U skladu sa Okvirom iz Sendaija za smanjenje rizika od katastrofa, odgovor na prirodne nepogode treba se zasnivati na jačanju lokalnih kapaciteta, uvažavajući njihova znanja sa terena.

Jedan od osnovnih prioriteta Europskog odbora regija u razdoblju 2020. – 2025. godine je izgradnja otpornih regionalnih i lokalnih zajednice. Globalne pandemije, klimatska, digitalna i demografska tranzicija te migracijski tokovi imaju velik utjecaj na sve europske regije, gradove i sela. Slijedeći UN-ove ciljeve održivog razvoja Europski odbor regija utvrđivati će rješenja kojima će osigurati da EU u dovoljnoj mjeri podupire lokalne i regionalne vlasti u odgovaranju na buduće krizne situacije i društvene promjene do kojih dolazi u njihovim zajednicama.

Virovitičko-podravska županija putem predstavnika Republike Hrvatske u Europskom odboru regija adresirati će stavove koji se tiču potreba lokalnih i regionalnih zajednica u odgovoru na prirodne nepogode, a pogotovo onima koji su posljedica klimatskih promjena.

12.2. Suradnja sa nadležnim tijelima na nacionalnoj razini

Kako bi se razvijala kvalitetna suradnja sa nadležnim tijelima na nacionalnoj razini potrebno je prije svega adekvatno i stručno usklađenje sa dokumentima više razine jer se njima usklađuju ciljevi, omogućava napredak cijelog društva i uspostavlja djelotvoran okvir za suradnju.

U veljači 2021. godine, Hrvatski sabor donio je Nacionalnu razvojnu strategiju Republike Hrvatske. U skladu sa Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske dokument je hijerarhijski najviši akt strateškog planiranja u Republici Hrvatskoj koji služi za oblikovanje i provedbu razvojnih politika Republike Hrvatske. Ostali akti strateškog planiranja ne mogu biti u suprotnosti s Nacionalnom razvojnom strategijom.

Nacionalnom razvojnom strategijom određuju se dugoročni razvojni smjerovi i strateški ciljevi države, ali se daju i smjernice i utvrđuju prioritete za pregovore s Europskom komisijom o korištenju sredstava Europske unije. U proces izrade primjenom načela partnerstva uključeni su bili i predstavnici jedinica područne (regionalne) samouprave.

Kako bi se provela integracija svih planskih i strateških dokumenata, prilikom izrade ostalih planskih dokumenata potrebno je poseban fokus staviti na strateške ciljeve iz Nacionalne razvojne strategije koji se tiču smanjenje utjecaja od prirodnih nepogoda.

Strateški ciljevi Nacionalne razvojne strategije koji se posebno tiču smanjenja utjecaja od prirodnih nepogoda i koji imaju prioritete u provedbi pojedine javne politike su:

Strateški cilj 7. „Sigurnost za stabilan razvoj“
Prioritetno područje - Jačanje otpornosti na rizike od katastrofa i unaprjeđenje sustava civilne zaštite
Prioriteti provedbe politike na području otpornosti na rizike od katastrofa:
- jačanje kapaciteta i otpornosti na svim razinama i u svim fazama sustava upravljanja rizicima od katastrofa
- smanjenje rizika od katastrofa uzrokovanih prirodnim prijetnjama, rizici na koje negativno utječu klimatske promjene, katastrofe uzrokovane kemijskim i biološkom prijetnjama, te katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem
- jačanje sposobnosti operativnih snaga civilne zaštite

Strateški cilj 7. „Sigurnost za stabilan razvoj“
Prioritetno područje - Jačanje otpornosti na rizike od katastrofa i unaprjeđenje sustava civilne zaštite
Prioriteti provedbe politike na području sustavu vatrogastva:

- jačanje kapaciteta i otpornosti na svim razinama te u svim fazama sustava upravljanja vatrogasnim intervencijama
- jačanje sposobnosti vatrogasnih postrojbi kroz ulaganja u vatrogasnu infrastrukturu i nove tehnike i tehnologije radi skraćivanja vremena dolaska i vremena intervencije

Strateški cilj 8. „Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost“
--

Prioritetno područje - Zaštita prirodnih resursa i borbe protiv klimatskih promjena

Prioriteti provedbe politike na području održivog okoliša

- kvalitetno i održivo upravljanje vodama

-prevencija rizika, promicanje otpornosti i prilagodbe klimatskim promjenama
--

Strateški cilj 8. „Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost“
--

Prioritetno područje - Zaštita prirodnih resursa i borbe protiv klimatskih promjena

Prioriteti provedbe na području energetske politike

- energetska obnova zgrada

<i>(Pri energetske obnovi uzet će se u obzir posljedice razornih potresa u Hrvatskoj u 2020. godini, a u obnovi zgrada u svim dijelovima Hrvatske primijenit će se načela tranzicije na čišće izvore energije i protupotresne zaštite.)</i>

U skladu sa obvezama iz Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („Narodne novine“ 123/2017), Virovitičko - podravska županija izradila je Plan razvoja Virovitičko – podravske županije za razdoblje od 2021. – 2027.

Plan razvoja izrađen je na načelu partnerstava. Kako bi se osigurala ravnomjerna zastupljenost partnera i transparentnost korišteni su različiti oblici savjetovanja s dionicima razvoja i građanima, što uključuje sastanke, radionice radnih skupina itd.

Plan razvoja usklađen je sa hijerarhijski najvišim aktom strateškog planiranja u Republici Hrvatskoj ; Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030., te sa Strategijom prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. s pogledom na 2070. godinu.

Svi planirani projekti usklađeni su sa dokumentima prostornog uređenja, s Nacionalnim planom oporavka i otpornosti, ostalim programskim dokumentima za financijsko razdoblje Europske unije 2021. – 2027. te s Teritorijalnom strategijom Panonske Hrvatske/Planom industrijske tranzicije Panonske Hrvatske.³⁸

³⁸ Plan razvoja Virovitičko-podravske županije za razdoblje od 2021. – 2027.

U skladu sa Planom razvoja i strateškim ciljevima iz Nacionalne razvojne strategije poseban naglasak stavit će se na sljedeće aktivnosti koje imaju direktan utjecaj na ublažavanje i uklanjanje posljedica od prirodnih nepogoda:

- izgradnja novih i unapređenje postojećih vodoopskrbnih sustava
- izgradnja novih i unapređenje postojećih sustava odvodnje
- jačanje svijesti stanovništva o važnosti pripravnosti na krizne događaje
- organizacija i provedba edukativnih programa usmjerenih na osnaživanje sustava civilne zaštite
- zaštite za suočavanje s rizicima kriznih stanja
- sustavno provođenje aktivnosti informiranja i osposobljavanja građana vezano za prevenciju i suočavanje s kriznim situacijama
- sustavno provođenje vježbi sustava žurnih službi, operativnih snaga i pravnih osoba
- osnaživanje zajednica za odgovor na krizne događaje
- realizacija edukativnih aktivnosti o mogućnostima zaštite od prirodnih nepogoda i poduzimanju aktivnosti u izvanrednim situacijama
- uspostava međusektorskog županijskog tijela za koordinaciju, i upravljanje aktivnostima
- praćenja, predviđanja i planiranja mjera prilagodbe klimatskim promjenama
- izgradnja sustava za praćenje, predviđanje i planiranje mjera prilagodbe i jačanje otpornosti na klimatske promjene
- uvrštenje mjera prilagodbe i povećanja otpornosti na klimatske promjene u sve strateške programe i planove razvoja ključnih sektora VPŽ
- poticanje primjene Zelene gradnje kao sredstva ublažavanja posljedica klimatskih promjena i stvaranja povoljnijih radnih i životnih uvjeta
- izgradnja sustava za prikupljanje i transport otpadnih voda u slučaju poplava
- poboljšanje sustava zaštite od poplava, suša, tuča i požara
- jačanje ljudskih, infrastrukturnih i logističkih kapaciteta za spašavanje i potrage
- organizacija kvalitetnog i organiziranog sustava civilne zaštite u slučaju budućih situacija nepogoda
- izgradnja i/ili opremanje vatrogasnih domova i spremišta
- opremanje potrebnom opremom Društava Crvenog križa
- ulaganje u skladišne prostore operativnih snaga Civilne zaštite

- unapređenje i povećanje djelotvornosti i učinkovitosti spašavanja i potražnih intervencija na vodi i tijekom ronilačkih intervencija pod vodom, edukacijama, obukom, opremanjem i vježbama,
- unapređenje i povećanje djelotvornosti i učinkovitosti potražnih intervencija i spašavanja na neuređenim područjima edukacijama, obukom, opremanjem i vježbama,
- unapređenje i povećanje učinkovitosti intervencija u situacijama katastrofa (potresi i poplave) edukacijama, vježbama i opremanjem timova za spašavanje iz ruševina i timova za spašavanje na brzim vodama uslijed poplava

Indikativan popis projekata:

- Rekonstrukcija opskrbnih cjevovoda vodoopskrbe u Orahovici,
- Izgradnja vodovoda u prigradskim naseljima, Grad Slatina
- Izgradnja sustava odvodnje
- Izgradnja brane na Virovitičkim jezerima
- Potpora izgradnji javne infrastrukture u ruralnim područjima
- Izgradnja javnih sustava navodnjavanja
- Projekt jačanja svijesti stanovništva o nužnosti pripravnosti na krizne događaje
- Projekt provedbe pokaznih vježbi za stanovništvo županije
- Projekt izrade planova za jačanje otpornosti na klimatske promjene na mikro lokacijama
- Projekt izrade zajedničkog plana otpornosti na klimatske promjene s pokrajinskim regijama
- Projekt uspostave koordinacijskog tijela za prilagodbu i povećanje otpornosti na klimatske promjene
- Projekt izgradnje i opremanje skladišnih kapaciteta za prihvata i skladištenje robnih zaliha
- Centar za sprečavanje i upravljanje rizicima Slatina

Osim navedenih aktivnosti , potrebno je istaknuti i kako je jedna od indikativnih aktivnosti osiguranje prijevoza za osobe s invaliditetom u ruralnom području. Iako se ova aktivnost obrađuje unutar drugih mjera i ciljeva, svako je značajna u slučaju ostvarenja nekih prirodnih nepogoda kao što je npr. potres jer omogućava kvalitetnije zbrinjavanje osoba.

12.3. Suradnja sa nadležnim tijelima na lokalnoj razini i ostalim stručnjacima za prirodne nepogode

Suradnja sa nadležnim tijelima na lokalnoj razini i ostalim stručnjacima odvija se kroz sudjelovanje i savjetovanje sa raznim dionicima prilikom izrade i usvajanja planske dokumentacije, te provođenja smjernica i preporuka iz istih.

Planski dokumenti zaštite od požara

Od svih aktivnosti predviđenih planskim dokumentima, potrebno je istaknuti ustrojavanje županijskog vatrogasnog operativni centar (193) koji zaprima dojave za vatrogasne intervencije, uzbuđuje i upućuje vatrogasne postrojbe na intervenciju, te koordinira vatrogasnim intervencijama. Sjedište županijskog vatrogasnog operativnog centra je u javnoj vatrogasnoj postrojbi Grada Slatine, dok javna vatrogasna postrojba Virovitica ima svoj vatrogasni operativni centar i potpora je županijskom VOC-u.

Županijski VOC je operativno komunikacijsko središte koje objedinjuje osnovne radne procese u vatrogasnim postrojbama (JVP i DVD) kako bi se postigla puna koordinacija djelovanja vatrogasnih postrojbi na području županije. Predstavlja jedinstvenu ulaznu točku velike količine informacija koje omogućuju efikasno djelovanje vatrogasnih snaga. Ciljevi županijskog VOC-a je prikupljanje, obrada, ažuriranje, prosljeđivanje informacija, vođenje vatrogasnih intervencija sa jednog mjesta te potpora zapovjednicima na intervenciji.

Planski dokumenti iz područja civilne zaštite

Sukladno planskim dokumentima civilne zaštite i preporukama stručnjaka, Virovitičko - podravska županija će u skladu sa svojim mogućnostima razvijati sustav civilne zaštite, fokusirajući se na sve sastavnice civilne zaštite, a posebno uzimajući u obzir aktivnosti predviđene Procjene rizikom od velikih nesreće 2021..

Kako bi se sastavnice sustava koje se odnose na stanje svijesti o prioritetnim rizicima i stanja fiskalne situacije unaprijedile, potrebno je:

- sazivati Stožer CZ i onda kada povod nije neki štetni događaj; cilj sazivanja je upoznavanje članova s utvrđenim prijetnjama i mjerama odgovora na iste, štetama izazvanim u proteklom periodu te mjerama kojima su one mogle biti spriječene ili bar ublažene,
- predstavničko tijelo upoznati s: prioritetnim prijetnjama, područjem ugrožavanja, posljedicama, načinom preventivne zaštite, potrebnim troškovima za podizanje svijesti ugroženog stanovništva, provedbom obrane od prijetnji te operativnim mjerama ublažavanja posljedica i sanacije stanja ugroženog područja,

- u ugroženim naseljima organizirati javne tribine o prijetnjama, mogućim posljedicama neželjenog događaja te načinu samozaštite ugroženog stanovništva,
- jednom godišnje ili najmanje jedanput u dvije godine, organizirati vježbe sklanjanja, evakuacije i spašavanja stanovništva iz ugroženih područja,
- organizirati okupljanje operativnih snaga CZ (liječnička ekipa, povjerenici civilne zaštite, timovi civilne zaštite i drugi) sa ciljem upoznavanja s načinom djelovanja prijetnje, njihovom ulogom u reagiranju na prijetnje te posebno načinom samozaštite od iste,
- planirati financijska sredstva za provedbu mjera reagiranja u slučaju prijetnje velikom nesrećom i sredstva za povrat u funkciju ugroženog područja,
- donijeti urbanističke planove naselja i gospodarstva u kojima će biti izuzeta (za građenje) ona područja u kojima zaštita nije djelotvorna (inundacijska područja, aktivna klizišta).

Kako bi se sastavnica sustava koja se odnosi na stanje mobilnosti operativnih kapaciteta sustava civilne zaštite i stanja komunikacijskih kapaciteta unaprijedila potrebno je:

- izvršiti analizu potreba vlastitih operativnih snaga za satelitskim mobilnim telefonima i mobilnim radio uređajima te planirati financijska sredstva za njihovu nabavu,
- budući da VPŽ ne posjeduje vlastita prijevozna sredstva kojima bi osigurala mobilnost vlastitih operativnih snaga (niti bi bilo racionalno da ih ima), potrebno je u planskim dokumentima točno definirati potrebe i iste osigurati izuzimanjem od građana.

Ostale aktivnosti

U skladu sa mogućnostima proračuna, a i u skladu sa strateškim dokumentima Virovitičko – podravska županija posebno će poticati razne oblike edukacija stanovništva i podizanja svijesti o prirodnim nepogodama sa fokusom na djecu, osobe s invaliditetom i starije osobe.

- *Informativno- edukativne aktivnosti djece o utjecaju klimatskih promjena i postupanju u slučaju prirodnih nepogoda*

Trenutno ne postoji sustavno obrazovanje o klimatskim promjenama, a radi se o generacijama koje će izravno biti pogođene promjenama koje će uključivati povećanje ekstremnih vremenskih prilika kao što su poplave, suša, pa nadalje. Također ne postoji sustavno obrazovanje o ponašanju u slučaju prirodnih nepogoda, pogotovo u potresima.

Iz navedenih razloga i u okviru svojih mogućnosti i ovlasti, Virovitičko - podravska županija će provoditi i poticati provođenje aktivnosti navedenih u tablici.

Tablica 10: Informativno-edukativne aktivnosti za djecu

INDIKATIVNE AKTIVNOSTI ³⁹	SVRHA
Informativno-edukativne aktivnosti za djecu u slučaju prirodnih nepogoda sa posebnim naglaskom na požare, potrese i poplave.	Svrha je učiti djecu kako se pravilno ponašati u slučaju prirodnih nepogoda. Usvajanjem znanja ima za svrhu smanjenje mogućnosti ozljede djece.

- *Informativno-edukativne aktivnosti odraslog stanovništva o utjecaju klimatskih promjena i postupanju u slučaju prirodnih nepogode*

Virovitičko – podravska županija će u okviru svojih mogućnosti i ovlasti provoditi i poticati podizanje svijesti javnosti o utjecaju i rizicima klimatskih promjena i prilagodbe istima, te o osobnom ponašanju u slučaju prirodnih nepogoda.

Tablica 11: Informativno-edukativne aktivnosti za odraslo stanovništvo

INDIKATIVNE AKTIVNOSTI	SVRHA
Provođenje edukativnih aktivnosti o ponašanju u slučaju prirodnih nepogoda, pogotovo onih koji su posljedica klimatskih promjena.	Odraslo stanovništvo, posebno ono starije dobi pogođeno je i teško se prilagođava ekstremnim temperaturama, ali i svim drugim prirodnim nepogodama. Edukativne aktivnosti imaju za cilj smanjenja rizika od stradavanja stanovništva, omogućavanja lakšeg funkcioniranja žurnih službi, djelatnika JLP(R)S i operativnih snaga civilne službe.
Informativne aktivnosti vezano za osiguranje štete od prirodnih nepogoda.	Klimatske promjene uzrokuju povećanje prirodnih nepogoda koji utječu na visinu i učestalost šteta. Poticanjem osiguranja imovine smanjuje se iznosi pomoći i omogućava osiguranja sredstava za druge potrebe.

- *Podrška osobama s invaliditetom tijekom opasnosti, kriznih situacija i katastrofa*

Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine poseban naglasak stavljen je na primjenu Konvencije o pravima osoba sa invaliditetom. Konvencijom je određeno kako Država potpisnica konvencije u skladu sa svojim obvezama proisteklim iz međunarodnog prava, uključujući međunarodno humanitarno pravo i međunarodno pravo

³⁹ Aktivnosti trebaju biti prilagođene dobi npr. radionice, igrokazi, slikovnice, vježbe.

koje obuhvaća ljudska prava poduzet će sve potrebne mjere za osiguranje zaštite i sigurnosti osoba s invaliditetom u rizičnim situacijama, uključujući situacije oružanog sukoba, humanitarnih kriza i prirodne katastrofe.

Ured pravobraniteljice za osobe sa invaliditetom je nakon razornog potresa skrenuo pažnju kako se treba posebno obratiti pažnja na osobe sa invaliditetom. Ured je nadležnim tijelima dostavio Vodič za podršku osobama s invaliditetom tijekom opasnosti, kriznih situacija i katastrofa izdan od strane Zajednice saveza osoba sa invaliditetom Hrvatske.

Vodeći se navedenim preporukama, Virovitičko -podravska županija prilikom dorade Planova djelovanja civilne zaštite uzet će sve navedene preporuke u obzir, a posebno se fokusirati na sljedeće aktivnosti:

Tablica 12: Podrška osobama s invaliditetom tijekom opasnosti, kriznih situacija i katastrofa

INDIKATIVNE AKTIVNOSTI	SVRHA
Edukacija povjerenika CZ	Upoznati povjerenike CZ sa osobama sa invaliditetom i njihovim ograničenjima, na prostoru njegovog djelovanja. Obučiti povjerenike CZ sa načinom postupanja s osobom sa invaliditetom u skladu sa njegovim ograničenjima.
Edukacija osoba sa invaliditetom	Upoznati osobe sa invaliditetom sa načinom postupanja u kriznim situacijama u skladu sa njihovim ograničenjima.

- *Korištenje digitalnih tehnologija u svrhu jačanja odgovora na prirodne nepogode*

Sukladno Nacionalnoj razvojnoj strategiji Republike Hrvatske do 2030. godine digitalna tehnologija i digitalizacija sustava za pomoć u odgovoru i upravljanje operativnim snagama civilne zaštite jedan je od instrumenata za unaprjeđenje kvalitete odgovora.

Virovitičko - podravska županija će u skladu sa svojim tehničkim mogućnostima ojačati korištenje digitalnih tehnologija u svrhu bolje i kvalitetnije komunikacije sa građanima.

U slučaju ostvarenja prirodne nepogode, preporučit će se jedincima lokalne samouprave da u svrhu bolje i jasnije komunikacije sa građanima, putem medija i službene web stranice:

- objave uvjete za naknadu štete⁴⁰
- pozovu građane da prijave štete
- objave službeni obrazac za prijavu štete kao i primjerak popunjenog obrasca

⁴⁰ Većina JLS u pravilu objavljuje na web stranicama odluku o proglašenju štete i obrazac poziva. Međutim praksa je pokazala da problemi u komunikaciju u pravilu nastaju kod prirodnih nepogoda koja uzrokuju veća razaranja poput potresa, kada je sustav puno više opterećen i građani imaju puno više upita, stoga službe znaju biti dodatno opterećene.

- objave kontakt telefon/elektroničku adresu na koju oštećenici mogu podnijeti prijavu i dobiti dodatne upute.

Službena web stranica i društvene mreže mogu se također koristiti za:

- promocija aktivnosti operativnih snaga civilne zaštite i uporaba broja 112
- promocija informativno-edukacijskih aktivnosti djece i odraslih
- nastavak digitalne pristupačnosti prilagodbe web stranice kako i osobe s invaliditetom ne bi imali nikakvih prepreka u interakciji ili pristupu digitalnom sadržaju
- razmjeni točnih i provjerenih informacija sa građanima u slučaju prirodne nepogode i omogućavanja lakšeg funkcioniranja žurnih službi, djelatnika JLP(R)S i operativnih snaga civilne službe. Kao predložak, mogu se koristiti Upute za stanovništvo koje su sastavni dio Plana djelovanja CZ-a. ([prilog 6](#))
- upućivanje na izvore sa točnim i provjerenim informacijama
- smanjenja netočnih informacija i lažnih vijesti.

Daljnje korištenje digitalnih tehnologija provodit će se u skladu sa planovima optimizacije, digitalizacije i modernizacije javne uprave koja će pojednostaviti administrativno okruženje i neizravno utjecati i na sustav odgovora na prirodne nepogode.

13. IZVORI FINANCIRANJA

13.1. Izvori sredstava pomoći za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda

Novčana sredstva i druge vrste pomoći za djelomičnu sanaciju šteta od prirodnih nepogoda na imovini oštećenika osiguravaju se iz:

1. državnog proračuna s proračunskog razdjela ministarstva nadležnog za financije
2. fondova Europske unije
3. donacija.

13.2. Izvori sredstava za žurnu pomoć

Žurna pomoć dodjeljuje se u svrhu djelomične sanacije štete od prirodnih nepogoda u tekućoj godini. Žurna pomoć dodjeljuje se iz:

1. državnog proračuna
2. proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U pravilu se dodjeljuje kao predujam i ne isključuje dodjelu pomoći u postupku koji je uređen Zakonom o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda. Žurna pomoć uračunava se u iznos pomoći za djelomičnu sanaciju posljedica prirodnih nepogoda. Ako je iznos predujma veći od iznosa pomoći utvrđene za konačne potvrđene štete u Registru šteta, jedinice lokalne samouprave dužne su osigurati povrat viška dodijeljenih sredstava u proračun.

13.3. Izvori sredstava za razvoj sustava

Financijske mogućnosti ovisit će o dinamici oporavka Republike Hrvatske što će odrediti i dinamiku oporavka proračunskih prihoda.

Izvori financiranja za razvoj sustava kroz edukaciju i digitalizaciju su:

1. proračun Virovitičko - podravske županije
2. europski fondovi

13.4. Izvješća , registar šteta i nadzor

Gradsko povjerenstvo ili općinsko povjerenstvo putem Registra šteta podnosi županijskom povjerenstvu izvješće o utrošku sredstava za ublažavanje i djelomično uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda dodijeljenih iz državnog proračuna Republike Hrvatske te dostavlja i druge podatke u pisanom i/ili elektroničkom obliku koji osobito uključuju obrazloženja koja se odnose na utrošak i namjensko korištenje novčanih sredstava dodijeljenih iz državnog proračuna Republike Hrvatske, uključujući i izvore sredstava iz fondova Europske unije.

Rok podnošenja izvješća je 20 dana od dana donošenja Odluke Vlade Republike Hrvatske o dodjeli sredstava pomoći. ([prilog 7](#))

Županijsko povjerenstvo podnosi Državnom povjerenstvu izvješće o utrošku dodijeljenih sredstava, putem Registra šteta i pisanim putem.

U izvješću se navode sredstva koja se dodjeljuju na razini županije, grada ili općine, kao i sredstva iz drugih izvora.

Rok podnošenja je 30 dana od dana donošenja Odluke Vlade Republike Hrvatske o dodjeli sredstava pomoći . ([prilog 8](#))

U Registar šteta unose se prijave prvih procjena šteta i prijave konačnih procjena šteta, jedinstvene cijene te izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava pomoći gradskih povjerenstava u skladu s obrascima i elektroničkim sučeljem.⁴¹

Podaci iz Registra šteta koriste se kao osnova za određenje sredstava pomoći za djelomičnu sanaciju šteta nastalih zbog prirodnih nepogoda.

Nadzor nad uočenim nepravilnostima provode nadležna ministarstva. Proračunski nadzor provodi ministarstvo nadležno za financije.

⁴¹ Zakon o ublažavanju i uklanjanju posljedica prirodnih nepogoda, članak 41. (3).

14. TROŠKOVI ANGAŽIRANIH PRAVNIH OSOBA I REDOVNIH SLUŽBI

Troškovi angažiranja snaga zaštite i spašavanja koji se odnose na naknadu za angažiranja materijalno tehničkih sredstava vršiti će se prema stvarno izvedenim radovima i važećim cijenama u trenutku izvršenja zadatka.

Obračun troškova rada angažiranih MTS vrši se prema Zapisnicima o mobilizaciji materijalno – tehničkih sredstava).⁴²

Nakon prestanka korištenja privremeno oduzete pokretnine, načelnik Stožera, uz nazočnost vlasnika ili korisnika, pregledat će pokretninu i sačiniti Zapisnik o povratu privremeno oduzete pokretnine, na obrascu Ukoliko je nastala šteta, istu je potrebno evidentirati u zapisniku.

Vlasnik ili korisnik pokretnine, radi ostvarivanja prava na naknadu propisanu Uredbom o utvrđivanju naknade za privremeno oduzete pokretnine radi provedbe mjera civilne zaštite (NN RH 85/06), podnosi Županiji, koja je naložila privremeno oduzimanje pokretnine, zahtjev za naknadu za privremeno oduzetu pokretninu.

Troškovi mobiliziranih pripadnika civilne zaštite isplaćuju se iz županijskog proračuna u visini dnevnice korisnika državnog proračuna u trenutku angažiranja prema modelu:

- 1 obveznik (više od 12 sati angažiranja) puna dnevica
 - 1 obveznik (manje od 12 sati angažiranja) pola dnevnice
- Uplata se obavlja na bankovne račune pripadnika civilne zaštite.

⁴² Uredba o načinu i uvjetima za ostvarivanje materijalnih prava mobiliziranih pripadnika postrojbe CZ za vrijeme sudjelovanja u aktivnostima u sustavu CZ, NN 33/2017.